

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-130-12

Druk nr 2444
Warszawa, 28 maja 2014 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o charakterystyce energetycznej
budynków z projektami aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o charakterystyce energetycznej budynków¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej;
- 2) kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynkach;
- 3) prowadzenia centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków;
- 4) opracowania krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) budynku – należy przez to rozumieć budynek w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40);
- 2) części budynku – należy przez to rozumieć zespół pomieszczeń o jednakowym przeznaczeniu, przewidzianych do odrębnego użytkowania, w szczególności lokal mieszkalny, lokal użytkowy, piętro w budynku;
- 3) charakterystyce energetycznej – należy przez to rozumieć zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku lub części budynku, określających całkowite zapotrzebowanie na energię niezbędną do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem.

Rozdział 2

Zasady sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej

Art. 3. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie odpowiednio właściciela lub zarządcy budynku lub części budynku, osoby, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub najemcy, dla budynku lub części budynku:

- 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).

- 2) zbywanego na podstawie umowy zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 3) wynajmowanego.

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie właściciela lub zarządcy budynku także dla budynków, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 500 m² i w których dokonywana jest obsługa interesantów.

3. Od dnia 9 lipca 2015 r. świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się dla budynków, o których mowa w ust. 2, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 250 m² i w których dokonywana jest obsługa interesantów.

4. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2 lub 3.

5. Obowiązki, o których mowa w ust. 1–3, nie dotyczą budynku:

- 1) podlegającego ochronie na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 2) używanego jako miejsce kultu i do działalności religijnej;
- 3) przemysłowego, gospodarczego nieposiadającego instalacji ogrzewczej, wodociągowej ciepłej wody oraz klimatyzacji;
- 4) mieszkalnego, przeznaczonego do użytkowania nie dłużej niż 4 miesiące w roku;
- 5) wolnostojącego o powierzchni użytkowej poniżej 50 m²;
- 6) rolniczego, niemieszkalnego o jednostkowym zapotrzebowaniu na nieodnawialną energię pierwotną nie wyższym niż 50 kW/(m²·rok).

Art. 4. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na podstawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 17.

Art. 5. Sporządzając świadectwo charakterystyki energetycznej, uwzględnia się parametry techniczne konstrukcji i instalacji budynku oraz parametry techniczne źródła ciepła zasilającego budynek lub część budynku.

Art. 6. 1. Świadcstwo charakterystyki energetycznej sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.

2. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje osobie lub podmiotowi, który zlecił jego wykonanie, świadectwo charakterystyki energetycznej w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w systemie teleinformatycznym oraz podpisem osoby uprawnionej.

Art. 7. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku został sporządzony projekt architektoniczno-budowlany, świadectwo charakterystyki energetycznej tego budynku lub tej części budynku może być opracowane w oparciu o charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku.

Art. 8. 1. Świadcstwo charakterystyki energetycznej budynku mieszkalnego jednorodzinnego, należącego do grupy budynków o jednakowych rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i instalacyjnych, o takim samym stopniu zużycia oraz sposobie zaopatrzenia w energię, mających wpływ na ich charakterystykę energetyczną i stwierdzonych w szczególności na podstawie:

- 1) dokumentacji technicznej budynku,
- 2) inwentaryzacji techniczno-budowlanej, w przypadku braku dokumentacji technicznej budynku

– może być opracowane w oparciu o wykonaną dla jednego z tych budynków charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki energetycznej budynku, lub w oparciu o sporządzone dla jednego z tych budynków świadectwo charakterystyki energetycznej.

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej części budynku o jednakowych rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i instalacyjnych, o takim samym stopniu zużycia oraz sposobie zaopatrzenia w energię, mających wpływ na ich charakterystykę energetyczną i stwierdzonych w szczególności na podstawie:

- 1) dokumentacji technicznej budynku,
- 2) inwentaryzacji techniczno-budowlanej, w przypadku braku dokumentacji technicznej budynku

– może być opracowane w oparciu o wykonaną dla jednej z tych części charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki energetycznej części budynku, lub w oparciu o sporządzone dla jednej z tych części świadectwo charakterystyki energetycznej.

Art. 9. W przypadku gdy części budynku będące lokalami mieszkalnymi:

- 1) spełniają wymagania określone w art. 8 ust. 2,
- 2) mają jednakową powierzchnię użytkową,
- 3) są położone w bryle budynku w sposób pozwalający na przyjęcie jednakowych charakterystycznych parametrów technicznych w zakresie ich powierzchni użytkowej, powierzchni przegród zewnętrznych oraz kubatury

– możliwe jest sporządzenie wzorcowego świadectwa charakterystyki energetycznej dla grupy tych lokali, w liczbie egzemplarzy odpowiadającej liczbie lokali.

Art. 10. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej części budynku może być opracowane na podstawie świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, a w przypadku braku tego świadectwa, na podstawie innych danych niezbędnych do jego wykonania, w szczególności książki obiektu budowlanego, audytu energetycznego budynku, dokumentacji powykonawczej.

2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do nieodpłatnego przekazania kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, a w przypadku braku tego świadectwa, innych danych, o których mowa w ust. 1, właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a także najemcy w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 3, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez niego wniosku.

Art. 11. Świadczenie charakterystyki energetycznej zawiera:

- 1) dane identyfikacyjne budynku lub części budynku;
- 2) charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku;
- 3) zalecenia określające roboty budowlane, które poprawią charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku.

Art. 12. 1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, przekazuje odpowiednio nabywcy albo najemcy:

- 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy zawarciu umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej – przy zawarciu umowy najmu.

2. W przypadku gdy zbywca albo wynajmujący nie wywiąże się z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nabywca albo najemca może, w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy przeniesienia własności albo umowy najmu, wezwać pisemnie zbywcę lub wynajmującego do wywiązania się z tego obowiązku w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia wezwania.

3. W przypadku gdy świadectwo charakterystyki energetycznej albo jego kopia nie zostaną przekazane w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w ust. 2, nabywca albo najemca może, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy w przypadku umowy najmu oraz 12 miesięcy w przypadku umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, licząc od dnia zawarcia umowy, zlecić sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej na koszt zbywcy albo wynajmującego.

4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa, o którym mowa w ust. 2.

Art. 13. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, w szczególności dworców, lotnisk, muzeów, hal wystawienniczych, jest obowiązany umieścić kopię świadectwa charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu w tym budynku, z wyłączeniem zaleceń, o których mowa w art. 11 pkt 3, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej.

Art. 14. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu

budynku lub jego części wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wyznaczony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 17.

Art. 15. 1. Świadcstwo charakterystyki energetycznej jest ważne przez 10 lat od dnia jego sporządzenia.

2. Świadcstwo charakterystyki energetycznej traci ważność przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w wyniku przeprowadzonych robót budowlanych uległa zmianie charakterystyka energetyczna budynku lub części budynku.

Art. 16. Świadcstwo charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku nie może być sporządzane przez właściciela lub zarządcę tego budynku lub tej części budynku oraz osobę, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

Art. 17. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposób sporządzania oraz wzory świadectw charakterystyki energetycznej, mając na uwadze zapewnienie poprawności i jednolitości wykonywanych świadectw charakterystyki energetycznej.

Art. 18. Świadcstwo charakterystyki energetycznej może sporządzać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
 - 3) ukończyła:
 - a) studia wyższe prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na dowolnym kierunku albo
 - b) studia wyższe inne niż wymienione w lit. a oraz studia podyplomowe, których program uwzględnia zagadnienia związane z charakterystyką energetyczną budynków, wykonywaniem audytów energetycznych budynków, budownictwem energooszczędnym i odnawialnymi źródłami energii,
- lub
- 4) posiada uprawnienia budowlane.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wpisuje osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 18, na wniosek, do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) adres do korespondencji;
- 4) adres poczty elektronicznej, o ile osoba wnioskująca posiada taki adres.

3. Do wniosku dołącza się:

- 1) oświadczenia o:
 - a) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku,
 - b) wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych we wniosku,
 - c) posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - d) niekaralności za przestępstwa, o których mowa w art. 18 pkt 2;
- 2) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w art. 18 pkt 3 i 4.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenia jest obowiązany do zawarcia w nich klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, osoba uprawniona uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest ten wykaz.

Art. 20. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w przypadku gdy osoba wnioskująca nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 18, odmawia, w drodze decyzji, wpisania tej osoby do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1.

Art. 21. 1. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej jest obowiązana do:

- 1) przechowywania sporządzonego świadectwa charakterystyki energetycznej przez okres 10 lat;

- 2) zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej;
- 3) przechowywania dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, przez okres ważności tego świadectwa, a także do udostępniania tych dokumentów lub danych na żądanie właściwego organu w przypadku, o którym mowa w art. 37.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres zadań realizowanych przez osobę sporządzającą świadectwo charakterystyki energetycznej.

Art. 22. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję o wykreśleniu osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, w przypadku:

- 1) stwierdzenia:
 - a) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych osoby uprawnionej,
 - b) nieprzestrzegania zakazu, o którym mowa w art. 16, przez osobę uprawnioną,
 - c) skazania osoby uprawnionej prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 18 pkt 2,
 - d) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną, w przypadku gdy osoba ta spełnia wyłącznie wymagania określone w art. 18 pkt 1, 2 i 4;
- 2) gdy na podstawie weryfikacji, o której mowa w art. 37, stwierdzi rażące i oczywiste błędy w sporządzonym przez osobę uprawnioną świadectwie.

Art. 23. O ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, można ubiegać się:

- 1) po upływie 24 miesięcy od dnia, w którym decyzja w sprawie wykreślenia z wykazu, z przyczyn, o których mowa w art. 22 pkt 1 lit. b i pkt 2, stała się ostateczna;
- 2) od dnia ustania przyczyn wykreślenia z wykazu, o których mowa w art. 22 pkt 1 lit. a, c i d.

Rozdział 3

Zasady kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynkach

Art. 24. 1. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania kontroli:

- 1) okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych:
 - a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW,
 - b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW,
 - c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW;
- 2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu klimatyzacji, z uwzględnieniem efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW.

2. Kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku.

3. W trakcie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.

4. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji w budynkach, w których od ostatniej takiej kontroli w systemie ogrzewania lub systemie klimatyzacji tych budynków nie dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną tych systemów.

Art. 25. 1. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku może dokonywać osoba, która posiada:

- 1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub
- 2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wpisuje osobę spełniającą wymagania, o których mowa w ust. 1, na wniosek, do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) adres do korespondencji;
- 4) adres poczty elektronicznej, o ile osoba wnioskująca posiada taki adres.

4. Do wniosku dołącza się:

- 1) oświadczenia o:
 - a) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku,
 - b) wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych we wniosku;
- 2) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1.

5. Oświadczenia, o których mowa w ust. 4 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenia jest obowiązany do zawarcia w nich klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, osoba uprawniona uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest ten wykaz.

Art. 26. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w przypadku gdy osoba wnioskująca nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 25 ust. 1, odmawia, w drodze decyzji, wpisania tej osoby do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2.

Art. 27. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję w sprawie wykreślenia osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, w przypadku stwierdzenia:

- 1) rażących i oczywistych błędów w sporządzonym protokole z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji na podstawie weryfikacji, o której mowa w art. 37;

- 2) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną;
- 3) nieposiadania kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych;
- 4) spełnienia łącznie warunków, o których mowa w pkt 2 i 3, w przypadku osoby, która posiada zarówno uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej, jak i kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.

Art. 28. O ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, można ubiegać się:

- 1) po upływie 24 miesięcy od dnia, w którym decyzja w sprawie wykreślenia z wykazu, z przyczyny, o której mowa w art. 27 pkt 1, stała się ostateczna;
- 2) od dnia ustania przyczyn wykreślenia z wykazu, o których mowa odpowiednio w art. 27 pkt 2–4.

Art. 29. 1. Z przeprowadzonej kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji sporządza się protokoły.

2. Protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.

3. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje osobie zlecającej kontrolę protokół wykonany w postaci papierowej, opatrzony numerem nadanym w systemie teleinformatycznym.

4. Protokół jest podpisywany przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji i osobę zlecającą kontrolę.

Art. 30. 1. Protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji zawierają:

- 1) dane identyfikacyjne budynku;
- 2) dane identyfikacyjne systemu;
- 3) ocenę pracy systemu;

4) zalecenia określające roboty budowlane, które poprawią efektywność energetyczną systemu.

2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do przechowywania protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przez okres użytkowania budynku.

Art. 31. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, mając na uwadze zapewnienie poprawności i jednolitości tych protokołów.

Rozdział 4

Zasady prowadzenia centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków

Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, który obejmuje wykazy:

- 1) osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej;
- 2) osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;
- 3) świadectw charakterystyki energetycznej;
- 4) protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;
- 5) budynków, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub 3.

2. Centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235 oraz z 2014 r. poz. 183).

3. Wykazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5, udostępnia się za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Art. 33. Wykazy, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 i 2, zwane dalej „wykazami osób uprawnionych”, zawierają:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) w przypadku posiadania uprawnień budowlanych, ich numer;
- 4) numer wpisu;

5) datę wpisu.

Art. 34. 1. Osoba wpisana do wykazów osób uprawnionych informuje ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o zmianach:

- 1) dotyczących spełnienia wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 18 i art. 25 ust. 1,
- 2) danych, o których mowa odpowiednio w art. 19 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 25 ust. 3 pkt 1, 3 i 4

– w terminie 14 dni od dnia ich zaistnienia.

2. W przypadku zmian:

- 1) dotyczących spełnienia wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 18 i art. 25 ust. 1,
- 2) danych, o których mowa odpowiednio w art. 19 ust. 2 pkt 1 i art. 25 ust. 3 pkt 1

– osoba wpisana do wykazów osób uprawnionych jest obowiązana do przekazania kopii dokumentów potwierdzających zaistniałą zmianę.

Art. 35. 1. Do wykazów osób uprawnionych wpisuje się także osoby świadczące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne, które są uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej albo do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwie, które zawarło z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, na wniosek, do którego dołącza się:

- 1) zaświadczenie o wpisie na listę lub do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej albo do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, prowadzonych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwie, które zawarło z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług;
- 2) oświadczenia o:
 - a) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku,

b) wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych we wniosku.

2. Przepis art. 34 stosuje się odpowiednio.

Art. 36. Wykazy, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4, zawierają odpowiednio świadectwa charakterystyki energetycznej i protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, które są zapisywane automatycznie po ich wygenerowaniu w systemie teleinformatycznym przez osobę, która je sporządziła.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, przy użyciu systemu teleinformatycznego, dokonuje weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej.

2. Weryfikacji, o której mowa w ust. 1, dokonuje się z urzędu lub na wniosek:

- 1) właściciela lub zarządcy budynku lub części budynku, osoby, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, podmiotu, który zlecił sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej, lub podmiotu, który je otrzymał w związku ze zbyciem lub najmem budynku lub części budynku – w przypadku świadectw charakterystyki energetycznej;
- 2) właściciela lub zarządcy budynku – w przypadku protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.

3. Dokonanie weryfikacji, o której mowa w ust. 1, na wniosek, następuje po stwierdzeniu nieprawidłowości w tych dokumentach przez osoby lub podmioty, o których mowa w ust. 2.

Art. 38. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokonywania i szczegółowy zakres weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, mając na uwadze zapewnienie skuteczności tej weryfikacji oraz uwzględniając wymagania w zakresie prawidłowego sporządzenia tych świadectw lub protokołów.

Art. 39. 1. Wykaz, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 5, zawiera:

- 1) określenie organu zajmującego budynek;
- 2) całkowitą powierzchnię użytkową budynku zajmowaną przez ten organ;

3) charakterystykę energetyczną budynku.

2. Wykaz, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 5, nie obejmuje budynków zajmowanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policję, Straż Graniczną, Służbę Więzienną, Biuro Ochrony Rządu, Służbę Celną, urzędy skarbowe, izby skarbowe, organy kontroli skarbowej, organy informacji finansowej oraz Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 5

Krajowy plan działań mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii i kampania informacyjna

Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, zwanego dalej „krajowym planem działań”.

2. Krajowy plan działań zawiera w szczególności:

- 1) definicję budynków o niskim zużyciu energii oraz ich szczegółowe cechy;
- 2) działania administracji rządowej podejmowane w celu promowania budynków o niskim zużyciu energii, w tym w zakresie projektowania, budowy i przebudowy budynków w sposób zapewniający ich energooszczędność, oraz zwiększenia pozyskania energii ze źródeł odnawialnych w nowych oraz istniejących budynkach;
- 3) harmonogram osiągnięcia celów, o których mowa w pkt 2.

3. Krajowy plan działań przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów.

4. W terminie 14 dni od dnia przyjęcia krajowego planu działań przez Radę Ministrów, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ten plan Komisji Europejskiej.

Art. 41. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi kampanię informacyjną służącą poprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 42. Kto:

- 1) sporządza świadectwo charakterystyki energetycznej, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 18,
- 2) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2,
- 3) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 1,
- 4) dokonuje kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 25 ust. 1

– podlega karze grzywny.

Art. 43. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 42, następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.²⁾).

Rozdział 7

Przepisy zmieniające

Art. 44. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane wprowadza się następujące zmiany:

- 1) odnośnik nr 1 otrzymuje brzmienie:

„Niniejsza ustawa wdraża postanowienia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 1) dyrektywy Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 245 z 26.08.1992, str. 6; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 71);
- 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 486 i 579.

2) w art. 5:

a) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W przypadku robót budowlanych polegających na dociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku, należy spełnić wymagania minimalne dotyczące energooszczędności i ochrony cieplnej przewidziane w przepisach techniczno-budowlanych dla przebudowy budynku.”,

b) uchyla się ust. 3–15;

3) uchyla się art. 5¹ i art. 5²;

4) uchyla się art. 55a;

5) w art. 57 w ust. 1 uchyla się pkt 7;

6) w art. 62:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 5 i 6,

b) uchyla się ust. 1b,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kontrole stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych i gazowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2, mogą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych.”;

7) w art. 63 uchyla się ust. 2 i 3;

8) w art. 64 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Protokoły z kontroli obiektu budowlanego, w tym protokoły z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...), oceny i ekspertyzy dotyczące jego stanu technicznego, świadectwo charakterystyki energetycznej oraz dokumenty, o których mowa w art. 63, powinny być dołączone do książki obiektu budowlanego.”;

9) w art. 93 uchyla się pkt 11.

Art. 45. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518) w art. 155 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) świadectwie charakterystyki energetycznej.”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 46. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, przedstawi Radzie Ministrów krajowy plan działań mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.

Art. 47. Właściciele lub zarządcy budynków, określonych w art. 3 ust. 2 i 3, dla których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej na podstawie przepisów dotychczasowych, są obowiązani do przekazania ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa kopii świadectwa charakterystyki energetycznej w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 48. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 49. Świadectwa charakterystyki energetycznej wydane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 50. 1. Osoby posiadające uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków, lokali mieszkalnych lub części budynków stanowiących samodzielną całość techniczno-użytkową uzyskane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zachowują te uprawnienia.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, niewpisane do rejestru, o którym mowa w art. 5 ust. 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wpisują się, na wniosek, do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań niezbędnych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków, lokali mieszkalnych lub części budynków stanowiących samodzielną całość techniczno-użytkową, określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 5 ust. 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wpisuje z urzędu do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1.

Art. 51. 1. Osoby spełniające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wymagania niezbędne do kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wykonują kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji i wpisują się, na wniosek, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań niezbędnych do kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 52. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 5² ust. 2 oraz art. 55a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie art. 21 ust. 2 oraz art. 17 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3 ust. 2–4, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 40, art. 46, art. 47, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy procedowany jest na podstawie projektu założeń projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, który został przyjęty w dniu 16 kwietnia 2013 r. przez Radę Ministrów.

Projektowana regulacja stanowi transpozycję części postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13), zwanej dalej „dyrektywą” do krajowego porządku prawnego.

W dotychczasowym stanie prawnym kwestie związane ze świadectwami charakterystyki energetycznej i kontrolą systemów ogrzewania i klimatyzacji były uregulowane w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”. W związku ze zmianami wynikającymi z transpozycji dyrektywy i potrzebą ujęcia przedmiotowych zagadnień w jednym akcie prawnym, a także mając na względzie § 84 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), zgodnie z którym, jeżeli zmiany wprowadzane w ustawie miałyby być liczne albo miałyby naruszać konstrukcję lub spójność ustawy albo gdy ustawa była już poprzednio wielokrotnie nowelizowana, opracowuje się projekt nowej ustawy, zdecydowano o opracowaniu projektu nowej ustawy. Wejście w życie projektowanej regulacji spowoduje konieczność uchylecia większości przepisów ustawy – Prawo budowlane, dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej oraz kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji. Zagadnienia te zostaną zawarte w projektowanej ustawie, po ich zmodyfikowaniu pod kątem zgodności z postanowieniami dyrektywy oraz usprawnienia funkcjonowania systemu oceny energetycznej budynków.

W porównaniu z obecnie obowiązującymi przepisami w zakresie charakterystyki energetycznej, projektowana ustawa o charakterystyce energetycznej budynków obejmuje następujące nieuregulowane dotąd kwestie:

- 1) zapewnia weryfikację świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z przeglądów systemu ogrzewania (w tym kotłów) i systemu klimatyzacji przez niezależny organ;

- 2) wprowadza obowiązek podawania informacji dotyczącej efektywności energetycznej budynków w reklamach, w przypadku gdy dla budynku sporządzono już świadectwo;
- 3) zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do opracowania krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii;
- 4) wprowadza obowiązek posiadania świadectwa dla budynków zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, w których dokonywana jest obsługa interesantów, o powierzchni większej niż 500 m², przy czym próg dotyczący powierzchni użytkowej 9 lipca 2015 r. zostanie obniżony do 250 m² oraz wprowadza obowiązek ich umieszczania w widocznym miejscu;
- 5) wprowadza obowiązek umieszczania świadectw charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu, także w przypadku budynków o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w których są świadczone usługi dla ludności, w szczególności dworców, lotnisk, muzeów, hal wystawienniczych, dla których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej;
- 6) zmienia wymogi w zakresie posiadanego wykształcenia dla osób ubiegających się o wpis do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków, a także rozszerza katalog podmiotów, które mogą ubiegać się o wpis do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji.

Niniejszy projekt ustawy zawiera upoważnienia dla ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do wydania następujących aktów wykonawczych:

- 1) w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (art. 17);
- 2) w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji (art. 31);

3) w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji (art. 38).

Ponadto projekt ustawy zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części (art. 21 ust. 2).

W art. 1 określono zakres przedmiotowy projektowanej ustawy. W stosunku do przepisów obecnie obowiązujących, w projektowanej ustawie wprowadza się nowe rozwiązania w zakresie weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej budynków lub części budynków oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, rozszerzenia zakresu rejestru prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, a także opracowania krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.

W art. 2 zdefiniowano najważniejsze pojęcia związane z charakterystyką energetyczną. Ponieważ dyrektywa odnosi się nie tylko do budynków, ale także do ich modułów, w projekcie zawarto definicję „części budynku”, zgodnie z którą przez „część budynku” należy rozumieć zarówno piętro jak i lokal w budynku. Celowość wprowadzania przedmiotowej definicji wynika przede wszystkim z tego, że świadectwa charakterystyki energetycznej sporządza się nie tylko dla budynku, ale także dla jego części. W przedmiotowym zakresie implementowana dyrektywa posługiwała się sformułowaniem „moduł budynku”. Należy jednak zauważyć, że przedmiotowe sformułowanie nie występuje w polskim systemie prawa, podczas gdy wyrażeniem „część budynku” posługuje się m.in. ustawa – Prawo budowlane czy Kodeks cywilny.

Art. 3 ust. 1 szczegółowo określa przypadki, w których wymagane jest sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej oraz podmioty, które zlecają sporządzenie tego świadectwa. W odniesieniu do obecnie obowiązujących przepisów ustawy – Prawo budowlane projektowana ustawa nie przewiduje obowiązku sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej w przypadku oddawania budynku do użytkowania.

Należy zauważyć, że w art. 12 ust. 1 lit. a i ust. 2 dyrektywy sformułowano wymóg, aby przy okazji wznoszenia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków świadectwo charakterystyki energetycznej lub jego kopię przedstawiano ewentualnemu nowemu najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub nowemu najemcy. Tym samym z brzmienia przepisów dyrektywy wynika, że świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się w celu przekazania go najemcy lub kupującemu, a więc przy okazji najmu lub sprzedaży. Ponadto od dnia 1 stycznia 2009 r. w skład dokumentacji projektowej budynku wchodzi projektowana charakterystyka energetyczna budynku, która powinna zawierać zestawienie projektowanych rozwiązań z wymaganiami minimalnymi, jakie musi spełnić dany budynek, określonymi w przepisach techniczno-budowlanych. Zestawienie to, po nowelizacji przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), dotyczy zarówno izolacyjności cieplnej przegród zewnętrznych, jak również wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną. Należy zauważyć, że świadectwo charakterystyki energetycznej budynku nowego nie stanowi oceny spełnienia wymagań minimalnych zawartych w przepisach techniczno-budowlanych. Za spełnienie minimum wymagań określonych w ww. przepisach odpowiada projektant na etapie tworzenia projektu architektoniczno-budowlanego, a następnie kierownik budowy na etapie jego realizacji. Zarówno projektant, jak i kierownik budowy, zobligowani są do tego, aby przy projektowaniu oraz budowie brać pod uwagę przepisy techniczno-budowlane, tj. m.in. przepisy rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przepisy te stosuje się zawsze w przypadku nowo wznoszonych budynków, a w przypadku istniejących wówczas, gdy podlegają one m.in. przebudowie (§ 2 ust. 1 ww. rozporządzenia). Stąd nie powinno być wątpliwości, że w przypadku budynków wznoszonych, brak świadectwa nie wpłynie na spełnienie przez te budynki określonych wymogów w zakresie energooszczędności. Przekazanie świadectwa przy sprzedaży budynku lub jego części ma na celu przede wszystkim poinformowanie o zastosowanych rozwiązaniach instalacyjno-konstrukcyjnych w budynku. Informacja ta, w przypadku gdy budynek jest wznoszony przez samego właściciela na własne potrzeby w świetle powyższego, jest zbędna.

Zgodnie z projektowanym ust. 1 sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej zlecają: właściciel lub zarządca budynku (w przypadku sprzedaży lub najmu), osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu (w przypadku zbycia tego prawa) oraz najemca (w przypadku, o którym mowa w projektowanym art. 12 ust. 3). W projektowanym przepisie wprowadzono również obowiązek sporządzenia świadectwa dla budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 250 m² (do dnia 8 lipca 2015 r. powierzchnia użytkowa powyżej 500 m²) jest zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej i w których dokonywana jest obsługa interesantów. Przez obsługę interesantów należy rozumieć wykonywanie takich zadań przez organ, które wymagają utworzenia specjalnego punktu obsługi interesantów (kasy czy biura) w celu np. złożenia wniosku czy udzielenia informacji. Miejsce to powinno mieć zapewniony publiczny, otwarty dostęp. Należy zauważyć, że ww. warunki muszą być spełnione łącznie, tj. budynek musi być zajmowany przez jeden z ww. organów i jednocześnie muszą w nim być obsługiwani interesanci. Przykładami takich budynków będą budynki zajmowane przez: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, urzędy skarbowe, urzędy starostw powiatowych, urzędy wojewódzkie, komenda główna i komendy wojewódzkie policji. Powyższy obowiązek, wraz z obowiązkiem zamieszczenia takiego świadectwa w wyraźnie widocznym miejscu, wdrażają art. 12 i 13 dyrektywy. Celem przedmiotowej regulacji jest zapewnienie wzorcowej roli organów administracji publicznej, organów wymiaru sprawiedliwości oraz prokuratury w zakresie zapewnienia stosowania i promowania rozwiązań energooszczędnych w budynkach zajmowanych przez te organy.

W projektowanym art. 3 ust. 5 zawarty jest katalog budynków wyłączonych z obowiązku sporządzania dla nich świadectw charakterystyki energetycznej. Należy bowiem zauważyć, że w pewnych przypadkach sporządzanie świadectwa charakterystyki energetycznej nie jest konieczne, np. w przypadku zabytków czy miejsc kultu. Możliwość wyłączenia określonych budynków z zakresu objęcia obowiązkiem opracowania świadectwa wynika z art. 4 ust. 2 w zw. z art. 12 ust. 6 dyrektywy. Nie wydaje się zasadne sporządzanie świadectwa w przypadku m.in. zabytków czy miejsc kultu lub używanych do działalności religijnej. Głównym celem dyrektywy jest przekazywanie informacji o zużyciu energii nabywcom lub wynajmującym. Ww. budynki dużo rzadziej są przedmiotem obrotu w odróżnieniu od budynków czy lokali

mieszkalnych. Ponadto zabytki, do których często też zalicza się miejsca kultu podlegają szczególnym rygorom budowlanym i nie zawsze wymagania techniczno-budowlane mają do nich zastosowanie. W przypadku wyłączeń dotyczących budynków gospodarczych czy przemysłowych zasadniczym kryterium jest posiadanie instalacji ogrzewania, przygotowania ciepłej wody oraz chłodzenia, wpływających na energooszczędność budynku. W przypadku ich braku, opracowanie świadectwa charakterystyki energetycznej traci swój sens.

W katalogu budynków wyłączonych z obowiązku opracowania dla nich świadectwa znalazły się budynki wyłączone z tego obowiązku na mocy obecnie obowiązujących przepisów ustawy – Prawo budowlane, z wyjątkiem budynków przeznaczonych do użytkowania w czasie krótszym niż 2 lata, o których mowa w art. 5 ust. 7 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane. Należy bowiem zauważyć, że budynki przeznaczone do użytkowania w czasie krótszym niż 2 lata nie są zdefiniowane i regulowane w przepisach prawa, w związku z czym przedmiotowy przepis ustawy – Prawo budowlane w praktyce nie był stosowany. W ustawie – Prawo budowlane zdefiniowane są co prawda tymczasowe obiekty budowlane, które nie są jednak budynkami, a więc obowiązek posiadania świadectwa charakterystyki energetycznej ich nie dotyczy. Tym samym brak w systemie prawa budynków przeznaczonych do użytkowania w czasie krótszym niż 2 lata, w związku z czym nie ma potrzeby formułowania w projektowanej ustawie odstępstwa w tym zakresie.

Zgodnie z art. 4 projektowanej ustawy świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się w oparciu o metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej, a więc o obliczenia, dokonane zgodnie z wzorem (metoda obliczeniowa) albo na podstawie faktycznie zużytej energii (metoda zużyciowa), co ocenia się na podstawie wskazań przyrządów pomiarowych. Kwestie te zostaną uregulowane w rozporządzeniu w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku i części budynku oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej, do którego wydania upoważnienie jest zawarte w art. 17 projektowanej ustawy. Zastosowanie tzw. metody zużyciowej będzie uzależnione od istnienia systemu pomiaru ilości ciepła lub gazu ziemnego, który to system pozwoli na wyznaczenie rzeczywistego zużycia energii przez mieszkańca użytkującego lokal lub budynek. Jest to nowe rozwiązanie, które powinno przełożyć się na niższą cenę świadectwa. Metodą tą będzie można posługiwać się

w większości budynków zasilanych z sieci ciepłowniczej miejskiej lub zaopatrywanych w gaz ziemny.

W art. 5 projektowanej ustawy doprecyzowano, że przy sporządzaniu świadectwa bierze się pod uwagę parametry techniczne konstrukcji i instalacji budynku, a także parametry źródła ciepła. Oznacza to, że sporządzając świadectwo charakterystyki energetycznej dla części budynku, należy brać pod uwagę dane i parametry dotyczące całego budynku, a więc wynikające z istniejącej dokumentacji budowlanej oraz innych dokumentów, które dotyczą instalacji danego budynku.

W art. 6 projektowanej ustawy wprowadzono zasadę sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej w systemie teleinformatycznym. Osoba wpisana do właściwego wykazu będzie otrzymywała identyfikator (login) i hasło, umożliwiające zalogowanie się w systemie teleinformatycznym centralnego rejestru, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Po zalogowaniu się na swoim koncie, osoba ta będzie mogła wykonywać świadectwo charakterystyki energetycznej, które po nadaniu przez system teleinformatyczny odpowiedniego numeru, wydrukowaniu i podpisaniu, będzie mogło być przekazane osobie zlecającej. Rejestracja świadectw pozwoli na dokonywanie losowej weryfikacji, przy użyciu odpowiedniego programu informatycznego. Analogicznie będą postępowały osoby uprawnione do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji przy sporządzaniu protokołów z tych kontroli (art. 29 projektowanej ustawy).

Art. 7 umożliwia opracowanie świadectwa na podstawie charakterystyki energetycznej zawartej w projekcie architektoniczno-budowlanym. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 10 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462, z późn. zm.) projekt architektoniczno-budowlany obiektu budowlanego powinien zawierać charakterystykę energetyczną budynku, opracowaną zgodnie z przepisami dotyczącymi metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku. Tym samym, istotne dane niezbędne do sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej znajdują się w projekcie architektoniczno-budowlanym obiektu budowlanego. Uregulowanie wprost w projektowanej ustawie możliwości sporządzenia świadectwa charakterystyki

energetycznej na podstawie charakterystyki energetycznej zawartej w projekcie architektoniczno-budowlanym stanowić będzie znaczne ułatwienie zarówno dla osoby sporządzającej świadectwo, jak i zlecającej jego wykonanie. W razie odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego dokonanych przy realizacji budynku, należy je uwzględnić przy sporządzaniu świadectwa charakterystyki energetycznej. Przykładami odstępstw wymagających uwzględnienia są: zmiana źródła ciepła, sposobu izolacji, zastosowanych materiałów, mających wpływ na wzrost lub zmniejszenie zużycia energii w budynku. Oceny wpływu dokonanych odstępstw na charakterystykę energetyczną budynku dokonuje osoba uprawniona do sporządzania świadectw, biorąc pod uwagę zwłaszcza projekt architektoniczno-budowlany.

Projektowane art. 8–10 regulują rozwiązania upraszczające opracowywanie świadectw charakterystyki energetycznej, tj. możliwość sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej części budynku na podstawie świadectwa innej części budynku oraz świadectwa charakterystyki energetycznej budynku jednorodzinne na podstawie świadectwa innego budynku, pod warunkiem zbliżonych parametrów konstrukcyjnych i instalacyjnych. Projektowane przepisy umożliwiają także sporządzanie tzw. świadectw wzorcowych dla lokali, które poza spełnieniem wymogu zbliżonych parametrów konstrukcyjnych i instalacyjnych mają jednakową powierzchnię użytkową, a ich położenie w bryle budynku pozwala na przyjęcie jednakowych charakterystycznych parametrów technicznych w zakresie ich kubatury, powierzchni użytkowej, powierzchni przegród zewnętrznych. Rozwiązanie to umożliwia opracowanie jednego świadectwa dla np. pięciu lokali mieszkalnych w tym samym budynku, o takiej samej powierzchni użytkowej, o takim samym stopniu zużycia, o takich samych rozwiązaniach dla przegród zewnętrznych i instalacji oraz położonych tak samo w bryle budynku. Oznacza to, że obliczenia charakterystyki energetycznej dokonywane są jeden raz, a świadectwo o tej samej treści przekazywane jest w takiej ilości egzemplarzy, ilu lokali mieszkalnych dotyczy. Zakłada się, że koszt takiego wzorcowego świadectwa, będzie dużo niższy od standardowego świadectwa. Art. 10 przewiduje możliwość sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej części budynku w oparciu o świadectwo budynku. Właściciel lub zarządca takiego budynku ma obowiązek przekazania świadectwa budynku właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, na jego wniosek. Właściciel lub zarządca budynku jest także obowiązany do przekazania tych danych najemcy, w przypadku gdy

to najemca zleca wykonanie świadectwa na koszt wynajmującego (art. 12 ust. 3 projektowanej ustawy). Przedmiotowe regulacje mają na celu ułatwienie sporządzenia i uzyskania świadectwa charakterystyki energetycznej dla osoby sporządzającej świadectwo i dla osoby zlecającej jego sporządzenie.

W art. 11 określono zawartość świadectwa charakterystyki energetycznej. Wzory tego świadectwa zostaną określone w rozporządzeniu w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku i części budynku oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej, do wydania którego upoważnienie znajduje się w art. 17. Świadectwo, poza danymi identyfikacyjnymi budynku lub części budynku, będzie zawierało charakterystykę energetyczną budynku, a więc zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku lub części budynku, określających całkowite zapotrzebowanie na energię niezbędną do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem. Zapewni to wyczerpującą informację o zużyciu energii przez dany budynek, pozwalającą przewidzieć wysokość ponoszonych z tego tytułu kosztów. Świadectwo będzie ponadto zawierało zalecenia sformułowane przez osobę, która je sporządza, a celem przedmiotowych zaleceń będzie ocena zasadności i możliwości zastosowania określonych środków, mogących poprawić charakterystykę energetyczną budynku lub jego części, w szczególności robót budowlanych. Zalecenia powinny zawierać także, w miarę możliwości, wstępną prognozę kosztów związanych z poprawą efektywności energetycznej budynku.

Zgodnie z art. 12 właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, jest obowiązany do przekazania świadectwa nabywcy albo najemcy, w przypadku sprzedaży lub najmu budynku lub części budynku. W razie niewywiązania się z tego obowiązku, nabywcy lub najemcy przysługuje prawo do wykonania świadectwa na koszt drugiej strony umowy. Dodatkowo wprowadza się zakaz zrzeczenia się żądania przekazania świadectwa przez nabywcę lub najemcę, co oznacza, że postanowienie o zrzeczeniu się zawarte w umowie byłoby nieważne. Wprowadzenie ww. zakazu ma na celu ochronę interesów nabywcy lub najemcy oraz przyczyni się do zapewnienia faktycznego przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej przy zawieraniu umowy najmu albo sprzedaży. Rozwiązania te, zapewniając wykonanie obowiązków przez obie strony umowy, wdrażają art. 27 dyrektywy.

Projektowany art. 13 dotyczący umieszczania w widocznym miejscu w budynkach świadectw charakterystyki energetycznej tych budynków o określonej powierzchni, tj. 500 m², które posiadają już świadectwo oraz w których świadczone są usługi dla ludności, stanowi wdrożenie art. 13 ust. 2 dyrektywy. Spełnienie tego wymagania ma na celu rozpowszechnienie wśród potencjalnych nabywców budynków lub lokali mieszkalnych dokumentów, jakimi są świadectwa charakterystyki energetycznej, oraz uświadomienie dużego wpływu zastosowania rozwiązań energooszczędnych w budownictwie na zmniejszenie zużycia energii przez ten sektor. W praktyce przedmiotowy obowiązek obejmie w szczególności takie budynki, jak dworce, lotniska, muzea, teatry, kina, hale wystawiennicze, centra handlowe, hotele, ośrodki sportowe.

Projektowany art. 14 wdraża art. 12 ust. 4 dyrektywy dotyczący konieczności zawarcia w reklamie informacji o zużyciu energii w przypadku sprzedaży i najmu budynku lub jego części, pod warunkiem że budynek taki dokument już posiada. Spełnianie tego obowiązku przyczyni się do promowania informacji o znaczeniu efektywności energetycznej budynków, a także zapewni osobom zainteresowanym kupnem lub wynajmem budynku lub jego części dostęp do informacji na temat jego efektywności energetycznej. Pod pojęciem reklamy rozumie się każde ogłoszenie mające na celu sprzedaż lub najem ogłaszanego produktu, bez względu na to gdzie zostanie zamieszczone.

Analogicznie do przepisów dotychczasowych, zgodnie z art. 15 projektu ustawy świadectwo charakterystyki energetycznej jest ważne 10 lat od momentu jego sporządzenia. Taki wymóg zapewnia aktualność przekazywanych świadectw i danych w nich zawartych oraz wdraża art. 11 ust. 8 dyrektywy, zgodnie z którym ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza 10 lat. Zaznaczenia wymaga jednak, że jeżeli w wyniku prowadzonych robót budowlanych zmianie uległa charakterystyka energetyczna budynku lub części budynku – świadectwo charakterystyki energetycznej traci ważność przed upływem terminu 10 lat.

Na podstawie art. 16, osoba posiadająca uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej nie będzie mogła ich sporządzać dla tego budynku lub tej części budynku, których jest właścicielem, zarządcą albo ma spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu. Zakaz ten wdraża art. 17 dyrektywy, stanowiący o niezależności osób wykonujących świadectwa i jest sankcjonowany wykreśleniem osoby uprawnionej

z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, zgodnie z art. 22 pkt 1 lit. b niniejszej ustawy.

Projektowany art. 18 określa katalog wymagań, które należy spełnić, aby sporządzać świadectwa charakterystyki energetycznej. Przedmiotowe wymagania mają na celu zapewnienie rzetelności i kompetencji osób sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej, a tym samym jak najwyższej jakości sporządzanych świadectw. W stosunku do dotychczasowych przepisów ustawy – Prawo budowlane, w zakresie wymagań stawianych osobom sporządzającym świadectwa charakterystyki energetycznej wprowadza się możliwość wykonywania świadectw przez osoby posiadające tytuł inżyniera oraz przez wszystkie osoby posiadające uprawnienia budowlane, bez względu na zakres i stopień posiadanego przez nie wykształcenia. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami osoby sporządzające świadectwa charakterystyki energetycznej powinny posiadać tytuł inżyniera o określonej specjalności, a w przypadku osób o wykształceniu nietechnicznym – tytuł magistra oraz ukończyć odpowiednie studia podyplomowe lub złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin. W projektowanej ustawie umożliwia się wykonywanie świadectw charakterystyki energetycznej osobom, które ukończyły dowolny kierunek studiów i uzyskały tytuł inżyniera, osobom które ukończyły studia wyższe, bez względu na posiadany tytuł, jeżeli ukończą także odpowiednie studia podyplomowe, a także osobom posiadającym wykształcenie średnie i uprawnienia budowlane. W celu ułatwienia dostępu do tych uprawnień zostały zniesione egzaminy, do których zgodnie z dotychczasowymi przepisami można było przystąpić tylko po ukończeniu specjalnego szkolenia. Pozostałe warunki, tj. dotyczące posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych oraz niekaralności, pozostały bez zmian.

Przepisy niniejszej ustawy ustanawiają odrębny wykaz osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz wykaz osób uprawnionych do wykonywania kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji. W odróżnieniu od dotychczasowych przepisów ustawy – Prawo budowlane, które również przewidywały prowadzenie rejestru przez ministra, wykaz osób uprawnionych do sporządzania świadectw ustanawiany projektowaną ustawą będzie obejmował wszystkie osoby mogące sporządzać świadectwa, a nie jak dotychczas tylko osoby, które zdały egzamin lub ukończyły studia podyplomowe. Informacje z tych wykazów będą dostępne publicznie, aby możliwy był swobodny dostęp do list ekspertów

sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej i wykonujących kontrole systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji. Dodatkowo centralny rejestr będzie zawierał świadectwa charakterystyki energetycznej oraz protokoły z przeprowadzonych kontroli. Dokumenty te będą tworzone przez osoby uprawnione, w systemie informatycznym, a następnie automatycznie zapisywane na serwer. Umożliwi to weryfikację tych dokumentów przez ministra właściwego do spraw budownictwa lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, pod kątem prawidłowości ich sporządzenia. Tym samym zapewni to wyższą jakość świadczonych przez te osoby usług, bowiem świadectwo lub protokół zawierający rażące błędy, może być przyczyną utraty uprawnień. W centralnym rejestrze znajdzie się także wykaz budynków wraz ze wskazaniem charakterystyki energetycznej budynków zajmowanych przez organy określone w art. 3 ust. 2 lub 3. Dane te będą dostępne publicznie, w celach informacyjno-statystycznych.

Projektowany art. 19 określa także, w jaki sposób dokonuje się wpisu do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej oraz jakie dane musi zawierać wniosek w tej sprawie, a także, jakie dokumenty dołącza się do przedmiotowego wniosku. Zgodnie z projektowanym przepisem skutkiem wpisu do wykazu jest uzyskanie przez osobę wpisaną do wykazu dostępu do systemu teleinformatycznego, a więc uzyskanie loginu i hasła, które umożliwią generowanie świadectw charakterystyki energetycznej w systemie teleinformatycznym. Art. 21 określa obowiązki osoby posiadającej uprawnienie do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej. Takim obowiązkiem jest przechowywanie sporządzanego świadectwa energetycznego przez okres 10 lat, tj. okres jego ważności. Ponadto w stosunku do przepisów dotychczasowych do katalogu obowiązków tej osoby dodano obowiązek przechowywania dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, przez okres ważności świadectwa oraz do udostępniania powyższych dokumentów lub danych, na żądanie ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa podczas przeprowadzania weryfikacji świadectw. Przedmiotowe dokumenty i dane będą miały istotne znaczenie przy okazji weryfikacji dokonywanej na podstawie art. 37 oraz w trakcie prowadzenia postępowania w sprawie utraty uprawnień. Ponadto osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej jest obowiązana do zawarcia umowy

ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej, w celu ochrony interesów osób korzystających z usług uprawnionych do sporządzania świadectw. Art. 21 ust. 2 zawiera upoważnienie dla ministra do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego osób posiadających to uprawnienie. Niedopełnienie obowiązku ubezpieczenia jest zagrożone karą grzywny, o czym stanowi art. 42 pkt 2. Wydaje się, że przedmiotowa sankcja zapewni skuteczne przestrzeganie i egzekwowanie obowiązku ubezpieczenia, który jest istotnym elementem zabezpieczenia interesów osób korzystających z usług uprawnionych do sporządzania świadectw. Dokument ten ma istotne znaczenie przy kupnie nieruchomości, stąd ważne, aby istniała realna możliwość zaspokojenia roszczeń odszkodowawczych powstałych w wyniku jego nieprawidłowego sporządzenia.

Projektowany art. 22 określa katalog przyczyn wykreślenia z wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, w tym stwierdzenie rażących i oczywistych błędów w sporządzonym świadectwie, nieprzestrzeganie zakazu sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku przez właściciela lub zarządcę tego budynku lub tej części budynku oraz osobę, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a także orzeczenie wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Utrata uprawnień w przypadku orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie nastąpi jedynie w przypadku, gdy osoba ta nie posiada wykształcenia inżynierskiego lub ukończonych odpowiednich studiów podyplomowych, a więc spełnia wyłącznie wymagania, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, 2 i 4. Jeżeli osoba uprawniona spełnia wszystkie wymogi określone w art. 18 ust. 1, a więc poza posiadaniem uprawnień budowlanych posiada tytuł inżyniera albo ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku nietechnicznym oraz studia podyplomowe – utrata uprawnień budowlanych nie spowoduje wykreślenia jej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1. Stwierdzenie rażących i oczywistych błędów będzie następowało

po weryfikacji świadectwa, której minister będzie dokonywał z urzędu, także po powzięciu informacji od osoby, która zleciła sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej lub osoby, która je otrzymała w związku ze zbyciem lub najmem budynku lub części budynku. Sposób uzyskania ponownego wpisu do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej uregulowany jest w art. 23. W przypadku wykreślenia z wykazu z powodu sporządzenia świadectwa zawierającego rażące i oczywiste błędy oraz nieprzestrzegania zakazu sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej przez właściciela lub zarządcę budynku lub części budynku oraz osobę, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, o ponowny wpis do wykazu można ubiegać się w terminie 24 miesiące od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu z wykazu stała się ostateczna. Okres 24 miesiące, podczas którego osoba nie mogłaby wykonywać świadectw, wydaje się być wystarczającą sankcją. Jeżeli natomiast wykreślenie nastąpiło z innych przyczyn – o ponowny wpis można ubiegać się od dnia ustania przyczyn wykreślenia z wykazu.

Art. 24 określa częstotliwość przeprowadzania kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji. Przedmiotowa kontrola ma na celu poinformowanie o ewentualnych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu instalacji lub urządzeń chłodniczych i grzewczych oraz zasygnalizowanie ewentualnych zagrożeń, które mogą być konsekwencją braku dostosowania się do zaleceń osoby przeprowadzającej kontrolę. W stosunku do przepisów dotychczasowych regulujących przedmiotowe kwestie (w ustawie – Prawo budowlane), w projektowanej ustawie zrezygnowano z kontroli instalacji ogrzewania z kotłami o efektywnej nominalnej wydajności powyżej 20 kW użytkowanymi co najmniej 15 lat, licząc od daty zamieszczonej na tabliczce znamionowej kotła (art. 62 ust. 1b ustawy – Prawo budowlane). Przepis ten miał na celu zapewnienie jednorazowej kontroli tych urządzeń. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy urządzenia te będą kontrolowane okresowo, jak pozostałe urządzenia instalacji grzewczych. Ponadto kontrola systemu ogrzewania obejmie nie tylko kotły, jak dotychczas, ale cały system ogrzewania, który zakresem obejmuje także urządzenia instalacyjne. Zapewni to zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania kontrolowanych systemów, a ponadto wyższą jakość przeprowadzanej kontroli, bowiem osoba uprawniona będzie zobligowana do wzięcia pod uwagę sprawności funkcjonowania wszystkich części, na które składa się system ogrzewania, a nie tylko kotła. Projektowana ustawa obejmie obowiązkiem kontroli także urządzenia grzewcze

zasilane paliwem odnawialnym, a nie jak do tej pory tylko paliwem nieodnawialnym. Częstotliwość kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji została uzależniona od nominalnej mocy urządzeń oraz rodzaju paliwa, zgodnie z wymogiem określonym w art. 14 i 15 dyrektywy.

Dodatkowo wprowadzono możliwość nieprzeprowadzania ww. kontroli, w przypadku gdy od czasu poprzedniej kontroli nie dokonano zmian w systemie ogrzewania lub systemie klimatyzacji.

W projektowanym art. 25 uregulowane zostały wymagania, które muszą spełnić osoby uprawnione do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami ustawy – Prawo budowlane uprawnionymi w tym zakresie były osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności. Art. 25 ust. 1 niniejszej ustawy precyzuje, że do przeprowadzania przedmiotowej kontroli uprawnione są osoby posiadające uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej. Tym samym w tym zakresie nie zmienia się katalog podmiotowy uprawnionych do wykonywania kontroli systemu klimatyzacji i systemu ogrzewania, a jedynie doprecyzowuje się, że uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności instalacyjnej są to w tym przypadku de facto uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej, tj. w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych oraz w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych.

Ponadto kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji będą mogły dokonywać także osoby posiadające kwalifikacje wymagane na stanowisku dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych. Osoby posiadające te kwalifikacje potwierdzają je świadectwem wydanym przez komisje kwalifikacyjne w trybie przepisów art. 54 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.). Dotychczas na podstawie art. 62 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane osoby te były uprawnione do kontroli stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych, gazowych i urządzeń chłodniczych. Należy zauważyć, że osoby te dysponują odpowiednią wiedzą zarówno w zakresie przepisów

techniczno-budowlanych, w tym zwłaszcza dotyczących przyłączania urządzeń i instalacji do sieci, dostarczania paliw i energii oraz prowadzenia ruchu i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci, jak i w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, z uwzględnieniem udzielania pierwszej pomocy oraz wymagań ochrony środowiska. Wiedza w ww. zakresie pozwala na dokonywanie kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji. Ponadto, rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji o tę grupę osób powinno zapewnić konkurencję w przedmiotowym zakresie, dzięki której w interesie osób posiadających uprawnienie do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji będzie podnoszenie swoich kwalifikacji oraz świadczenie usług na jak najwyższym poziomie.

Projektowane ust. 2–6 określają natomiast, w jaki sposób dokonuje się wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji oraz jakie dane musi zawierać wniosek. Przedmiotowe kwestie są uregulowane w sposób zbliżony do przepisów dotyczących wpisu do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej. Różnice pomiędzy wpisem do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej a wpisem do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji wynikają przede wszystkim ze zróżnicowanych wymagań w stosunku do jednej i drugiej grupy osób, co przekłada się m.in. na różnice w dokumentach dołączanych do wniosków o wpis. W przypadku osób ubiegających się o wpis do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji nie wymaga się np. niekaralności, w związku z czym nie wymaga się dołączania do wniosku odpowiedniego dokumentu potwierdzającego niekaralność. Zgodnie z art. 27 projektu przyczynami wykreślenia z wykazu osób uprawnionych do wykonywania kontroli jest stwierdzenie rażących i oczywistych błędów w sporządzonym protokole z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, orzeczenie wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, a także nieposiadanie kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych. Jednak w przypadku gdy osoba posiada zarówno uprawnienia budowlane, jak i kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru, utrata

uprawnień do kontroli nastąpi dopiero w przypadku niespełniania obydwu tych wymagań. Sposób uzyskania ponownego wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji uregulowany jest w art. 28. W przypadku wykreślenia osoby z wykazu z powodu sporządzenia protokołu z kontroli zawierającego rażące i oczywiste błędy, o ponowny wpis do wykazu można ubiegać się w terminie 24 miesięcy od dnia w którym decyzja o wykreśleniu z wykazu stała się ostateczna. Okres 24 miesięcy, podczas którego osoba nie mogłaby wykonywać protokołów wydaje się wystarczającą sankcją. Jeżeli natomiast wykreślenie nastąpiło z powodu utraty uprawnień budowlanych lub nieposiadania kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych – o ponowny wpis można starać się od dnia ustania przyczyn wykreślenia z wykazu.

Art. 30 i 31 precyzują zakres kontroli oraz zawartość protokołu z kontroli systemu klimatyzacji oraz ogrzewania. Protokół, poza danymi identyfikacyjnymi budynku i danymi identyfikacyjnymi systemu, zawiera ocenę pracy systemu oraz zalecenie określające roboty budowlane, które poprawią efektywność energetyczną systemu. Wzór tego protokołu zostanie określony w rozporządzeniu w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji.

Rozdział 4 określa zasady prowadzenia centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Centralny rejestr jest prowadzony w celach informacyjno-statystycznych oraz do weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej budynków i protokołów z przeglądów systemów grzewczych i klimatyzacji. Ponadto, projektowane przepisy wdrożą art. 17 dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają publiczną dostępność regularnie aktualizowanych list wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów, a także art. 18 dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają ustanowienie niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.

Zgodnie z projektowanym art. 32 na centralny rejestr składają się następujące wykazy:

- 1) osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej;
- 2) osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;

- 3) świadectw charakterystyki energetycznej;
- 4) protokołów z przeprowadzonych kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;
- 5) budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 250 m² (do dnia 8 lipca 2015 r. o powierzchni 500 m²) jest zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej i w których dokonywana jest obsługa interesantów, zawierający informacje o charakterystyce energetycznej tych budynków oraz ich powierzchni.

Wykazy osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej oraz osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji będą udostępnione publicznie. Publiczny dostęp ww. danych wiąże się z wdrożeniem art. 17 dyrektywy wymagającym zapewnienia otwartego dostępu m.in. do list wykwalifikowanych ekspertów. Ponadto udostępniony publicznie będzie wykaz budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 250 m² (do dnia 8 lipca 2015 r. o powierzchni 500 m²) jest zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej i w których dokonywana jest obsługa interesantów.

Art. 33 określa, jakie dane znajdują się wykazach: osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej oraz osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, a więc: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer uprawnień budowlanych (w przypadku ich posiadania), numer i datę wpisu. Zakres tych danych ograniczono do najważniejszych informacji pozwalających na identyfikację osoby uprawnionej. Przedmiotowe dane będą dostępne publicznie, aby umożliwić swobodny dostęp do list ekspertów uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, a także uprawnionych do wykonywania kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.

Art. 34 reguluje obowiązek osoby wpisanej do wykazów osób uprawnionych (czyli wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej i osób uprawnionych do kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji), do informowania ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o zmianach dotyczących spełnienia wymagań niezbędnych do uzyskania wpisu do wykazu osób uprawnionych,

a także o zmianach danych w zakresie imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania lub adresu poczty elektronicznej. Jest to niezbędne w celu aktualizacji danych zawartych w wykazach, a także możliwości stwierdzenia, czy dana osoba uprawniona nadal spełnia warunki niezbędne do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej albo wykonywania kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji.

Art. 35 przewiduje sposób postępowania w przypadku osób świadczących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne, które są uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej albo do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwie, które zawarło z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług. Osoba taka podlega wpisowi do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej lub wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, na wniosek, na zasadach zbliżonych do trybu wpisu osób, które zdobyły wykształcenie w Polsce, z tą różnicą, że obowiązana będzie do przedstawienia zaświadczenia stwierdzającego wpis do rejestru osób uprawnionych w kraju pochodzenia.

Art. 36 określa, że w rejestrze, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4, znajdują się świadectwa charakterystyki energetycznej i protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, które wygenerowane zostały w systemie teleinformatycznym przez osobę uprawnioną, a następnie automatycznie zapisane na serwerze. Dokumenty te nie są upublicznione, a dostępne jedynie dla ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa dla celów weryfikacji. Świadectwa charakterystyki energetycznej i protokoły, po wygenerowaniu przez osobę je sporządzającą, są automatycznie zapisywane w odpowiednim wykazie, pod numerem, który został im nadany, a osoba uprawniona po podpisaniu, przekazuje je osobie zlecającej świadectwo lub osobie, w budynku której dokonana była kontrola. Ponadto przedmiotowe dokumenty pozostają w tym wykazie do chwili ich archiwizacji. Dostęp do przedmiotowych wykazów ma minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, co umożliwia przeprowadzanie wrywkowej weryfikacji przedmiotowych dokumentów, zgodnie z art. 37.

Przedmiotowy przepis zapewnia wdrożenie art. 18 dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie są obowiązane do ustanowienia niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania lub klimatyzacji. Przedmiotowa weryfikacja będzie wykonywana z urzędu albo na wniosek osób lub podmiotów, które zleciły sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej albo wykonanie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji (jeżeli stwierdzą one nieprawidłowości w sporządzonym świadectwie charakterystyki energetycznej albo protokole z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji). Szczegółowy zakres i sposób dokonywania weryfikacji będą uregulowane w rozporządzeniu w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej budynków lub ich części oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, do wydania którego upoważnienie zawarte jest w art. 38. Weryfikacja ma na celu przede wszystkim zapewnienie rzetelności i wysokiej jakości usług świadczonych przez osoby sporządzające świadectwa oraz przeprowadzające kontrole.

W art. 40 i 41 uregulowany został tryb tworzenia i przekazywania krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii oraz prowadzenia kampanii informacyjnej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Art. 40 odnoszący się do treści krajowego planu oraz obowiązku przekazania informacji wymaganych przez Komisję Europejską wdraża art. 9 dyrektywy. W art. 41 przewidziano, że minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa zapewnia prowadzenie kampanii mającej na celu informowanie właścicieli oraz najemców budynków lub części budynków o celach i korzyściach związanych ze sporządzaniem i przekazywaniem świadectw charakterystyki energetycznej. Projektowany przepis wdraża art. 20 dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu informowania właścicieli lub najemców budynków lub modułów budynków o różnych metodach i praktykach służących poprawie charakterystyki energetycznej, a także dostarczają właścicielom lub najemcom budynków w szczególności informacje o świadectwach charakterystyki energetycznej i sprawozdaniach z przeglądu, o tym, czemu one służą i jaki jest ich cel, o opłacalnych ekonomicznie sposobach poprawy charakterystyki energetycznej

budynku oraz, w stosownych przypadkach, o instrumentach finansowych dostępnych w celu poprawy charakterystyki energetycznej budynku.

W art. 42 przewiduje się karę grzywny w następujących przypadkach:

- 1) niezapewnienia przez właścicieli i zarządców kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji budynków;
- 2) sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej bez spełnienia wymagań przewidzianych w tym zakresie w projektowanej ustawie;
- 3) niedopełnienia przez osobę sporządzającą świadectwa charakterystyki energetycznej obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej;
- 4) dokonywania kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji bez spełnienia wymagań przewidzianych w tym zakresie w projektowanej ustawie.

Wprowadzenie kary grzywny w tych przypadkach wydaje się być środkiem proporcjonalnym dla zapewnienia skutecznego funkcjonowania i egzekwowania przepisów zawartych w projektowanej ustawie. Grzywna będzie orzekana zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Ustawa przewiduje ponadto dokonanie zmian w ustawie – Prawo budowlane oraz w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518) polegających na zmianie bądź uchyleniu przepisów regulujących sprawy związane z efektywnością energetyczną w budownictwie.

Przewiduje się także zmianę ustawy – Prawo budowlane, polegającą na dodaniu w art. 5 ust. 2b, zgodnie z którym w przypadku docieplenia budynku obejmującego ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych budynku należy spełnić wymagania minimalne dotyczące energooszczędności i ochrony cieplnej przewidziane w przepisach techniczno-budowlanych dla przebudowy budynku. Wymagania te określone są w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926). Powyższy przepis zapewnia wdrożenie art. 7 dyrektywy, zgodnie z którym, w przypadku gdy budynki istniejące poddawane są ważniejszej renowacji, ich charakterystyka energetyczna powinna ulec poprawie tak, aby spełniała minimalne wymagania

określone na podstawie art. 4 dyrektywy. Zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie przez ważniejszą renowację rozumie się taką renowację budynku, która obejmuje 25% powierzchni przegród zewnętrznych. Na gruncie istniejących przepisów, dla każdego budynku poddawanego przebudowie, muszą być spełnione minimalne wymagania, określone w ww. rozporządzeniu.

Projektowane przepisy przejściowe przewidują:

- 1) nałożenie na ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia projektowanej ustawy, obowiązku przedstawienia Radzie Ministrów krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii;
- 2) zobowiązanie właścicieli lub zarządców budynków zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, dla których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej na podstawie przepisów dotychczasowych do przekazania ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa kopii tego świadectwa w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy;
- 3) zastosowanie przepisów dotychczasowych do postępowań wszczętych i niezakończonych;
- 4) zachowanie ważności świadectw charakterystyki energetycznej wydanych na podstawie ustawy – Prawo budowlane na okres, na jaki zostały wydane;
- 5) przeniesienie osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej wpisanych do rejestru prowadzonego na podstawie ustawy – Prawo budowlane, a także wpisanie osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej nieujętych w tym wykazie do właściwego wykazu w centralnym rejestrze;
- 6) zachowanie uprawnień do wykonywania kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, uzyskanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Projekt przewiduje 6 miesięczne *vacatio legis*, z wyjątkiem art. 3 ust. 2–4, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, oraz art. 40, art. 46 i art. 47, które wejdą w życie z dniem ogłoszenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2–4 świadectwa charakterystyki energetycznej sporządzane są także dla budynków, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 250 m² (do dnia 8 lipca 2015 r. – 500 m²) i w których dokonywana jest obsługa interesantów. Dłuższe *vacatio legis* ma zapewnić odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi przepisami właściwych organów i umożliwienia sporządzenia dla właściwych budynków, zajmowanych przez te organy świadectw charakterystyki energetycznej.

Zgodnie z art. 46 projektowanej ustawy minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w terminie do dnia wejścia w życie ustawy, a więc w terminie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia, przekaze Radzie Ministrów do zatwierdzenia krajowy plan działań mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii. Art. 40 określa natomiast sposób opracowywania przedmiotowego planu. Zgodnie z art. 47 projektowanej ustawy właściciele lub zarządcy budynków zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, dla których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej na podstawie przepisów ustawy – Prawo budowlane, są obowiązani do przekazania ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa kopii świadectwa charakterystyki energetycznej w formie elektronicznej lub papierowej. Celem projektowanego przepisu jest zebranie danych dot. zużycia energii przez budynki zajmowane przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, na potrzeby prowadzenia wykazu budynków, o których mowa w projektowanym art. 3 ust. 2 i 3. Tym samym, wejście w życie projektowanych przepisów z dniem ogłoszenia jest zgodne z interesem obywateli oraz państwa i nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem UE.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia organom lub instytucjom Unii Europejskiej, stosownie do § 12a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

- a) właściciele lub zarządcy budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m² (od lipca 2015 r. o powierzchni użytkowej powyżej 250 m²), zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, w których dokonywana jest obsługa interesantów

W odniesieniu do przepisów funkcjonujących od stycznia 2009 r. projektowana regulacja rozszerza obowiązek sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej jedynie na właścicieli lub zarządców budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m² (od lipca 2015 r. o powierzchni użytkowej powyżej 250 m²) zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej, w których dokonywana jest obsługa interesantów.

- b) osoby fizyczne i prawne, oddające do użytkowania budynek

Wprowadzane przepisy znoszą obowiązek sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej w przypadku oddawania do użytkowania budynku, przewidziany w art. 57 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.). Zniesienie tego wymagania spowoduje, że inwestorzy budujący bez zamiaru sprzedaży lub najmu osobie trzeciej nie będą objęci obowiązkiem sporządzenia świadectw charakterystyki energetycznej budynku. Zgodnie z danymi GUS w 2012 r. oddano do użytkowania ok. 70 000 mieszkań w budownictwie indywidualnym nieprzeznaczonych na sprzedaż lub wynajem¹⁾.

- c) osoby fizyczne i prawne użytkujące oraz dokonujące sprzedaży, zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub wynajęcia budynków oraz ich części

W ustawie podtrzymano obowiązek sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej przy okazji sprzedaży oraz najmu budynku lub jego części, przy czym regulacja wprowadza mechanizm umożliwiający opracowanie świadectwa na koszt zbywającego lub wynajmującego, w sytuacji zaniechania obowiązku przez te osoby lub podmioty. W celu zobrazowania ilości osób, na które będzie oddziaływać obowiązek

¹⁾ Główny Urząd Statystyczny „Budownictwo – wyniki działalności w 2012 r.”, Warszawa 2013, s. 123. Dostępne na stronie internetowej: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PBS_budownictwo_wyniki_dzialalnosci_w_2012.pdf

sporządzania świadectw, poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczby transakcji zawartych w 2011 r. oraz 2012 r. z podziałem na sprzedaż oraz wynajem.

Podział ze względu na rodzaj transakcji:	2011 r.	2012 r.
Sprzedający ²⁾		
budynki	856	904
lokale	93815	126649
Wynajmujący		
nieruchomości ³⁾	446036	334071

Obecnie koszt sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej lokalu mieszkalnego waha się od ok. 70 do 350 zł, dla budynku jednorodzinnego od 300 do 1000 zł, a wielorodzinnego: od 500 zł do 5000 zł, w zależności od przeznaczenia, powierzchni użytkowej budynku lub jego części, oraz zastosowanych systemów ogrzewania i klimatyzacji.

d) osoby uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków

Ustawa rozszerza grupę osób, które będą mogły sporządzać świadectwa charakterystyki energetycznej budynków. Najważniejszą zmianą jest możliwość wykonywania świadectw przez każdego inżyniera oraz przez wszystkie osoby posiadające uprawnienia budowlane, bez względu na posiadane przez nich wykształcenie. Co więcej, w celu ułatwienia dostępu w zakresie uzyskania uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków zniesione zostały egzaminy, do których można było przystąpić tylko po ukończeniu specjalnego szkolenia (patrz szerzej pkt 4).

Wraz z wejściem w życie projektowanej regulacji świadectwa charakterystyki energetycznej budynków będą mogły sporządzać osoby posiadające:

1) uprawnienia budowlane;

²⁾ Raport GUS, opublikowany 30 października 2013 r. pt., „Obrót nieruchomościami w 2012 r.”, dostępny na stronie internetowej: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_8796_PLK_HTML.htm

³⁾ Informacja dotycząca ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za rok 2011 Ministerstwo Finansów, 2012 r. (przy założeniu, że jeden płatnik wynajmuje, podnajmuje, wydzierżawia, poddzierżawia jedną nieruchomość) Za nieruchomość należy rozumieć zarówno budynek, część budynku, jak i grunt.

- 2) wykształcenie prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na dowolnym kierunku;
- 3) wykształcenie odmienne niż w pkt 2, pod warunkiem ukończenia studiów podyplomowych, których program uwzględnia zagadnienia związane z charakterystyką energetyczną budynków, wykonywaniem audytów energetycznych budynków, budownictwem energooszczędnym i odnawialnymi źródłami energii.

Poniżej przedstawione zostały dane przybliżające liczbę osób zainteresowanych wprowadzanymi zmianami w zakresie wymagań uzyskania uprawnień budowlanych oraz liczba osób posiadających już uprawnienia w tym zakresie, zdobyte na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów:

Osoby posiadające uprawnienia do sporządzania świadectw na podstawie dotychczasowych i nowych przepisów	Liczba osób
Osoby posiadające uprawnienia budowlane (są uprawnione do wykonania świadectw na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów oraz wprowadzanej regulacji)	115520 ⁴⁾ osób
⁵ Absolwenci studiów pierwszego stopnia z tytułem inżyniera w roku 2010/2011 r.	57284 osób
Osoby, które posiadają już uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – zdanego egzaminu – ukończenia studiów podyplomowych 	3014 osób 7158 osób Razem: 10172 osób

e) osoby obowiązane do kontroli systemów klimatyzacji i ogrzewania

Obowiązek zapewnienia kontroli kotłów oraz urządzeń chłodniczych dotyczy właściciela lub zarządcy budynku i obowiązuje od stycznia 2009 r. Wejście w życie projektowanej regulacji skutkować będzie zniesieniem obowiązku kontroli instalacji ogrzewania z kotłami o efektywnej nominalnej wydajności powyżej 20 kW użytkowanymi co najmniej 15 lat, licząc od daty zamieszczonej na tabliczce znamionowej kotła (art. 62 ust. 1b ustawy – Prawo budowlane). Przepis ten miał na

⁴⁾ Należy zaznaczyć, że liczba ta dotyczy osób, które są członkami Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Warunki przynależności do Izby określone są w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

⁵⁾ Dane pochodzą z raportu GUS, opublikowanego 11 grudnia 2012 r. pt. „Szkoly wyższe i ich finanse w 2011 r.”, dostępny na stronie internetowej: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_657_PLK_HTML.htm

celu zapewnienie jednorazowej kontroli tych urządzeń do końca 2010 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy urządzenia te będą kontrolowane okresowo, jak pozostałe urządzenia instalacji grzewczych.

Ponadto kontrola systemu ogrzewania obejmie nie tylko kotły, jak dotychczas, ale cały system ogrzewania, który zakresem obejmuje także urządzenia instalacyjne.

Projektowana ustawa obejmie obowiązkiem kontroli także urządzenia grzewcze zasilane paliwem odnawialnym, a nie jak do tej pory, tylko paliwem nieodnawialnym.

Koszt przeprowadzenia okresowej kontroli kotłów (oraz systemu klimatyzacji) oscyluje wokół 200–1000 zł.

f) osoby uprawnione do przeprowadzania kontroli świadectw oraz protokołów kontroli z przeprowadzonych przeglądów kotłów, systemów ogrzewania i klimatyzacji

W porównaniu z istniejącą regulacją dotyczącą kontroli systemów ogrzewania oraz klimatyzacji, poza osobami posiadającymi uprawnienia budowlane w zakresie instalacji, kontroli będą mogły dokonywać także osoby posiadające kwalifikacje wymagane na stanowisku dozoru nad eksploatacją urządzeń, wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych, stosownie do art. 54 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.).

Zgodnie z projektowaną regulacją do dokonywania kontroli będą uprawnione osoby posiadające uprawnienia z zakresu instalacji sanitarnej oraz elektrycznej. Liczbę tych osób określa się na 38 660⁶⁾.

2. Przeprowadzenie konsultacji

Projekt założeń projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków był przedmiotem konsultacji społecznych z podmiotami z branży budowlanej,

⁶⁾ Dane pochodzą z miesięcznika wydawanego przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa „Inżynier Budownictwa”, Nr 06 (107), czerwiec 2013 r.

nieruchomości oraz ze środowiskiem naukowym.

W ramach konsultacji społecznych projekt założeń projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Informacje o zamieszczeniu projektu w Biuletynie wraz z zaproszeniem do składania uwag przesłano do 82 podmiotów, głównie do jednostek naukowo-badawczych, stowarzyszeń i zrzeszeń branżowych, organizacji samorządowych, ośrodków akademickich, audytorów energetycznych, rzeczoznawców majątkowych, deweloperów, zarządów budynków komunalnych, właścicieli i zarządców budynków użyteczności publicznej i innych.

Podczas konsultacji nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem założeń projektu ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

W związku z tym, że projekt założeń był już poddany konsultacjom społecznym a obecny projekt ustawy nie wprowadza zmian oddziałujących na stosunki społeczne, nie przewiduje się przekazania projektu ponownie do konsultacji społecznych.

Projekt ustawy został skierowany do rozpatrzenia przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, został uzgodniony w dniu 14 stycznia 2014 r. w trybie obiegowym i uzyskał pozytywną opinię Komisji.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl).

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz źródła pokrycia skutków finansowych projektowanej regulacji

Powstałe koszty podmiotów, na które oddziałuje projektowana regulacja, zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków planowanych corocznie dla danej części budżetowej każdej z jednostek sektora finansów publicznych, bez konieczności jego dodatkowego zwiększania. Koszty te wiążą się ze sporządzeniem świadectwa dla budynków zajmowanych przez organy administracji publicznej, organy wymiaru sprawiedliwości oraz prokuraturę, w których prowadzona jest obsługa interesantów. Koszt takiego świadectwa dla budynku oscyluje wokół 5000 zł, w zależności od powierzchni użytkowej budynku oraz zastosowanych systemów ogrzewania

i klimatyzacji. Opłata ta może być jednak niższa, w przypadku zastosowania tzw. metody zużyciowej w wyznaczeniu zapotrzebowania budynku na energię. Zastosowanie tzw. metody zużyciowej będzie uzależnione od istnienia systemu pomiaru ilości ciepła lub gazu ziemnego, który to system pozwoli na wyznaczenie rzeczywistego zużycia energii przez mieszkańca użytkującego lokal lub budynek.

Źródłami finansowania świadectwa charakterystyki energetycznej budynków będą środki własne jednostek zobligowanych do zapewnienia jego sporządzenia. Źródła tych wydatków pozyskiwane będą w ramach racjonalnego gospodarowania dostępnymi środkami każdej z tych jednostek i w ramach obecnie realizowanych przez nie zadań.

Wobec faktu, że świadectwa charakterystyki energetycznej budynków zachowują ważność przez 10 lat oraz za sprawą uproszczenia procedury wyznaczania zużycia energii przez budynek (metoda zużyciowa), opłata poniesiona przez ww. jednostki sektora finansów publicznych, nie będzie dużym obciążeniem dla budżetów tych jednostek. Istotne jest również to, że projektowana regulacja nie przewiduje konkretnych terminów na wywiązanie się z tego obowiązku, co umożliwi racjonalne rozplanowanie takiego wydatku.

Prowadzenie centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków nie wpływa na zwiększenie obciążeń administracyjnych generowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. W ramach centralnego rejestru przewiduje się istnienie systemu informatycznego, w którym będą opracowywane świadectwa oraz protokoły z przeprowadzonych kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji. Ponadto w ramach funkcjonowania rejestru dokonywana będzie weryfikacja świadectw oraz protokołów z przeprowadzanych kontroli. Koszt prowadzenia centralnego rejestru wiąże się z jego serwisem i obsługą techniczną. Środki finansowe na ten cel przewidziane są w ramach budżetu Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Koszty prowadzenia kampanii informacyjnej służącej poprawie charakterystyki energetycznej użytkowanych budynków oraz opracowania projektu krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, będą ponoszone w ramach budżetu Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Należy oczekiwać, że dzięki proponowanym regulacjom będzie on znaczący i pozytywny.

Dostęp do uzyskania uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków będzie łatwiejszy dla osób posiadających wykształcenie inżynierskie, bowiem nie będą musiały jak dotąd zdawać egzaminu lub kończyć studiów podyplomowych w zakresie oceny charakterystyki energetycznej budynków. Zrezygnowano z egzaminu jako jednej z form nabycia uprawnień. Osoby posiadające wykształcenie wyższe nietechniczne będą mogły wykonywać świadectwa charakterystyki energetycznej budynków, pod warunkiem ukończenia odpowiednich studiów podyplomowych. Przykładowo w roku 2010/2011 było 302 280 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata oraz studiów magisterskich jednolitych (do zdobycia uprawnień do sporządzania świadectw konieczne ukończenie studiów podyplomowych).

Zmiany te, z jednej strony, ułatwiają dostęp do uzyskania uprawnień absolwentom studiów inżynierskich, z drugiej strony, wymagając odpowiedniego przygotowania od osób, które z kierunkami technicznymi nie miały nigdy do czynienia.

Zainteresowanie tą tematyką po wejściu w życie obowiązku sporządzania świadectw (styczeń 2009 r.) było bardzo duże, wskutek czego około 9000 osób uzyskało uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków poprzez złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu państwowego lub poprzez ukończenie odpowiednich studiów podyplomowych. Przewiduje się wzrost zainteresowania tą tematyką wśród absolwentów studiów o kierunkach technicznych z uwagi na ułatwienia w zdobyciu uprawnień dla tych osób.

Przepisy doprecyzowują również, że świadectwa będą mogły wykonywać osoby posiadające uprawnienia budowlane oraz wykształcenie średnie w danej specjalności, nie jak dotychczas wykształcenie wyższe w zakresie kierunków technicznych. Z informacji otrzymanych od Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa wynika, że liczbę takich osób szacuje się na 44 000, podczas gdy ogółem do Izby przynależą ok. 115 520 osób. Należy przy tym podkreślić, że część osób, która posiada uprawnienia budowlane, nie przynależy do samorządu zawodowego.

Liczba osób, które na podstawie wprowadzanych przepisów będą mogły dokonywać kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji, na podstawie wprowadzanych przepisów, tj. tych, które posiadają uprawnienia budowlane w zakresie instalacji sanitarnych wynosi 38 660 osób. Dodatkowo uprawnionymi będą osoby posiadające kwalifikacje wymagane na stanowisku dozoru nad eksploatacją urządzeń, wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.

Powyższe zmiany, zmierzające do otwarcia rynku usług wyżej opisanych, powinny stworzyć konkurencję, dzięki której to w interesie osób posiadających ww. uprawnienia będzie podnoszenie swoich kwalifikacji oraz świadczenie usług na jak najwyższym poziomie.

Zarówno obecnie obowiązujący przepis, jak i projektowana regulacja przewidują możliwość utraty uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej w określonych przypadkach. Od wprowadzenia przepisów, tj. stycznia 2009 r. do listopada 2013 r. dwie osoby utraciły uprawnienia w ww. zakresie.

Projektowana ustawa reguluje także możliwość utraty uprawnień przez osoby uprawnione do kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja powinna pozytywnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorstw, które dostarczają rozwiązań w zakresie poprawy efektywności energetycznej w budownictwie.

Pelniejsze informacje zawarte w świadectwach charakterystyki energetycznej budynków i części budynków powinny spowodować zwiększenie konkurencji w obszarach projektowania budynków, ich wykonawstwie, sprzedaży i wynajmu budynków i części budynków.

Warto zauważyć, że sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej stwarza właścicielom oraz najemcom budynków możliwość podjęcia działań zwiększających poziom efektywności energetycznej, które byłyby opłacalne ekonomicznie i optymalne

pod względem kosztów. Szczegółowe zalecenia dotyczące potencjalnych działań zwiększających efektywność energetyczną oraz możliwość kalkulacji oszczędności z tego tytułu stanowią główne walory świadectw charakterystyki energetycznej budynków. Stąd też jakość świadectw, w tym przede wszystkim wiarygodność informacji zawartych w tym dokumencie stanowi ważny element całego procesu poprawy efektywności energetycznej sektora budownictwa.

Mając powyższe na uwadze, w celu systemowego zagwarantowania wysokiej jakości procesu określania charakterystyki energetycznej budynków, ustawa wprowadza procedurę wyrywkowej kontroli świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz protokołów z przeprowadzonych kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji. Doświadczenia krajów UE wskazują, że zwiększenie jakości i wiarygodności świadectw stwarza istotną zachętę do realizacji zaleceń (do 12% w Wielkiej Brytanii⁷⁾) i konsekwentnie prowadzi do oszczędności zużywanej energii oraz redukcji emisji CO₂, przy czym analizy porównawcze są utrudnione przez zróżnicowanie sektorów budownictwa oraz odmienne uwarunkowania klimatyczne pomiędzy krajami UE.

Dodatkowo, wprowadzenie mechanizmów uszczelniających system świadectw pochodzenia, tj. umożliwienie opracowania świadectwa na koszt zbywającego lub wynajmującego, w sytuacji zaniechania obowiązku przez te osoby/podmioty, powinno wpłynąć na większą skuteczność w przekazywaniu dokumentu, a tym samym doprowadzić do osiągnięcia podstawowych celów projektowanej regulacji, jakimi są zapewnienie informacji o zużyciu energii oraz możliwych działaniach zwiększających efektywność energetyczną, a tym samym zwiększenie świadomości o energooszczędności w budownictwie uczestników obrotu nieruchomości. Obok tego przepisu, spełnienie ww. celów zapewni wprowadzenie rozwiązania przewidującego zamieszczanie informacji o ilości zużytej energii przez dany budynek w reklamach.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie odnosi się wprost do poszczególnych regionów, lecz jak wskazano w pkt 4 i 5, powinna generować pozytywne efekty na lokalnych rynkach

⁷⁾ Na podstawie szacunków przedstawionych przez Komisję Europejską w Ocenie Skutków Regulacji dyrektywy 2010/31/UE (dostępne na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008SC2864:EN:NOT>).

pracy, w funkcjonowaniu przedsiębiorstw w szeroko pojętej branży budowlanej i instalacyjnej, a także wzrost inwestycji poprawiających efektywność energetyczną budynków zajmowanych przez władze publiczne. To z kolei będzie pozytywnie oddziaływać na lokalne rynki pracy.

Poza tym, projektowane regulacje powinny spowodować rozwój regionów w postaci pozytywnych aspektów związanych ze zwiększeniem wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

7. Wskazanie źródeł finansowania

Źródłami finansowania świadectwa charakterystyki energetycznej budynków będą środki własne organów wymiaru sprawiedliwości, prokuratury oraz organów administracji publicznej zobligowanych do zapewnienia jego sporządzenia. Źródła tych wydatków pozyskiwane będą w ramach racjonalnego gospodarowania dostępnymi środkami każdej z tych jednostek i w ramach obecnie realizowanych przez nie zadań.

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		PROJEKT USTAWY O CHARAKTERYSTYCE ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz.U.U.E.L.2010.153.13)			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ					
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
art. 1	<p>Przedmiot</p> <p>1. Niniejsza dyrektywa promuje poprawę charakterystyki energetycznej budynków w Unii, z uwzględnieniem panujących na zewnątrz warunków klimatycznych i warunków lokalnych oraz wymagań dotyczących klimatu wewnętrznego i opłacalności ekonomicznej.</p> <p>2. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie:</p> <p>a) wspólnych ram ogólnych dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków i modułów budynków;</p> <p>b) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec nowych budynków i nowych modułów budynków;</p> <p>c) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec:</p> <p>(i) podlegających ważniejszej renowacji budynków istniejących, modułów budynków oraz elementów budynków;</p> <p>(ii) wobec elementów budynków stanowiących część przegród zewnętrznych i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną</p>	N		Przepis instrukcyjny, nie wymaga implementacji.	-

	<p>przegród zewnętrznych budynku, w sytuacji gdy elementy te są modernizowane lub wymieniane; oraz</p> <p>(iii) wobec systemów technicznych budynku, jeżeli są one instalowane, wymieniane lub modernizowane;</p> <p>d) krajowych planów mających na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii;</p> <p>e) certyfikacji energetycznej budynków lub modułów budynków;</p> <p>f) regularnych przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji w budynkach; oraz</p> <p>g) niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu.</p> <p>3. Wymagania zawarte w niniejszej dyrektywie są wymaganiami minimalnymi i nie powinny powstrzymywać państw członkowskich od utrzymywania lub wprowadzania bardziej surowych środków. Takie środki są zgodne z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Są one notyfikowane Komisji.</p>				
art. 2	<p>Definicje</p> <p>Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:</p> <p>1) "budynek" oznacza konstrukcję zadaszoną, posiadającą ściany, w której do utrzymania klimatu wewnętrznego stosowana jest energia;</p> <p>2) "budynek o niemal zerowym zużyciu energii" oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I. Niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu;</p> <p>3) "system techniczny budynku" oznacza urządzenia techniczne do ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody, oświetlenia budynku lub modułów budynku, lub ich kombinację;</p>	T	Art. 2 pkt 1-3	<p>1) budynek – należy przez to rozumieć budynek w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.);</p> <p>2) część budynku - należy przez to rozumieć zespół pomieszczeń o jednakowym przeznaczeniu, przewidzianych do odrębnego użytkowania, w szczególności lokal mieszkalny, lokal użytkowy, piętro w budynku;</p> <p>3) charakterystyka energetyczna – należy przez to rozumieć zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku lub części budynku, określających całkowite zapotrzebowanie na energię niezbędną do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem;</p> <p>Pozostałe definicje niezawarte w ustawie</p>	-

	<p>4) "charakterystyka energetyczna budynku" oznacza obliczoną lub zmierzoną ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, która obejmuje m.in. energię na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody i oświetlenia;</p> <p>5) "energia pierwotna" oznacza energię pochodzącą z odnawialnych i nieodnawialnych źródeł, która nie została poddana żadnemu procesowi przemiany lub transformacji;</p> <p>6) "energia ze źródeł odnawialnych" oznacza energię pochodzącą z niekopalnych źródeł odnawialnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, geothermalną i hydrothermalną i energię oceanów, hydroenergię, energię pozyskiwaną z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);</p> <p>7) "przegrody zewnętrzne" oznaczają zintegrowane elementy budynku, które oddzielają jego wnętrze od środowiska zewnętrznego;</p> <p>8) "moduł budynku" oznacza sekcję, piętro lub mieszkanie w budynku zaprojektowane lub przerobione do odrębnego użycia;</p> <p>9) "element budynku" oznacza system techniczny budynku lub element przegród zewnętrznych budynku;</p> <p>10) "ważniejsza renowacja" oznacza renowację budynku, w której:</p> <p>a) całkowity koszt prac renowacyjnych związanych z przegrodami zewnętrznymi lub systemami technicznymi budynku przekracza 25% wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek; lub</p> <p>b) renowacji podlega ponad 25 % powierzchni przegród zewnętrznych.</p> <p>Państwa członkowskie mogą wybrać zastosowanie opcji a) lub b);</p> <p>11) "norma europejska" oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny</p>		<p>o charakterystyce energetycznej budynku:</p> <p>2) budynek o niemal zerowym zużyciu energii – definicja zostanie zawarta w krajowym planie działań mających na celu zwiększenie ilości budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Delegacja do wydania krajowego planu działań znajduje się w art. 41 ww. projektu ustawy</p> <p>3) świadectwo charakterystyki energetycznej budynków – sposób i zakres sporządzania świadectwa określony jest w art. 11, 6 i 4 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków</p> <p>4) klasa energetyczna – zdecydowano się o niewprowadzaniu klas do funkcjonującego systemu oceny energetycznej, stąd brak definicji.</p> <p>5) system techniczny budynku - pojęcie to szeroko rozwinięte jest w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dział IV – wyposażenie techniczne budynków)</p> <p>6) energia pierwotna - pojęcie to funkcjonuje w ustawie o efektywności energetycznej, ponadto przepisy wydane na podst. art. 18 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków będą posługiwać się tym sformułowaniem</p> <p>7) energia ze źródeł odnawialnych – pojęcie to funkcjonuje w ustawie Prawo energetyczne</p> <p>8) przegrody zewnętrzne – pojęcie to funkcjonuje w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;</p> <p>9) ważniejsza renowacja – wdrożenie tego pojęcia, zostanie zapewnione przez art. 44 pkt 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, zmieniającej przepisy ustawy</p>	
--	--	--	--	--

	<p>Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego;</p> <p>12) "świadectwo charakterystyki energetycznej" oznacza świadectwo uznawane przez państwo członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to państwo, zawierające informację o charakterystyce energetycznej budynku lub modułu budynku, obliczonej zgodnie z metodologią przyjętą zgodnie z art. 3;</p> <p>13) "kogeneracja" oznacza jednoczesne wytwarzanie w jednym procesie energii cieplnej i elektrycznej lub energii mechanicznej;</p> <p>14) "poziom optymalny pod względem kosztów" oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym:</p> <p>a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem związanych z energią kosztów inwestycyjnych, kosztów utrzymania i eksploatacji (w tym kosztów energii i oszczędności, kategorii odnośnego budynku, zysków z wytworzonej energii - w stosownych przypadkach) oraz - w stosownych przypadkach - kosztów usunięcia; oraz</p> <p>b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku.</p> <p>Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik;</p> <p>15) "system klimatyzacji" oznacza połączenie</p>			<p>Prawo budowlane.</p> <p>10) element budynku - pojęcie to funkcjonuje w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.</p> <p>11) "norma europejska" oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego – przepis już wdrożeniu ustawą z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji.</p> <p>12) "kogeneracja" oznacza jednoczesne wytwarzanie w jednym procesie energii cieplnej i elektrycznej lub energii mechanicznej – pojęcie funkcjonuje już w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne</p> <p>13) "poziom optymalny pod względem kosztów" oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym:</p> <p>a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem związanych z energią kosztów inwestycyjnych, kosztów utrzymania i eksploatacji (w tym kosztów energii i oszczędności, kategorii odnośnego budynku, zysków z wytworzonej energii - w stosownych przypadkach) oraz - w stosownych przypadkach - kosztów usunięcia; oraz</p> <p>b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą których temperatura jest kontrolowana lub może być obniżana;</p> <p>16) "kocioł" oznacza połączenie kotła z palnikiem przeznaczone do przekazywania cieplej uwalnianego w procesie spalania;</p> <p>17) "znamionowa moc użyteczna" oznacza maksymalną moc cieplną, wyrażoną w kW, określoną i gwarantowaną przez producenta jako możliwą do dostarczenia podczas ciągłej pracy przy zachowaniu sprawności użytkowej podanej przez producenta;</p> <p>18) "pompa ciepła" oznacza maszynę, urządzenie lub instalację, która przenosi ciepło z naturalnego otoczenia, takiego jak powietrze, woda lub grunt, do budynków lub zastosowań przemysłowych poprzez odwrócenie naturalnego przepływu ciepła, tak że przepływa ono z niższej do wyższej temperatury. W przypadku odwracalnych pomp ciepła mogą one także odprowadzać ciepło z budynków do naturalnego otoczenia;</p> <p>19) "system ogrzewania lokalnego" lub "chłodzenia lokalnego" oznacza dystrybucję energii termicznej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów z centralnego źródła produkcji przez sieć do wielu budynków lub punktów w celu wykorzystania jej do ogrzewania lub chłodzenia pomieszczeń lub procesów.</p>			<p>ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku.</p> <p>Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik – zagadnienie to było przedmiotem rozporządzenia w sprawie oraz sprawozdania przekazanego Komisji Europejskiej w czerwcu 2013 r.</p> <p>14) "system klimatyzacji" - pojęcie to funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dział IV – wyposażenie techniczne budynków)</p> <p>15) "kocioł" - pojęcie to funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</p> <p>16) "znamionowa moc użyteczna" – pojęcie to funkcjonuje pod nazwą moc nominalna w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.</p> <p>17) "pompa ciepła" - pojęcie pompa ciepła funkcjonuje w krajowych przepisach takich jak ustawa Prawo budowlane, ustawa Prawo energetyczne, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane</p> <p>18) system ogrzewania lokalnego" lub "chłodzenia lokalnego" pojęcie funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie</p>	
--	---	--	--	--	--

				szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego	
art. 3 w powiązaniu z Załącznikiem I	<p>Artykuł 3. Przyjęcie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków</p> <p>Państwa członkowskie stosują metodologię obliczania charakterystyki energetycznej budynków zgodnie ze wspólnymi ramami ogólnymi podanymi w załączniku I.</p> <p>Metodologia ta jest przyjmowana na poziomie krajowym lub regionalnym.</p> <p>ZAŁĄCZNIK I</p> <p>1. Charakterystykę energetyczną budynku określa się na podstawie obliczonej lub faktycznej ilości energii, którą zużywa się rocznie w celu spełnienia różnych potrzeb związanych z jego typowym użytkowaniem, i odzwierciedla ona zapotrzebowanie na energię do celów ogrzewania i chłodzenia (energię potrzebną, aby uniknąć przegrzania) w celu utrzymania przewidzianych warunków termicznych budynku oraz zaspokojenia potrzeb zaopatrzenia w ciepłą wodę.</p> <p>2. Charakterystykę energetyczną budynku wyraża się w sposób przejrzysty i zawiera ona wskaźnik charakterystyki energetycznej oraz wskaźnik liczbowy zużycia energii pierwotnej na podstawie wskaźników energii pierwotnej na każdy nośnik energii, które mogą opierać się na krajowych lub regionalnych średnich ważonych lub konkretnej wartości dla produkcji na miejscu.</p> <p>Metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynków powinna uwzględniać normy europejskie oraz jest zgodna z odpowiednim prawodawstwem Unii, w tym z dyrektywą 2009/28/WE.</p> <p>3. Metodologia jest ustalana przy uwzględnieniu co najmniej następujących aspektów:</p> <p>a) następującej faktycznej charakterystyki cieplnej budynku, w tym jego ścian wewnętrznych:</p> <p>(i) pojemności cieplnej;</p> <p>(ii) izolacji;</p>	T	Art. 17	<p>Obecnie metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynków funkcjonuje w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej wydanego na podstawie w art. 55a ustawy Prawo budowlane: „<i>Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodologie obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową, o którym mowa w art. 5 ust. 3 oraz sposób sporządzania i wzór świadectw ich charakterystyki energetycznej uwzględniając w szczególności: dane ilościowe i wskaźniki charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego, dane osoby wykonującej świadectwo charakterystyki energetycznej oraz niezbędne dane osobowe właściciela budynku lub lokalu mieszkalnego, mając na uwadze poprawność wykonywania świadectw charakterystyki energetycznej.</i>”.</p> <p>Obecnie procedowany jest projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej, który wdraża postanowienia art. 3 i załącznika I dyrektywy 2010/31/UE.</p>	-

	<ul style="list-style-type: none"> (iii) ogrzewania pasywnego; (iv) elementów chłodzących; oraz (v) mostków cieplnych; b) instalacji grzewczej i zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową, włącznie z charakterystyką ich izolacji; c) instalacji klimatyzacyjnej; d) naturalnej i mechanicznej wentylacji, która może obejmować szczelność powietrzną; e) wbudowanej instalacji oświetleniowej (głównie w sektorze niemieszkalnym); f) projektu, położenia i zorientowania budynku, włącznie z klimatem zewnętrznym; g) pasywnych systemów słonecznych i ochrony przed słońcem; h) warunków klimatu wnętrza, włącznie z projektowanym klimatem wnętrza; i) obciążeń wewnętrznych. <p>4. W stosownych przypadkach w tych obliczeniach brany jest pod uwagę pozytywny wpływ poniższych aspektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) lokalnych warunków nasłonecznienia, aktywnych systemów słonecznych i innych systemów grzewczych i elektrycznych opartych na energii ze źródeł odnawialnych; b) elektryczności wytwarzanej w drodze kogeneracji; c) lokalnych lub blokowych systemów grzewczych i systemów chłodzenia; d) naturalnego oświetlenia. <p>5. Na potrzeby tego obliczania budynki powinny być odpowiednio sklasyfikowane w następujących kategoriach:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) domy jednorodzinne różnych rodzajów; b) bloki mieszkalne; c) biura; d) budynki oświatowe; e) szpitale; f) hotele i restauracje; g) obiekty sportowe; 			<p>Docelowo na podstawie delegacji określonej w art. 17 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków zostanie wydane rozporządzenie uchylające rozporządzenie wydane na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo budowlane.</p> <p>Art. 17. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, w tym klasy energetycznej, sposób sporządzania oraz wzory świadectw charakterystyki energetycznej, mając na uwadze zapewnienie poprawności i jednolitości wykonywanych świadectw charakterystyki energetycznej.</p>	

	<p>h) budynki usług handlu hurtowego i detalicznego;</p> <p>i) inne rodzaje budynków zużywających energię.</p>				
art. 4 ust. 1	<p>Ustalanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby ustalone zostały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków lub modułów budynków w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów. Charakterystykę energetyczną oblicza się zgodnie z metodologią, o której mowa w art. 3. Obliczanie poziomów optymalnych pod względem kosztów następuje zgodnie z ramami metodologii porównawczej, o której mowa w art. 5, w momencie gdy ramy te zostaną opracowane.</p> <p>Państwa członkowskie podejmują konieczne działania, aby zapewnić określenie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej dla elementów budynków wchodzących w skład przegród zewnętrznych budynku i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych w razie ich wymiany lub modernizacji w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów.</p> <p>Ustalając wymagania, państwa członkowskie mogą dokonać zróżnicowania pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz pomiędzy różnymi kategoriami budynków. Wymagania te uwzględniają ogólne wewnętrzne warunki klimatyczne - aby uniknąć w ten sposób ewentualnych negatywnych efektów, takich jak nieodpowiednia wentylacja - a także warunki lokalne i projektowaną funkcję oraz wiek budynku.</p> <p>Państwo członkowskie nie ma obowiązku określania minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej, które nie są opłacalne ekonomicznie w trakcie</p>	T		<p>Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926)</p> <p>Delegacja do wydania rozporządzenia znajduje się w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo budowlane.</p>	-

	<p>szacunkowego ekonomicznego cyklu życia. Minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej podlegają przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż pięć lat, oraz, w razie potrzeby, są uaktualniane w celu uwzględnienia postępu technicznego w sektorze budowlanym.</p>				
art. 4 ust. 2	<p>2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieokreślanu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 1, do następujących kategorii budynków:</p> <p>a) urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniałaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd;</p> <p>b) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej;</p> <p>c) tymczasowych o okresie użytkowania dwóch lat lub krótszym, obiektów przemysłowych, warsztatów i rolniczych budynków niemieszkalnych o niskim zapotrzebowaniu na energię oraz rolniczych budynków niemieszkalnych używanych przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej;</p> <p>d) mieszkalnych użytkowanych lub przeznaczonych do użytkowania przez mniej niż cztery miesiące w roku albo, alternatywnie, w ograniczonym czasie w trakcie roku przy spodziewanym zużyciu energii poniżej 25 % prognozowanego rocznego zużycia;</p> <p>e) wolno stojących o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².</p>	N			-
art. 5	<p>Obliczanie optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej</p> <p>1. Do dnia 30 czerwca 2011 r. Komisja określi</p>	T		<p>Sprawozdanie zostało przekazane Komisji Europejskiej w czerwcu 2013 r. Sprawozdanie powstało w oparciu o dane zawarte w rozporządzeniu Ministra Transportu,</p>	-

	<p>w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25, ramy metodologii porównawczej obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków.</p> <p>Ramy metodologii porównawczej określa się zgodnie z załącznikiem III i wprowadzają one rozróżnienie pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz różnymi kategoriami budynków.</p> <p>2. Państwa członkowskie obliczają optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej przy użyciu ram metodologii porównawczej określonych zgodnie z ust. 1 i odpowiednich parametrów, takich jak warunki klimatyczne i praktyczna dostępność infrastruktury energetycznej, oraz porównują wyniki tego obliczenia z obowiązującymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej.</p> <p>Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania ze wszystkich danych wejściowych i założeń użytych do celów tych obliczeń oraz z wyników tych obliczeń. Sprawozdanie może być włączone do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania w regularnych odstępach nieprzekraczających pięciu lat. Pierwsze sprawozdanie należy złożyć najpóźniej do dnia 30 czerwca 2012 r.</p> <p>3. Jeżeli wynik przeprowadzonego zgodnie z ust. 2 porównania wskazuje, że minimalne obowiązujące wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej są zdecydowanie mniej efektywne energetycznie niż optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, zainteresowane państwo</p>			<p>Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926).</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>członkowskie przedstawia Komisji w pisemnym sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 2, uzasadnienie tej różnicy, któremu towarzyszy, w stopniu, w jakim różnica nie jest uzasadniona, plan wskazujący odpowiednie kroki mające na celu znaczne zmniejszenie różnicy przed kolejnym przeglądem wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 4 ust. 1.</p> <p>4. Komisja publikuje sprawozdanie na temat postępów państw członkowskich na drodze do osiągnięcia optymalnych pod względem kosztów poziomów wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej.</p>				
art. 6	<p>Budynki nowe</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby nowe budynki spełniały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4.</p> <p>W przypadku budynków nowych państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem budowy zostały rozważone i wzięte pod uwagę, o ile są dostępne, techniczne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości realizacji wysoko efektywnych systemów alternatywnych, takich jak wymienione poniżej:</p> <p>a) zdecentralizowane systemy dostawy energii oparte na energii ze źródeł odnawialnych;</p> <p>b) kogeneracja;</p> <p>c) ogrzewanie lub chłodzenie lokalne lub blokowe, szczególnie jeżeli opiera się całkowicie lub częściowo na energii ze źródeł odnawialnych;</p> <p>d) pompy ciepłe.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby analiza systemów alternatywnych, o których mowa w ust. 1, została udokumentowana i udostępniona do celów weryfikacji.</p> <p>3. Ta analiza systemów alternatywnych może być przeprowadzana dla indywidualnych budynków lub grup podobnych budynków lub wspólnych</p>	T		<p>Art. 28 oraz 29 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w zw. z przepisami rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926)</p> <p>Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462).</p>	-

	<p>typów budynków na tym samym obszarze. Jeśli chodzi o zbiorowe systemy ogrzewania i chłodzenia, analizę można wykonywać dla wszystkich budynków podłączonych do systemu na tym samym obszarze.</p>				
art. 7	<p>Budynki istniejące Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków charakterystyka energetyczna tego budynku lub jego części poddawanej renowacji została poprawiona tak, aby spełniała minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym. Wymagania te stosuje się zarówno wobec budynku, jak i modułu budynku poddawanego renowacji jako całość. Dodatkowo lub alternatywnie wymagania można stosować do elementów budynków poddawanych renowacji. Państwa członkowskie podejmują ponadto konieczne działania, aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej elementu budynku - na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia - w przypadku gdy element budynku wchodzący w skład przegród zewnętrznych budynku i mający istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych jest wymieniany lub modernizowany. Państwa członkowskie określają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 4. W odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszym renowacjom państwa członkowskie zachęcają, aby rozważyć i uwzględnić zastosowanie wysoko efektywnych systemów alternatywnych, o których mowa w art. 6 ust. 1, na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.</p>	T		<p>Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926)</p> <p>Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462).</p>	-
art. 8 ust. 1	<p>Systemy techniczne budynku 1.Do celów optymalizacji zużycia energii</p>	T		<p>Rozporządzenie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r.</p>	-

	<p>w systemach technicznych budynku państwa członkowskie określają wymagania dotyczące ogólnej charakterystyki energetycznej systemów, odpowiedniej instalacji i właściwego wymiarowania, regulacji i kontroli systemów technicznych zainstalowanych w istniejących budynkach. Państwa członkowskie mogą stosować te wymagania systemowe także wobec nowych budynków.</p> <p>Ustala się wymagania systemowe dla nowych, wymienianych i modernizowanych systemów technicznych budynku; wymagania te stosuje się, jeśli jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.</p> <p>Wymagania systemowe dotyczą co najmniej następujących elementów:</p> <p>a) systemów ogrzewania;</p> <p>b) systemów ciepłej wody użytkowej;</p> <p>c) systemów klimatyzacji;</p> <p>d) dużych systemów wentylacyjnych; lub kombinacji tych systemów.</p>			<p>w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).</p>	
art. 8 ust. 2	<p>2. Państwa członkowskie zachęcają do wprowadzania inteligentnych systemów pomiarowych w trakcie wznoszenia lub ważniejszej renowacji budynku, zapewniając zgodność tej zachęty z pkt 2 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁽¹⁶⁾.</p> <p>W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą ponadto zachęcać do zakładania aktywnych systemów kontroli, takich jak energooszczędne systemy automatyzacji, kontroli i monitoringu.</p>	N		Przepis instrukcyjny. Nie wymaga implementacji.	-
art. 9	<p>Budynki o niemal zerowym zużyciu energii</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:</p> <p>a) do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz</p> <p>b) po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne</p>	T	Art. 40	Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, zwanego dalej „krajowym planem	-

	<p>oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.</p> <p>Państwa członkowskie opracowują krajowe plany mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Te krajowe plany mogą zawierać założenia zróżnicowane w zależności od kategorii budynku.</p> <p>2. Państwa członkowskie - idąc za przykładem sektora publicznego - opracowują polityki i podejmują działania, takie jak opracowywanie założeń służących pobudzeniu do przekształcania budynków poddawanych renowacji w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, i informują o tym Komisję w swoich krajowych planach, o których mowa w ust. 1</p> <p>3. Plany krajowe zawierają między innymi następujące elementy:</p> <p>a) szczegółowo stosowaną w praktyce przez dane państwo członkowskie definicję budynków o niemal zerowym zużyciu energii odzwierciedlającą ich krajowe, regionalne lub lokalne warunki i obejmującą liczbowy wskaźnik zużycia energii pierwotnej wyrażony w kWh/m² na rok. Wskaźniki energii pierwotnej stosowane do określenia pierwotnego zużycia energii mogą opierać się na krajowych lub regionalnych uśrednionych wartościach rocznych i mogą uwzględniać odpowiednie normy europejskie;</p> <p>b) pośrednie cele służące poprawie charakterystyki energetycznej nowych budynków na rok 2015, z myślą o przygotowaniu realizacji ust. 1;</p> <p>c) informacje na temat polityk i środków finansowych lub innych środków przyjętych w kontekście ust. 1 i 2 w celu promowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii, w tym szczegóły na temat krajowych wymagań i środków dotyczących zużycia energii ze źródeł odnawialnych w nowych budynkach oraz istniejących</p>		<p>działań”.</p> <p>2. Krajowy plan działań zawiera w szczególności:</p> <p>1) definicję budynków o niskim zużyciu energii oraz ich szczegółowe cechy;</p> <p>2) działania administracji rządowej podejmowane w celu promowania budynków o niskim zużyciu energii, w tym w zakresie projektowania, budowy i przebudowy budynków w sposób zapewniający ich energooszczędność, oraz zwiększenia pozyskania energii ze źródeł odnawialnych w nowych oraz istniejących budynkach;</p> <p>3) harmonogram osiągnięcia celów, o których mowa w pkt 2.</p> <p>3. Krajowy plan działań przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów.</p> <p>4. W terminie 14 dni od dnia przyjęcia krajowego planu działań przez Radę Ministrów, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ten plan Komisji Europejskiej.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926) zwiększająca wymagania w zakresie efektywności energetycznej budynków.</p>	
		Art. 41	Art. 41. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi kampanię informacyjną służącą poprawie charakterystyki energetycznej budynków.	-

	<p>budynkach poddanych ważniejszej renowacji w kontekście art. 13 ust. 4 dyrektywy 2009/28/WE oraz art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy.</p> <p>4. Komisja ocenia krajowe plany, o których mowa w ust. 1, zwłaszcza adekwatność środków planowanych przez państwa członkowskie w związku z celami niniejszej dyrektywy. Uwzględniając należycie zasadę pomocniczości, Komisja może wystąpić z wnioskiem o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań określonych w ust. 1, 2 i 3. W takim przypadku zainteresowane państwo członkowskie przedstawia informację, której dotyczy wniosek, lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy od wystosowania wniosku przez Komisję. Po ocenie tych zmian Komisja może wydać zalecenie.</p> <p>5. Komisja do dnia 31 grudnia 2012 r., a następnie co trzy lata, publikuje sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Na podstawie tego sprawozdania Komisja opracowuje plan działania i w razie potrzeby proponuje środki mające na celu zwiększenie liczby takich budynków, a także zachęca do opracowywania najlepszych praktyk w odniesieniu do opłacalnego ekonomicznie przekształcania istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.</p> <p>6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i b) w konkretnych i usprawiedliwionych przypadkach, jeżeli wynik analizy kosztów i korzyści ekonomicznego cyklu życia danego budynku jest negatywny. Państwa członkowskie informują Komisję o zasadach odpowiednich systemów prawnych.</p>				
--	--	--	--	--	--

art. 10	<p>Zachęty finansowe i bariery rynkowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biorąc pod uwagę, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniego finansowania i innych instrumentów pełniących funkcję katalizatorów działań na rzecz zwiększania charakterystyki energetycznej budynków oraz ich przekształcania w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, by rozważyć, które z tych instrumentów są najodpowiedniejsze w świetle warunków krajowych. 2. Do dnia 30 czerwca 2011 r. państwa członkowskie sporządzają wykaz aktualnych i, w razie potrzeby, proponowanych środków i instrumentów zawierający także środki i instrumenty o charakterze finansowym; mają to być środki inne niż wymagane przepisami niniejszej dyrektywy i promujące cele niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie aktualizują ten wykaz co trzy lata. Państwa członkowskie przekazują wykazy Komisji; mogą to zrobić, włączając je do planów działania dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE. 3. Wspierając wykonanie niniejszej dyrektywy, Komisja analizuje skuteczność umieszczonych w wykazie istniejących i proponowanych środków, o których mowa w ust. 2, oraz odpowiednich instrumentów unijnych. Na podstawie tej analizy i z należywym uwzględnieniem zasady pomocniczości Komisja może udzielać porad lub zaleceń w kwestii konkretnych krajowych programów, koordynacji z Unią oraz z międzynarodowymi instytucjami finansowymi. Komisja może ująć tę analizę i ewentualne porady lub zalecenia w swym sprawozdaniu na temat krajowych planów dotyczących efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 5 dyrektywy 2006/32/WE. 4. W razie potrzeby Komisja pomaga na wniosek 	T	<p>Nie przewiduje się tworzenia dodatkowych zachęt finansowych poza aktualnie istniejącymi premiami, wynikającymi z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z późn. zm.) oraz innymi środkami możliwymi do uzyskania z funduszy EFS.</p> <p>Obowiązki sprawozdawcze wynikające z art. 10 ust. 2 oraz art. 5 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE są realizowane razem z obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystanie energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006).</p> <p>Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej zamieści w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o instrumentach służących finansowaniu działań poprawiających charakterystykę energetyczną budynków.</p>	-
---------	--	---	--	---

	<p>państw członkowskich w sporządzaniu krajowych lub regionalnych programów wsparcia finansowego służących zwiększeniu efektywności energetycznej w - zwłaszcza istniejących - budynkach, wspierając wymianę najlepszych praktyk pomiędzy odpowiedzialnymi krajowymi lub regionalnymi władzami lub organami.</p> <p>5. Aby poprawić finansowanie wspierające wykonanie niniejszej dyrektywy i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości, Komisja - najchętniej do 2011 r. - przedstawi analizę dotyczącą w szczególności:</p> <p>a) skuteczności, odpowiedniości szczebla oraz rzeczywistej wykorzystanej kwoty funduszy strukturalnych i programów ramowych wykorzystanych w celu zwiększenia efektywności energetycznej w budynkach, zwłaszcza mieszkaniowych;</p> <p>b) efektywności wykorzystania funduszy EBI i innych publicznych instytucji finansowych;</p> <p>c) koordynacji finansowania unijnego i krajowego oraz innych form wsparcia, mogących służyć pobudzeniu inwestycji w efektywność energetyczną, a także adekwatności takiego finansowania na rzecz osiągnięcia unijnych celów.</p> <p>Na podstawie tej analizy i zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi Komisja, jeśli uzna to za stosowne, może następnie przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski dotyczące instrumentów unijnych.</p> <p>6. Oferując zachęty w zakresie budowy lub ważniejszych renowacji budynków, państwa członkowskie uwzględniają optymalne pod względem kosztów poziomy charakterystyki energetycznej.</p> <p>7. Przepisy niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody dla państw członkowskich, by oferowały zachęty w związku z nowymi budynkami, renowacjami lub elementami</p>				
--	---	--	--	--	--

	budynków wykraczające poza poziomy optymalne pod względem kosztów.				
Art. 11	<p>Świadectwa charakterystyki energetycznej</p> <p>1. Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do utworzenia systemu certyfikacji w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera charakterystykę energetyczną budynku oraz wartości referencyjne, takie jak minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, aby umożliwić właścicielom lub najemcom budynku lub modułu budynku dokonanie porównania i oceny jego charakterystyki energetycznej.</p> <p>2. Świadectwo charakterystyki energetycznej może zawierać dodatkowe informacje, takie jak roczne zużycie energii dla budynków niemieszkalnych oraz odsetek energii ze źródeł odnawialnych łącznym zużyciu energii.</p> <p>Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera zalecenia dotyczące optymalnej pod względem kosztów lub opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku, chyba że nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami w zakresie charakterystyki energetycznej.</p> <p>Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej obejmują:</p> <p>a) środki przeprowadzone w związku z ważniejszą renowacją przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku; oraz</p> <p>b) środki dotyczące poszczególnych elementów budynku niezależnie od ważniejszej renowacji przegród zewnętrznych lub systemów technicznych</p>	T	art. 4, art. 11, Art. 17	<p>Obecnie zawartość świadectw charakterystyki energetycznej budynku jest określona w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej wydanego na podstawie w art. 55a ustawy Prawo budowlane: „<i>Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodologie obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową, o którym mowa w art. 5 ust. 3 oraz sposób sporządzania i wzór świadectw ich charakterystyki energetycznej uwzględniając w szczególności: dane ilościowe i wskaźniki charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego, dane osoby wykonującej świadectwo charakterystyki energetycznej oraz niezbędne dane osobowe właściciela budynku lub lokalu mieszkalnego, mając na uwadze poprawność wykonywania świadectw charakterystyki energetycznej.</i>” .</p> <p>Obecnie procedowany jest projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu</p>	-

	<p>budynku.</p> <p>3. Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej są technicznie wykonalne dla konkretnego budynku i mogą zawierać szacunkowy zakres okresów spłaty lub kosztów i korzyści w trakcie ekonomicznego cyklu życia budynku.</p> <p>4. W świadectwie charakterystyki energetycznej jest wskazane, gdzie właściciel lub najemca może uzyskać bardziej szczegółowe informacje, w tym w kwestii opłacalności ekonomicznej zawartych w nim zaleceń. Ocena opłacalności ekonomicznej opiera się na zestawie standardowych warunków, takich jak ocena oszczędności energii oraz leżące u podstaw ceny energii, a także wstępna prognoza kosztów. Ponadto świadectwo zawiera informacje dotyczące kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń. Właścicielowi lub najemcy można także podać inne informacje na pokrewne tematy, takie jak audyty energetyczne lub zachęty o charakterze finansowym lub innym oraz możliwości finansowania.</p>			<p>mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej, który wdraża postanowienia art. 11 ust. 1-4 dyrektywy 2010/31/UE.</p> <p>Docelowo na podstawie delegacji określonej w art. 17 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków zostanie wydane rozporządzenie uchylające rozporządzenie wydane na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo budowlane. Art. 17. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposób sporządzania oraz wzory świadectw charakterystyki energetycznej, mając na uwadze zapewnienie poprawności i jednolitości wykonywanych świadectw charakterystyki energetycznej.</p> <p>Art. 11. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane identyfikacyjne budynku lub części budynku; 2) charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku; 3) zalecenia określające roboty budowlane, które poprawią charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku. 	
	<p>5. Przy zastrzeżeniu obowiązywania krajowych przepisów, państwa członkowskie zachęcają władze publiczne do wzięcia pod uwagę przewodniej roli, jaką powinny one pełnić w dziedzinie charakterystyki energetycznej budynków, m.in. wdrażając zalecenia ujęte w świadectwie charakterystyki energetycznej wydawanym budynkom, których są właścicielami w okresie obowiązywania tego świadectwa.</p>	T	Art. 40	<p>Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, zwanego dalej „krajowym planem działań”.</p> <p>2. Krajowy plan działań zawiera w szczególności:</p>	-

				<p>1) definicję budynków o niskim zużyciu energii oraz ich szczegółowe cechy;</p> <p>2) działania administracji rządowej podejmowane w celu promowania budynków o niskim zużyciu energii, w tym w zakresie projektowania, budowy i przebudowy budynków w sposób zapewniający ich energooszczędność, oraz zwiększenia pozyskania energii ze źródeł odnawialnych w nowych oraz istniejących budynkach;</p> <p>3) harmonogram osiągnięcia celów, o których mowa w pkt 2.</p> <p>3. Krajowy plan działań przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów.</p> <p>4. W terminie 14 dni od dnia przyjęcia krajowego planu działań przez Radę Ministrów, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ten plan Komisji Europejskiej.</p>	
	<p>6. Certyfikacja modułów budynku może być oparta:</p> <p>a) na wspólnej certyfikacji całego budynku; lub</p> <p>b) na ocenie innego reprezentatywnego modułu budynku o takich samych właściwościach energetycznych znajdującego się w tym samym budynku.</p>	N	Art. 8 oraz art. 9	<p>Art. 8. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku mieszkalnego jednorodzinnego, należącego do grupy budynków o jednakowych rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i instalacyjnych, o takim samym stopniu zużycia oraz sposobie zaopatrzenia w energię, mających wpływ na ich charakterystykę energetyczną i stwierdzonych w szczególności na podstawie:</p> <p>1) dokumentacji technicznej budynku,</p> <p>2) inwentaryzacji techniczno-budowlanej, w przypadku braku dokumentacji technicznej budynku</p> <p>- może być opracowane w oparciu o wykonaną dla jednego z tych budynków charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki</p>	-

			<p>energetycznej budynku lub w oparciu o sporządzone dla jednego z tych budynków świadectwo charakterystyki energetycznej.</p> <p>2. Świadectwo charakterystyki energetycznej części budynku o jednakowych rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i instalacyjnych, o takim samym stopniu zużycia oraz sposobie zaopatrzenia w energię, mających wpływ na ich charakterystykę energetyczną i stwierdzonych w szczególności na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokumentacji technicznej budynku, 2) inwentaryzacji techniczno-budowlanej, w przypadku braku dokumentacji technicznej budynku <p>- może być opracowane w oparciu o wykonaną dla jednej z tych części charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki energetycznej części budynku lub w oparciu o sporządzone dla jednej z tych części świadectwo charakterystyki energetycznej.</p> <p>Art. 9. W przypadku, gdy części budynku będące lokalami mieszkalnymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) spełniają wymagania określone w art. 8 ust. 2, 2) mają jednakową powierzchnię użytkową, 3) są położone w bryle budynku w sposób pozwalający na przyjęcie jednakowych charakterystycznych parametrów technicznych w zakresie ich powierzchni użytkowej, powierzchni przegród zewnętrznych oraz kubatury <p>- możliwe jest sporządzenie wzorcowego świadectwa charakterystyki energetycznej</p>	
--	--	--	---	--

				dla grupy tych lokali, w liczbie egzemplarzy odpowiadającej liczbie lokali.	
	7.Certyfikacja domów jednorodzinnych może być oparta na ocenie innego reprezentatywnego budynku o podobnej konstrukcji i wielkości z podobną faktyczną charakterystyką energetyczną, o ile takie podobieństwo może zostać zagwarantowane przez eksperta wydającego świadectwo charakterystyki energetycznej.	N	Art. 8 ust. 1	Art. 8. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku mieszkalnego jednorodzinnego, należącego do grupy budynków o jednakowych rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i instalacyjnych, o takim samym stopniu zużycia oraz sposobie zaopatrzenia w energię, mających wpływ na ich charakterystykę energetyczną i stwierdzonych w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> 1) dokumentacji technicznej budynku, 2) inwentaryzacji techniczno-budowlanej, w przypadku braku dokumentacji technicznej budynku - może być opracowane w oparciu o wykonaną dla jednego z tych budynków charakterystykę energetyczną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przy uwzględnieniu ewentualnych odstępstw od projektu architektoniczno-budowlanego w zakresie charakterystyki energetycznej budynku lub w oparciu o sporządzone dla jednego z tych budynków świadectwo charakterystyki energetycznej.	-
	8.Ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza 10 lat.	T	Art. 15 ust. 1	Art. 15. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej jest ważne przez 10 lat od dnia jego sporządzenia.	-

	9.Do 2011 roku Komisja przyjmuje – w konsultacji z właściwymi sektorami – dobrowolny wspólny program certyfikacyjny Unii Europejskiej dotyczący charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Środek ten przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Zachęca się państwa członkowskie do uznania lub stosowania programu, lub też korzystania z jego części po uprzednim dostosowaniu go do warunków krajowych.	N			-
Art. 12	<p>Wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej</p> <p>1.Państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla:</p> <p>a) budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy; oraz</p> <p>b) budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² jest zajmowana przez władze publiczne i które są często odwiedzane przez ludność. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500m² obniży się do 250 m².</p> <p>Wymogu wydania świadectwa charakterystyki energetycznej nie stosuje się, jeżeli świadectwo wydane zgodnie z dyrektywą 2002/91/WE albo zgodnie z niniejszą dyrektywą dla tego budynku lub modułu budynku jest dostępne i aktualne.</p>	T	Art. 3 ust. 1-3; Art. 49	<p>Art. 3. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie odpowiednio właściciela lub zarządcy budynku lub części budynku, osoby której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub najemcy, dla budynku lub części budynku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży; 2) zbywanego na podstawie umowy zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 3) wynajmowanego. <p>2. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie właściciela lub zarządcy budynku także dla budynków, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 500 m² i w których dokonywana jest obsługa interesantów.</p> <p>3. Od dnia 9 lipca 2015 r. świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się dla budynków, o których mowa w ust. 2, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 250 m² i w których dokonywana jest obsługa interesantów.</p> <p>Art. 49. Świadectwa charakterystyki energetycznej wydane na podstawie ustawy</p>	-

				z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, zachowują ważność przez okres na jaki zostały wydane.	
	2. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wznoszenia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków świadectwo charakterystyki energetycznej lub jego kopię przedstawiano ewentualnemu nowemu najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub nowemu najemcy.	T	Art. 3 ust. 1	Art. 3. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie odpowiednio właściciela lub zarządcy budynku lub części budynku, osoby której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub najemcy, dla budynku lub części budynku: 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży; 2) zbywanego na podstawie umowy zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 3) wynajmowanego	-
	3. Jeżeli budynek zostanie sprzedany lub wynajęty przed wzniesieniem, państwa członkowskie mogą wymagać od sprzedającego, by przedstawił ocenę przyszłej charakterystyki energetycznej budynku na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2; w tym przypadku świadectwo charakterystyki energetycznej wydaje się najpóźniej z chwilą wzniesienia budynku.	N			-
	4. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wystawienia na sprzedaż lub pod wynajem: – budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, – modułów budynków w budynku mającym świadectwo charakterystyki energetycznej, oraz – modułów budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, – podawano w reklamach w komercyjnych mediach liczbowy wskaźnik charakterystyki energetycznej zawarty w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku.	T	Art. 14	Art.. 14. W przypadku, gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie, podaje w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu budynku lub jego części, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wyznaczony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 17.	-

	5. Przepisy niniejszego artykułu wykonuje się zgodnie z mającymi zastosowanie krajowymi przepisami dotyczącymi współwłasności lub wspólności majątkowej.	T		Projektowane przepisy nie naruszają obowiązujących przepisów dotyczących własności lokali i kodeksu cywilnego.	-
	6. Państwa członkowskie mogą wyłączyć kategorie budynków, o których mowa w art. 4 ust. 2, ze stosowania ust. 1, 2, 4 i 5 niniejszego artykułu.	N	Art. 3 ust. 5	5. Obowiązki, o których mowa w ust. 1-3, nie dotyczą budynku: 1) podlegającego ochronie na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; 2) używanego jako miejsce kultu i do działalności religijnej; 3) przemysłowego, gospodarczego nieposiadającego instalacji ogrzewczej, wodociągowej ciepłej wody oraz klimatyzacji; 4) mieszkalnego, przeznaczonego do użytkowania nie dłużej niż 4 miesiące w roku; 5) wolnostojącego o powierzchni użytkowej poniżej 50 m ² ; 6) rolniczego, niemieszkalnego o jednostkowym zapotrzebowaniu na nieodnawialną energię pierwotną nie wyższym niż 50 kW/(m ² -rok).	-
	7. Możliwe skutki świadectw charakterystyki energetycznej w kwestii ewentualnych postępowań prawnych rozstrzyga się zgodnie z krajowymi przepisami.	N		Obecnie funkcjonujące przepisy kodeksu cywilnego.	-
Art. 13	Umieszczanie świadectw charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu 1. Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby w przypadku gdy w danym budynku, dla którego wydano świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, władze publiczne zajmują całkowitą powierzchnię użytkową powyżej 500 m ² , a przy tym budynek ten jest często odwiedzany przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m ² obniża się do	T	Art. 3 ust. 2 - 4	2. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się na zlecenie właściciela lub zarządcy budynku także dla budynków, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 500 m ² i w których dokonywana jest obsługa interesantów. 3. Od dnia 9 lipca 2015 r. świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się dla budynków, o których mowa w ust. 2, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę	-

	250 m ² .			oraz organy administracji publicznej przekracza 250 m ² i w których dokonywana jest obsługa interesantów. 4. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2 lub 3.	
	2. Państwa członkowskie wymagają, aby w przypadku gdy całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m ² w budynku, dla którego zostało wydane świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, jest często odwiedzana przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu. 3. Przepisy niniejszego artykułu nie zawierają zobowiązania do umieszczania w widocznym miejscu zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej.	T	Art. 13	Art. 13. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m ² , w którym są świadczone usługi dla ludności, w szczególności dworców, lotnisk, muzeów, hal wystawienniczych, jest obowiązany umieścić kopię świadectwa charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu w tym budynku, z wyłączeniem zaleceń, o których mowa w art. 11 pkt 4, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej.	-
Art. 14	Przeglądy systemów ogrzewania 1. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów wykorzystywanych do ogrzewania budynków, takich jak generator ciepła, system kontrolny i pompa(-y) cyrkulacyjna(-e), z kotłami – do celów ogrzewania przestrzeni – o znamionowej mocy użytecznej ponad 20 kW. Przeglądy te obejmują ocenę sprawności kotła oraz jego dobrania do wymagań grzewczych budynku. Oceny dobrania kotła nie trzeba powtarzać, jeżeli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub, w międzyczasie, zmian w zakresie wymogów grzewczych budynku. Państwa członkowskie mogą ograniczyć częstotliwość takich przeglądów lub złagodzić je, jeżeli funkcjonuje elektroniczny system monitoringu i kontroli. 2. Państwa członkowskie mogą ustanawiać różne częstotliwości przeglądów w zależności od rodzaju i znamionowej mocy użytecznej systemu	T	Art. 24 ust. 1 pkt 1, ust. 2 - 4.	Art. 24. 1. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania kontroli: 1) okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych: a) co najmniej raz na 5 lat - dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata - dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW, c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW; 2. Kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku.	-

	<p>ogrzewania, biorąc pod uwagę koszt przeglądu systemu ogrzewania oraz szacowane oszczędności kosztów energii, które mogą być wynikiem przeglądu.</p> <p>3. Systemy ogrzewania z kotłami o znamionowej mocy użytecznej ponad 100 kW są kontrolowane co najmniej co dwa lata.</p> <p>Dla kotłów opalanych gazem okres ten może być wydłużony do czterech lat.</p>			<p>3. W trakcie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.</p> <p>4. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji w budynkach, w których od ostatniej takiej kontroli w systemie ogrzewania lub systemie klimatyzacji tych budynków nie dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną tych systemów.</p>	
	<p>4. Na zasadzie wyboru w stosunku do ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o podjęciu środków mających na celu zapewnienie udzielenia porad użytkownikom w sprawie wymiany kotłów, innych modyfikacji systemu ogrzewania oraz w sprawie rozwiązań alternatywnych celem dokonania oceny sprawności i odpowiedniego dobrania kotła. Ogólny wpływ tego podejścia jest równoważny z wpływem wynikającym z przepisów zawartych w ust. 1, 2 i 3.</p> <p>Jeżeli państwa członkowskie podejmą decyzję o stosowaniu środków, o których mowa w akapicie pierwszym, przedkładają one Komisji sprawozdanie na temat równoważności tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2011 r. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania co trzy lata. Sprawozdania te mogą być zawarte w planach działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.</p> <p>5. Po otrzymaniu krajowego sprawozdania od państwa członkowskiego o zastosowaniu opcji opisanych w ust. 4 Komisja może wystąpić o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań i równoważności środków określonych w tym ustępie. W tym przypadku dane państwo członkowskie przedstawia żądane informacje lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu</p>	N		W projekcie założeń przyjęto zastosowanie środków wymienionych w ust. 1, 2 i 3	

	miesiący.				
Art. 15	<p>Przeglądy systemów klimatyzacji</p> <p>1. Państwa członkowskie ustanawiają niezbędne środki do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów klimatyzacji o użytecznej mocy znamionowej ponad 12 kW. Przegląd obejmuje ocenę sprawności klimatyzacji i jej dobranie do wymagań dotyczących chłodzenia budynku. Ocena dobrania nie musi być powtarzana, jeżeli w systemie klimatyzacji nie dokonano zmian lub, w międzyczasie, zmian w zakresie wymogów chłodzenia budynku.</p> <p>Państwa członkowskie mogą ograniczyć częstotliwość takich przeglądów lub złagodzić je, w stosownych przypadkach, jeżeli funkcjonuje elektroniczny system monitoringu i kontroli.</p> <p>2. Państwa członkowskie mogą ustanawiać różne częstotliwości przeglądów w zależności od rodzaju i znamionowej mocy użytecznej systemu klimatyzacji, uwzględniając koszt przeglądu systemu klimatyzacji oraz szacowane oszczędności kosztów energii, które mogą być wynikiem przeglądu.</p>	T	Art. 24 ust. 1 pkt 2, ust. 2-4	<p>Art. 24. 1. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania kontroli:</p> <p>2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu klimatyzacji z uwzględnieniem efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW.</p> <p>2. Kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku.</p> <p>3. W trakcie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.</p> <p>2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu klimatyzacji z uwzględnieniem efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW.</p> <p>2. Kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku.</p> <p>3. W trakcie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.</p> <p>4. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji</p>	

				w budynkach, w których od ostatniej takiej kontroli w systemie ogrzewania lub systemie klimatyzacji tych budynków nie dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną tych systemów.	
	3. Ustalając środki, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, na ile to możliwe z ekonomicznego i technicznego punktu widzenia, aby przeglądy były dokonywane zgodnie z przeglądem systemów grzewczych i innych systemów technicznych, o którym mowa w art. 14 niniejszej dyrektywy, oraz kontroli pod względem wycieków, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych [17].	T	Art. 24	<p>Art. 24. 1. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany poddać budynki w czasie ich użytkowania kontroli:</p> <p>1) okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych:</p> <p>a) co najmniej raz na 5 lat - dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW,</p> <p>b) co najmniej raz na 2 lata - dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW,</p> <p>c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW;</p> <p>2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu klimatyzacji z uwzględnieniem efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12 kW.</p> <p>2. Kontrole systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji obejmują ocenę sprawności tych systemów oraz ich dostosowania do potrzeb użytkowych budynku.</p> <p>3. W trakcie kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.</p> <p>4. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji</p>	

				w budynkach, w których od ostatniej takiej kontroli w systemie ogrzewania lub systemie klimatyzacji tych budynków nie dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną tych systemów.	
	<p>4. Na zasadzie wyboru w stosunku do ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o podjęciu środków mających na celu zapewnienie udzielenia porad użytkownikom w sprawie wymiany systemów klimatyzacji lub w sprawie innych modyfikacji w systemie klimatyzacji, które mogą wymagać przeglądów w celu oceny sprawności i odpowiedniego dobrania systemu klimatyzacji. Ogólny wpływ tego podejścia jest równoważny temu, które wynika z przepisów określonych w ust. 1, 2 i 3.</p> <p>Jeżeli państwa członkowskie stosują środki, o których mowa w akapicie pierwszym, przedkładają one Komisji sprawozdanie na temat równoważności tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2011 r. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania co trzy lata. Sprawozdania te mogą być zawarte w planach działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.</p> <p>5. Po otrzymaniu sprawozdania krajowego od państwa członkowskiego o zastosowaniu opcji opisanych w ust. 4 Komisja może wystąpić o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań i równoważności środków określonych w tym ustępie. W tym przypadku dane państwo członkowskie przedstawia żądane informacje lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy.</p>	N		W projekcie ustawy przyjęto zastosowanie środków wymienionych w ust. 1, 2 i 3	

<p>Art. 16</p>	<p>Sprawozdania z przeglądu systemów ogrzewania i klimatyzacji</p> <p>1.Sprawozdanie z przeglądu jest wydawane po każdym przeglądzie systemu ogrzewania lub klimatyzacji. Sprawozdanie z przeglądu zawiera wynik przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. 14 lub 15 oraz zalecenia w sprawie opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi.</p> <p>Zalecenia mogą opierać się na porównaniu charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi z najlepszym dostępnym, możliwym do zastosowania systemem oraz systemem podobnego rodzaju, którego wszystkie istotne elementy osiągają poziom charakterystyki energetycznej wymagany zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.</p> <p>2.Sprawozdanie z przeglądu przekazywane jest właścicielowi lub najemcy budynku.</p>	<p>T</p>	<p>Art 29-31</p>	<p>Art. 29. 1. Z przeprowadzonej kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji sporządza się protokoły.</p> <p>2. Protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.</p> <p>3. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje osobie zlecającej kontrolę protokół wykonany w postaci papierowej, opatrzony numerem nadanym w systemie teleinformatycznym.</p> <p>4. Protokół jest podpisywany przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji i osobę zlecającą kontrolę.</p> <p>Art. 30. 1. Protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji zawierają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane identyfikacyjne budynku; 2) dane identyfikacyjne systemu; 3) ocenę pracy systemu; 4) zalecenia określające roboty budowlane, które poprawią efektywność energetyczną systemu. <p>2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do przechowywania protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przez okres użytkowania budynku.</p> <p>Art. 31. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, mając na uwadze zapewnienie poprawności i jednolitości tych protokołów.</p>	
----------------	--	----------	------------------	---	--

<p>Art. 17</p>	<p>Niezależni eksperci</p> <p>Państwa członkowskie zapewniają, aby wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej budynków i przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji były przeprowadzane w sposób niezależny przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów, niezależnie od tego, czy prowadzą oni działalność na własny rachunek, czy też są zatrudnieni w instytucjach publicznych lub przedsiębiorstwach prywatnych.</p> <p>Przy akredytacji ekspertów uwzględnia się ich fachowość.</p> <p>Państwa członkowskie upubliczniają informacje na temat szkolenia i akredytacji. Państwa członkowskie zapewniają publiczną dostępność regularnie aktualizowanych list wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów albo regularnie aktualizowanych wykazów akredytowanych spółek oferujących usługi takich ekspertów.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 18, 22 oraz art. 16</p> <p>Obowiązki osoby wykonującej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku.</p> <p>Art. 18. Świadectwo charakterystyki energetycznej może sporządzać osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych; 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniężnemu i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe; 3) ukończyła: <ol style="list-style-type: none"> a) studia wyższe prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na dowolnym kierunku albo b) studia wyższe inne niż wymienione w lit. a oraz studia podyplomowe, których program uwzględnia zagadnienia związane z charakterystyką energetyczną budynków, wykonywaniem audytów energetycznych budynków, budownictwem energooszczędnym i odnawialnymi źródłami energii, lub 4) posiada uprawnienia budowlane. <p>Art. 22. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję o wykreśleniu osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stwierdzenia: <ol style="list-style-type: none"> a) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych osoby uprawnionej, b) nieprzestrzegania zakazu, o którym mowa w art. 16, przez osobę uprawnioną, c) skazania osoby uprawnionej prawomocnym wyrokiem za popełnienie 	
----------------	--	----------	---	--

			<p>przestępstwa, o którym mowa w art. 18 pkt 2,</p> <p>d) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną, w przypadku gdy osoba ta spełnia wyłącznie wymagania określone w art. 18 pkt 1, 2 i 4;</p> <p>2) gdy na podstawie weryfikacji, o której mowa w art. 37, stwierdzi rażące i oczywiste błędy w sporządzonym przez osobę uprawnioną świadectwie.</p> <p>Art. 16. Świadectwo charakterystyki energetycznej nie może być sporządzane przez właściciela lub zarządcę budynku lub części budynku oraz osobę, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.</p>	
		<p>Art. 25 ust.1, art. 27</p>	<p>Utrata uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej.</p> <p>Art. 25. 1. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku może dokonywać osoba, która posiada:</p> <p>1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub</p> <p>2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.</p> <p>Art. 27. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję w sprawie wykreślenia osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, w przypadku stwierdzenia:</p> <p>1) rażących i oczywistych błędów w sporządzonym protokole z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji na podstawie weryfikacji, o której mowa</p>	

			<p>w art. 37;</p> <p>2) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną;</p> <p>3) nieposiadania kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych;</p> <p>4) spełnienia łącznie warunków, o których mowa w pkt 2 i 3, w przypadku osoby, która posiada zarówno uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej jak i kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.</p>	
			<p>Art. 32</p> <p>Centralny rejestr.</p> <p>Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, który obejmuje wykazy:</p> <p>1) osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej;</p> <p>2) osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;</p> <p>3) świadectw charakterystyki energetycznej;</p> <p>4) protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;</p> <p>5) budynków, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub 3.</p> <p>2. Centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków jest prowadzony</p>	

				<p>w systemie teleinformatycznym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235 oraz z 2014 r., poz. 183).</p> <p>3. Wykazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5, udostępnia się za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.</p>	
Art. 18	<p>Niezależny system kontroli</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji zgodnie z załącznikiem II. Państwa członkowskie mogą ustanowić odrębne systemy służące kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i kontroli sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.</p>	T	<p>Art. 37 ust. 1, art. 38</p>	<p>Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, przy użyciu systemu teleinformatycznego, dokonuje weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej.</p> <p>Art. 38. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokonywania i szczegółowy zakres weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, mając na uwadze zapewnienie skuteczności tej weryfikacji oraz uwzględniając wymagania w zakresie prawidłowego sporządzenia tych świadectw lub protokołów.</p>	

	<p>2. Państwa członkowskie mogą delegować odpowiedzialność za wdrożenie niezależnych systemów kontroli.</p> <p>W przypadku podjęcia takiej decyzji państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne systemy kontroli zostały wdrożone zgodnie z załącznikiem II.</p>	N		<p>Weryfikacji będzie dokonywał minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, zgodnie z art. 37, 38.</p>	
	<p>3. Państwa członkowskie wymagają, aby świadectwa charakterystyki energetycznej oraz sprawozdania z przeglądów, o których mowa w ust. 1, były udostępniane właściwym władzom lub organom na ich wniosek.</p>	T	<p>Art. 6 ust. 1, art. 29 ust. 2, ,32</p>	<p>Art. 6. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.</p> <p>2. Protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.</p> <p>Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, który obejmuje wykazy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej; 2) osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji; 3) świadectw charakterystyki energetycznej; 4) protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji; 5) budynków, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub 3. <p>2. Centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów</p>	

				realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235 oraz z 2014 r., poz. 183). 3. Wykazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5, udostępnia się za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.	
Art. 19	Przeгляд Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2017 r. Komisja przy pomocy komitetu ustanowionego na mocy art. 26 dokonuje oceny niniejszej dyrektywy w świetle zdobytego doświadczenia i postępów poczynionych podczas jej stosowania i, jeśli jest to konieczne, przedstawia propozycje.	N		Przepis niewymagający wdrożenia.	
Art. 20	Informacja 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem informowania właścicieli lub najemców budynków lub modułów budynków o różnych metodach i praktykach służących poprawie charakterystyki energetycznej.	T	Art. 41	Art. 41. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi kampanię informacyjną służącą poprawie charakterystyki energetycznej budynków.	

	<p>2. Państwa członkowskie dostarczają właścicielom lub najemcom budynków w szczególności informacje o świadectwach charakterystyki energetycznej i sprawozdaniach z przeglądu, o tym, czemu one służą i jaki jest ich cel, o opłacalnych ekonomicznie sposobach poprawy charakterystyki energetycznej budynku oraz, w stosownych przypadkach, o instrumentach finansowych dostępnych w celu poprawy charakterystyki energetycznej budynku.</p> <p>Na wniosek państw członkowskich Komisja udziela pomocy państwom członkowskim w realizacji kampanii informacyjnych do celów, o których mowa w ust. 1 oraz akapicie pierwszym niniejszego ustępu, które mogą być włączane do programów unijnych.</p>	<p>T</p> <p>N</p>	<p>Art. 41</p>	<p>Art. 41. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi kampanię informacyjną służącą poprawie charakterystyki energetycznej budynków.</p> <p>Nowelizacja rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej</p>	
	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają dostępność wskazówek i szkolenia dla podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie niniejszej dyrektywy. Wskazówki i szkolenie dotyczą znaczenia poprawy charakterystyki energetycznej i umożliwiają rozważenie optymalnego połączenia poprawy efektywności energetycznej, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz korzystania z systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia w trakcie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych.</p>	<p>N</p>		<p>Państwa członkowskie zapewniają szkolenia drogą nielegislacyjną.</p>	

	<p>4. Zaprasza się Komisję do stałego poprawiania swoich usług informacyjnych, w szczególności stworzonej strony internetowej – europejskiego portalu na rzecz efektywności energetycznej w budynkach – skierowanej do obywateli, fachowców i władz, wspomagając w ten sposób państwa członkowskie w ich działaniach informacyjnych i uświadamiających. Wśród informacji podawanych na tej stronie mogłyby znaleźć się odsyłacze do odnośnego prawodawstwa Unii Europejskiej, a także prawa krajowego, regionalnego i lokalnego, odsyłacze do stron internetowych portalu EUROPA, na których opublikowano krajowe plany działań dotyczące efektywności energetycznej, odsyłacze do dostępnych instrumentów finansowych, a także do przykładów najlepszych praktyk na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Jeśli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Komisja powinna kontynuować i zintensyfikować swoje usługi informacyjne, aby ułatwić wykorzystywanie dostępnych środków finansowych, zapewniając zainteresowanym stronom – w tym krajowym, regionalnym i lokalnym władzom – pomoc i informacje na temat możliwości finansowania, uwzględniając aktualne zmiany w przepisach.</p>	N			
art. 21	<p>Konsultacje Aby ułatwić skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie - zgodnie z mającym zastosowanie krajowym ustawodawstwem i w razie potrzeby - przeprowadzają konsultacje z zaangażowanymi zainteresowanymi stronami, w tym z lokalnymi i regionalnymi władzami. Takie konsultacje mają szczególne znaczenie dla stosowania art. 9 i 20.</p>	N		<p>W ramach konsultacji społecznych projekt założeń projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków został zamieszczony Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Informacje o zamieszczeniu projektu w Biuletynie wraz z zaproszeniem do składania uwag przesłano do 82 podmiotów, przede wszystkim do ośrodków akademickich, jednostek naukowo-badawczych, stowarzyszeń i zrzeszeń branżowych, organizacji samorządowych, audytorów energetycznych, rzeczoznawców majątkowych, deweloperów, zarządów budynków komunalnych, właścicieli i zarządców budynków użyteczności publicznej</p>	-

				<p>i in.</p> <p>Przekazane uwagi zostały szczegółowo przeanalizowane pod kątem możliwości ich uwzględnienia i załączone w formie tabeli do projektu założeń.</p> <p>Podczas konsultacji nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem założeń projektu ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.</p> <p>Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.</p>	
art. 22	<p>Dostosowanie załącznika I do postępu technicznego</p> <p>Komisja dostosowuje do postępu technicznego pkt 3 i 4 załącznika I w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25.</p>	N			-
art. 23	<p>Wykonanie przekazanych uprawnień</p> <p>1. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 22, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 8 lipca 2010 r. Komisja przedkłada sprawozdanie na temat przekazanych uprawnień nie później niż w terminie sześciu miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na taki sam okres, chyba że Parlament Europejski lub Rada odwoła je zgodnie z art. 24.</p> <p>2. Bez uszczerbku dla terminu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 5, powierza się Komisji do dnia 30 czerwca 2012 r.</p>	N			-

	<p>3. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.</p> <p>4. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych powierzone Komisji podlegają warunkom określonym w art. 24 i 25.</p>				
art. 24	<p>Odwołanie przekazania uprawnień</p> <p>1. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 i 22, może zostać odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę.</p> <p>2. Instytucja, która rozpoczęła wewnętrzną procedurę w celu podjęcia decyzji, czy zamierza odwołać przekazanie uprawnień, informuje drugą instytucję i Komisję, najpóźniej miesiąc przed podjęciem ostatecznej decyzji, wskazując przekazane uprawnienia, które mogłyby zostać odwołane, oraz uzasadnienie odwołania.</p> <p>3. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna natychmiast lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących. Zostaje ona opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.</p>	N			-
art. 25	<p>Sprzeciw wobec aktów delegowanych</p> <p>1. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten zostanie przedłużony o dwa miesiące.</p> <p>2. Jeśli przed upływem tego terminu ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu wobec aktu delegowanego, zostaje on opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i wchodzi w życie w dniu w nim przewidzianym. Akt delegowany może zostać opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i wchodzi w życie przed upływem tego terminu, jeżeli Parlament Europejski i Rada poinformowały Komisję, że podjęły decyzję o niewyrażeniu sprzeciwu.</p>	N			-

	3. Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie				
art. 26	Procedura komitetowa 1. Komisja jest wspierana przez komitet. 2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.	N			-
art. 27	Sankcje Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich egzekwowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Najpóźniej do dnia 9 stycznia 2013 r. państwa członkowskie powiadamią o tych przepisach Komisję, a następnie bezzwłocznie powiadamią ją o wszystkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.	T	Art. 12, 22, 27, 42.	Art. 12. 1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przekazuje odpowiednio nabywcy albo najemcy: 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy zawarciu umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej – przy zawarciu umowy najmu. 2. W przypadku, gdy zbywca albo wynajmujący nie wywiąże się z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nabywca albo najemca może, w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy przeniesienia własności albo umowy najmu, wezwać pisemnie zbywcę lub wynajmującego do wywiązania się z tego obowiązku w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia wezwania. 3. W przypadku, gdy świadectwo charakterystyki energetycznej albo jego kopia nie zostaną przekazane w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w ust. 2, nabywca albo najemca może, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy w przypadku umowy najmu oraz 12 miesięcy w przypadku umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa	-

			<p>do lokalu, licząc od dnia zawarcia umowy, zlecić sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej na koszt zbywcy albo wynajmującego.</p> <p>4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa, o którym mowa w ust. 2.</p> <p>Art. 22. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję o wykreśleniu osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, w przypadku:</p> <p>1) stwierdzenia:</p> <p>a) ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych osoby uprawnionej,</p> <p>b) nieprzestrzegania zakazu, o którym mowa w art. 16, przez osobę uprawnioną,</p> <p>c) skazania osoby uprawnionej prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 18 pkt 2,</p> <p>d) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną, w przypadku gdy osoba ta spełnia wyłącznie wymagania określone w art. 18 pkt 1, 2 i 4;</p> <p>2) gdy na podstawie weryfikacji, o której mowa w art. 37, stwierdzi rażące i oczywiste błędy w sporządzonym przez osobę uprawnioną świadectwie.</p> <p>Art. 27. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydaje decyzję w sprawie wykreślenia osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, w przypadku stwierdzenia:</p> <p>1) rażących i oczywistych błędów w sporządzonym protokole z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji</p>	
--	--	--	--	--

			<p>na podstawie weryfikacji, o której mowa w art. 37;</p> <p>2) orzeczenia wobec osoby uprawnionej zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie albo utraty uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie przez osobę uprawnioną;</p> <p>3) nieposiadania kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych;</p> <p>4) spełnienia łącznie warunków, o których mowa w pkt 2 i 3, w przypadku osoby, która posiada zarówno uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej jak i kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.</p> <p>Art. 42. Kto:</p> <p>1) sporządza świadectwo charakterystyki energetycznej nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 18,</p> <p>2) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2,</p> <p>3) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 1,</p> <p>4) dokonuje kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 25 ust. 1</p> <p>– podlega karze grzywny.</p>	
--	--	--	---	--

art. 28 ust.1	<p>Transpozycja</p> <p>1. Państwa członkowskie przyjmują i opublikują najpóźniej do dnia 9 lipca 2012 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2-18 oraz art. 20 i 27.</p> <p>Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 i 27, najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r.</p> <p>Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 i 16, w odniesieniu do budynków zajmowanych przez władze publiczne - najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r., a w odniesieniu do innych budynków - najpóźniej od dnia 9 lipca 2013 r.</p> <p>Państwa członkowskie mogą odroczyć zastosowanie art. 12 ust. 1 i 2 wobec pojedynczych modułów budynków, które są wynajmowane, do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie może to jednak prowadzić do wystawiania mniejszej liczby świadectw, niż by miało to miejsce, gdyby w państwie członkowskim, którego to dotyczy, była stosowana dyrektywa 2002/91/WE.</p> <p>Środki przyjmowane przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odesłania do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odesłania i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.</p>	T	<p>Przepisy wdrażające niniejszą dyrektywę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.); 2) rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej, delegacja ustawowa: art. 55a ustawy Prawo budowlane; 3) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.). Delegacja do wydania rozporządzenia znajduje się w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo budowlane; 4) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej (Dz. U. Nr 201, poz. 1240, z późn. zm.); 5) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową (Dz. U. Nr 224 poz. 1802). 6) ustawa o charakterystyce energetycznej 	-
---------------	--	---	--	---

				<p>budynków;</p> <p>7) rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji (art. 31);</p> <p>8) rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji (art. 38).</p> <p>9) rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (art. 17);</p> <p>10) rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego zakresu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby sporządzającej świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części (art. 21)</p>	
art. 28 ust. 2	2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	T			-
art. 29	Uchylenie Dyrektywa 2002/91/WE, zmieniona rozporządzeniem wymienionym w załączniku IV część A, traci moc z dniem 1 lutego 2012 r., bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i zastosowania dyrektywy określonej w załączniku IV część B. Odesłanie do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłanie do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku V.	N			-

art. 30	Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N			-
art. 31	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N			-

Warszawa, 23 kwietnia 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.272.2013 / 13 / dk

dot.: RM-10-130-12 z 10.04.2014 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto zwracam uwagę, że 20 września 2012 r. Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie na podstawie art. 258 TFUE w związku z niewdrożeniem przez Polskę dyrektywy 2010/31/UE w wymaganym terminie (termin transpozycji dyrektywy 2010/31/WE minął w dniu 9 lipca 2012 r.), zapowiadając jednocześnie możliwość zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości UE o nałożenie na Polskę kar finansowych na podstawie art. 260 ust. 3 TFUE. W związku z tym projekt ustawy powinien zostać jak najszybciej przyjęty.

Z poważaniem

Z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Artur

Do wiadomości:

Pani Elżbieta Bieńkowska
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Infrastruktury i Rozwoju

Rozporządzenie
Ministra Infrastruktury i Rozwoju¹⁾

z dnia

w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 2) wzory świadectw charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 3) metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków;
- 2) pomieszczeniu o regulowanej temperaturze powietrza – należy przez to rozumieć pomieszczenie, które ze względu na swoją funkcję powinno być ogrzewane lub chłodzone;
- 3) przestrzeni ogrzewanej – należy przez to rozumieć pomieszczenie lub zespół pomieszczeń w budynku, w tym lokal mieszkalny, w których działanie systemu ogrzewczego umożliwia utrzymanie temperatury wewnętrznej, której wartość określona została w § 134 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.²⁾);
- 4) strefie ogrzewanej – należy przez to rozumieć część przestrzeni ogrzewanej;

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 33, poz. 270, z 2004 r. Nr 109, poz. 1156, z 2008 r. Nr 201, poz. 1238, z 2009 r. Nr 56, poz. 461, z 2010 r. Nr 239, poz. 1597, z 2012 r. poz. 1289 oraz z 2013 r. poz. 926.

- 5) przestrzeni nieogrzewanej – należy przez to rozumieć pomieszczenie lub zespół pomieszczeń w budynku, dla których nie określono wartości temperatury wewnętrznej w § 134 ust. 2 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 3;
- 6) przestrzeni okresowo ogrzewanej – należy przez to rozumieć pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, w których utrzymanie temperatury wewnętrznej, której wartość została określona w § 134 ust. 2 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 3, w zależności od temperatury powietrza zewnętrznego, zapewnione jest poprzez działanie systemu ogrzewczego lub zyski ciepła występujące w tym pomieszczeniu lub zespole pomieszczeń oraz zyski ciepła z przyległych przestrzeni ogrzewanych;
- 7) przestrzeni chłodzonej – należy przez to rozumieć pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, w których w okresie działania systemu chłodzenia utrzymywana jest temperatura powietrza określona w projekcie instalacji chłodzenia;
- 8) systemach technicznych – należy przez to rozumieć:
 - a) system ogrzewczy – system techniczny zapewniający dostawę energii użytkowej na potrzeby ogrzewania i wentylacji pomieszczeń w budynku lub części budynku,
 - b) system chłodzenia – system techniczny zapewniający dostawę energii użytkowej do chłodzenia pomieszczeń w budynku lub części budynku, dzięki któremu następuje kontrolowane obniżenie temperatury,
 - c) system przygotowania ciepłej wody użytkowej – system techniczny zapewniający dostawę energii użytkowej na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku lub części budynku,
 - d) system wbudowanej instalacji oświetlenia – system techniczny obejmujący oprawy oświetleniowe wraz ze źródłami światła, osprzętem pomocniczym, instalacją zasilającą wraz z układami sterowania;
- 9) prostym systemie technicznym – należy przez to rozumieć system techniczny wykorzystujący jeden rodzaj źródła energii zasilany jednym nośnikiem energii;
- 10) złożonym systemie technicznym – należy przez to rozumieć system techniczny wykorzystujący dwa lub więcej źródeł energii;
- 11) odnawialne źródło energii – należy rozumieć odnawialne źródło energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 oraz z 2013 r. poz. 984 i poz. 1238);
- 12) nieodnawialnej energii pierwotnej – należy przez to rozumieć energię zawartą w kopalnych surowcach energetycznych, w szczególności: w węglu kamiennym energetycznym (łącznie z węglem odzyskanym z hałd), węglu kamiennym koksowym, węglu brunatnym, ropie naftowej (łącznie z gazoliną), gazie ziemnym wysokometanowym (łącznie z gazem z odmetanowania kopalń węgla kamiennego), gazie

- ziemnym zaazotowanym oraz paliwach rozszczepialnych, która nie została poddana żadnemu procesowi konwersji lub transformacji; zasoby tych surowców energetycznych ulegają wyczerpaniu w miarę ich wykorzystywania;
- 13) odnawialnej energii pierwotnej – należy przez to rozumieć energię uzyskaną z odnawialnego źródła energii;
 - 14) energii końcowej – należy przez to rozumieć energię dostarczaną do budynku dla systemów ogrzewczego, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia i wbudowanej instalacji oświetlenia;
 - 15) energii użytkowej – należy przez to rozumieć:
 - a) energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie, z powietrzem wentylacyjnym, pomniejszoną o zyski ciepła (w przypadku ogrzewania budynku),
 - b) zyski ciepła pomniejszone o energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie oraz z powietrzem wentylacyjnym (w przypadku chłodzenia budynku),
 - c) energię przenoszoną z budynku do otoczenia ze ściekami (w przypadku przygotowania ciepłej wody użytkowej);
 - 16) wskaźniku EP – należy przez to rozumieć roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną na jednostkę powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku, wyrażone w kWh/(m²·rok);
 - 17) wskaźniku EK – należy przez to rozumieć roczne zapotrzebowanie na energię końcową na jednostkę powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku, wyrażone w kWh/(m²·rok);
 - 18) wskaźniku EU – należy przez to rozumieć roczne zapotrzebowanie na energię użytkową na jednostkę powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku, wyrażone w kWh/(m²·rok);
 - 19) emisji – należy przez to rozumieć emisję, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2013 r. poz. 1107);
 - 20) budynku produkcyjnym – należy przez to rozumieć budynek przemysłowy, o którym mowa w klasie 1251 Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB), stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 oraz z 2002 r. Nr 18, poz. 170);
 - 21) budynku magazynowym – należy przez to rozumieć budynek magazynowy, o którym mowa w klasie 1252 Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB), stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB);

- 22) lokalu mieszkalnym – należy przez to rozumieć mieszkanie, o którym mowa w § 3 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 3;
- 23) powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza – należy rozumieć powierzchnię użytkową pomieszczeń, o których mowa w pkt 2, liczoną zgodnie z PN-ISO 9836: 1997, z zastrzeżeniem § 11 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462 oraz z 2013 r. poz. 762);
- 24) udziale odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową – należy przez to rozumieć udział procentowy energii wytworzonej przez odnawialne źródła energii, w tym energii wytworzonej z energii aerothermalnej, geothermalnej lub hydrothermalnej przez pompy ciepła, w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową;
- 25) rocznej ilości zużywanego nośnika energii – należy przez to rozumieć ilość spalnego paliwa, dostarczonego nośnika energii lub odnawialnego źródła energii, zużywanych przez systemy techniczne;
- 26) zyskach ciepła – należy przez to rozumieć:
 - a) ciepło wytworzone wewnątrz budynku przez użytkowników oraz przez urządzenia nie będące częścią systemów technicznych, o których mowa w pkt 8, np. urządzenia domowe, sprzęt biurowy,
 - b) ciepło dostarczone przez promienie słoneczne wchodzące do budynku przez okna lub bierne urządzenia słoneczne, takie jak przestrzenie słoneczne, izolacje przezroczyste i ściany słoneczne;
- 27) normatywnych warunkach użytkowania – należy przez to rozumieć standardowy sposób użytkowania, określony na podstawie budowlanej dokumentacji technicznej.

Rozdział 2

Metodologia wyznaczania charakterystyki energetycznej

§ 3. 1. Charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku wyznacza się metodą opartą o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej lub metodą opartą na faktycznie zużytej ilości energii.

2. Metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku opartą o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku opartą na faktycznie zużytej ilości energii określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

4. Bazę danych klimatycznych określonych dla najbliższej stacji meteorologicznej udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

5. Przy wyznaczaniu charakterystyki energetycznej części budynku określając zapotrzebowanie energii użytkowej do ogrzewania i wentylacji oraz chłodzenia (za wyjątkiem obliczeń metodą opartą na faktycznie zużytej ilości energii) należy uwzględnić wymianę ciepła (chłodu) nie tylko ze środowiskiem zewnętrznym, ale także z przylegającą częścią budynku.

§ 4. Charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku oblicza się w oparciu o:

- 1) budowlaną dokumentację techniczną;
- 2) wiedzę techniczną;
- 3) wizję lokalną budynku;
- 4) w przypadku budynków innych niż mieszkalne – sposób użytkowania budynku.

Rozdział 3

Sposób sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej i ich wzory

§ 5. 1. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się przy użyciu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 32 ustawy.

2. Osoba uprawniona, po zalogowaniu do systemu teleinformatycznego, wprowadza wyznaczoną charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku, a następnie zapisuje i drukuje świadectwo charakterystyki energetycznej oraz opatruje swoim podpisem.

3. Świadectwo charakterystyki energetycznej zapisane i wydrukowane z systemu teleinformatycznego otrzymuje numer ewidencyjny w wykazie świadectw charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy.

4. Świadectwo charakterystyki energetycznej, o którym mowa w ust. 3, jest nieedytowalne.

5. Świadectwo charakterystyki energetycznej w postaci papierowej oprawia się w okładkę formatu A-4, w sposób uniemożliwiający jego zdekompletowanie.

6. Świadectwo charakterystyki energetycznej opracowuje się w języku polskim, stosując oznaczenia graficzne i literowe określone w Polskich Normach dotyczących budownictwa oraz instalacji ogrzewczych, wentylacyjnych, chłodzenia, ciepłej wody użytkowej i oświetlenia w budynkach.

§ 6. 1. Wzór świadectwa charakterystyki energetycznej budynku określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzór świadectwa charakterystyki energetycznej części budynku określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU**

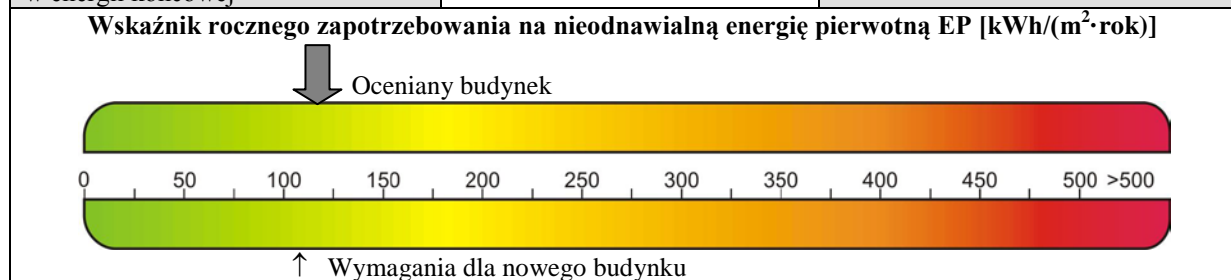
Wzór świadectwa charakterystyki energetycznej budynku

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU	
Numer świadectwa	

Oceniany budynek		
Rodzaj budynku ¹⁾		zdjęcie budynku
Budynek zajmowany przez organy administracji publicznej, organy wymiaru sprawiedliwości oraz prokuraturę ²⁾	tak/nie	
Adres budynku		
Rok oddania do użytkowania		
Metoda określenia charakterystyki energetycznej ³⁾		
Powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza A_f (m ²)		
Powierzchnia użytkowa (m ²)		

Ważne do (rrrr-mm-dd)	
-----------------------	--

Ocena charakterystyki energetycznej budynku ^{4) 5)}		
Miara charakterystyki energetycznej	Oceniany budynek	Wymagania dla nowego budynku według przepisów techniczno-budowlanych (WT)
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	$EU = \dots \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$	
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową ⁶⁾	$EK = \dots \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$	
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną ⁵⁾	$EP = \dots \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$	$EP = \dots \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$
Jednostkowa wielkość emisji CO ₂	$E_{CO_2} = \dots \text{ t CO}_2/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$	
Udział odnawialnych źródeł energii w energii końcowej	$U_{oze} = \dots \%$	

Obliczeniowa roczna ilość zużywanego nośnika energii przez budynek ⁷⁾			
System techniczny	Rodzaj nośnika energii	Ilość nośnika energii	Jednostka/(m ² ·rok)
Ogrzewczy	1)		
	n)		
Przygotowania ciepłej wody użytkowej	1)		
	n)		
Chłodzenia	1)		
	n)		
Wbudowanej instalacji oświetlenia ⁶⁾	1)		
	n)		

Sporządzający świadectwo:	
Imię i nazwisko:	Podpis i pieczęćka
Nr wpisu do rejestru:	
Data wystawienia:	

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU		2
Numer świadectwa		

Podstawowe parametry techniczno-użytkowe budynku				
Przeznaczenie budynku				
Liczba kondygnacji				
Kubatura [m ³]				
Kubatura o regulowanej temperaturze [m ³]				
Podział powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w zależności od temperatury wewnętrznej ⁸⁾				
Rodzaj konstrukcji budynku				
Osłona budynku	Przegroda	Opis	Współczynnik przenikania ciepła U _C lub U [W/(m ² ·K)]	
			uzyskany	wymagany ⁹⁾
	1)			
	2)			
	3)			
	4)			
System ogrzewczy	n)			
	Elementy składowe systemu	Opis	Sprawność	
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
	Akumulacja ciepła			
System przygotowania ciepłej wody użytkowej	Regulacja i wykorzystanie ciepła			
	Elementy składowe instalacji	Opis	Sprawność	
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
System chłodzenia	Akumulacja ciepła			
	Elementy składowe instalacji	Opis	Sprawność	
	Wytwarzanie chłodu			
	Przesył chłodu			
	Akumulacja chłodu			
Wentylacja	Regulacja i wykorzystanie chłodu			
	System wbudowanej instalacji oświetlenia ⁶⁾			
Inne istotne dane dotyczące budynku				

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU**3**

Numer świadectwa

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU [kWh/(m²·rok)]

	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane	Suma
[kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU: ... kWh/(m²·rok)**Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK [kWh/(m²·rok)]**

Nośnik energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ⁵⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK: ... kWh/(m²·rok)**Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m²·rok)]**

Nośnik energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ⁵⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP: ... kWh/(m²·rok)**Zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej w zakresie:**

1) przegród zewnętrznych budynku

2) systemów technicznych w budynku i rodzajów wykorzystywanych źródeł energii

3) innych uwag dotyczących poprawy charakterystyki energetycznej (w tym informacja, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zawartych w świadectwie zaleceń oraz informacja dotycząca kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń)

Objaśnienia

- ¹⁾ Rodzaj budynku:
- a) mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy (należy określić zgodnie z § 3 pkt 4-8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690, z późn. zm.) – oznaczanych jako przepisy techniczno-budowlane (WT),
- b) produkcyjny, magazynowy.
- ²⁾ Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...).
- ³⁾ Należy wpisać: metoda obliczeniowa lub metoda zużyciowa.
- ⁴⁾ Charakterystyka energetyczna budynku określana jest na podstawie porównania wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP niezbędnego do zaspokojenia potrzeb energetycznych budynku w zakresie ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, ciepłej wody użytkowej i oświetlenia wbudowanego z odpowiednią wartością maksymalną wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych (WT) oraz porównania wartości współczynników przenikania ciepła dla przegród w budynku z wartością współczynnika wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych (WT).
W przypadku budynków nowo wznoszonych uzyskane wartości wskaźnika EP oraz współczynników przenikania ciepła powinny być mniejsze od wartości podanych w przepisach techniczno-budowlanych (WT).
W przypadku budynków poddawanych przebudowie jedynie uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła przegród podlegających przebudowie powinny być mniejsze od wartości podanych w przepisach techniczno-budowlanych (WT).
- ⁵⁾ Charakterystyka energetyczna określana jest dla warunków klimatycznych odniesienia – stacja (należy wypełnić).
- ⁶⁾ Roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz nieodnawialną pierwotną przez system wbudowanej instalacji oświetlenia nie wyznacza się w przypadku budynku mieszkalnego.
- ⁷⁾ W przypadku korzystania z metody opartej o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej - z uwagi na standardowe warunki brzegowe, uzyskane wartości zużycia energii nie pozwalają wnioskować o rzeczywistym zużyciu energii budynku, wartości ilości używanego nośnika energii są przybliżone.
- ⁸⁾ Podział powierzchni użytkowej (np. część mieszkalna:m² o temp. $\theta_{int,s,h}=20^{\circ}\text{C}$, część garażowa:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=8^{\circ}\text{C}$, część usługowa:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=20^{\circ}\text{C}$, część techniczna:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=8^{\circ}\text{C}$).
- ⁹⁾ Współczynnik przenikania ciepła musi być spełniony jedynie w przypadku budynku nowo wznoszonego lub poddawanego przebudowie.
1. Niniejsze świadectwo charakterystyki energetycznej budynku zostało wydane na podstawie dokonanej oceny charakterystyki energetycznej budynku zgodnie z przepisami ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia ... w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. ...).
2. Świadectwo charakterystyki energetycznej traci ważność po upływie terminu podanego na str. 1 oraz w przypadku, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.
3. Metoda oparta o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej określenia charakterystyki energetycznej odnosi się do standardowego sposobu użytkowania i standardowych warunków klimatycznych, natomiast metoda oparta na faktycznie zużytej ilości energii odnosi się do konkretnego sposobu użytkowania budynku, w związku z czym mogą powstawać różnice w wynikach końcowych między obliczeniami sporządzonymi różnymi metodami.
1. Zapotrzebowanie na energię w świadectwie charakterystyki energetycznej jest wyrażane poprzez roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną, roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz roczne zapotrzebowanie na energię użytkową. Dane do obliczeń określa się na podstawie budowlanej dokumentacji technicznej lub obmiaru budynku istniejącego i przyjmuje się standardowe lub faktyczne warunki brzegowe, w zależności od wybranej metody obliczania (np. warunki klimatyczne, zdefiniowany sposób eksploatacji, temperaturę wewnętrzną i wewnętrzne zyski ciepła itp.).
2. Zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną określa efektywność energetyczną budynku. Uwzględnia ona obok energii końcowej, dodatkowe nakłady nieodnawialnej energii pierwotnej na dostarczenie do granicy budynku każdego wykorzystanego nośnika energii (np. oleju opałowego, gazu, energii elektrycznej, energii odnawialnej itp.). Zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi (WT), tylko w przypadku budynku nowego uzyskany wskaźnik EP musi być mniejszy niż wartość maksymalna wskaźnika EP wynikająca z wymagań zawartych w przepisach techniczno-budowlanych (WT). Uzyskane niskie wartości wskazują na nieznaczne zapotrzebowanie i tym samym wysoką efektywność energetyczną i użytkowanie energii chroniące zasoby naturalne i środowisko.
3. Zapotrzebowanie na energię końcową określa roczną ilość energii dla systemów ogrzewczego, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz wbudowanej instalacji oświetlenia. Zapotrzebowanie na energię końcową jest to ilość energii bilansowanej na granicy budynku, która powinna być dostarczona do budynku przy standardowych lub faktycznych warunkach użytkowania z uwzględnieniem wszystkich strat, aby zapewnić utrzymanie obliczeniowej temperatury wewnętrznej, niezbędnej wentylacji oraz oświetlenia i dostarczenie ciepłej wody użytkowej. Niskie wartości sygnalizują wysokosprawne systemy techniczne w budynku oraz prawdopodobne niskie opłaty związane z użytkowaniem budynku.
4. Zapotrzebowanie na energię użytkową określa energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie, z powietrzem wentylacyjnym, pomniejszoną o użytecznie wykorzystywane zyski ciepła (w przypadku ogrzewania budynku), zyski ciepła pomniejszone o użytecznie wykorzystywaną energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie oraz z powietrzem wentylacyjnym (w przypadku chłodzenia budynku) lub przenoszoną z budynku do otoczenia ze ściekami. Zapotrzebowanie na energię użytkową jest to ilość energii potrzebnej do użytkowania budynku zgodnie z jego przeznaczeniem i związana jest z jego obudową. Niskie wartości sygnalizują bardzo dobrą charakterystykę energetyczną przegród, niewielkie straty ciepła przez wentylację oraz optymalne zarządzanie zyskami słonecznymi.

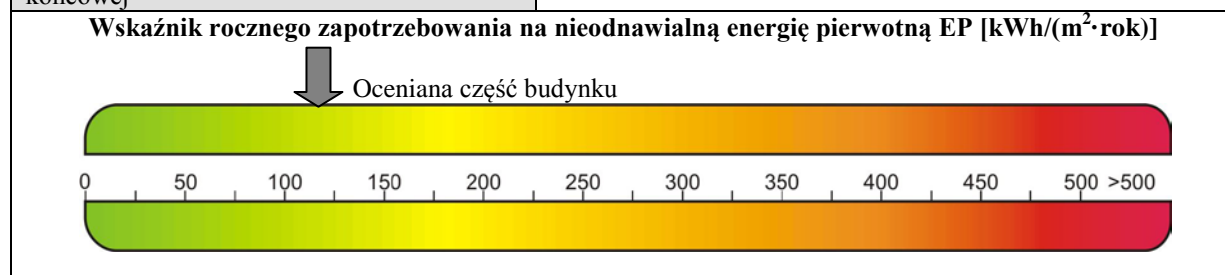
Wzór świadectwa charakterystyki energetycznej części budynku

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU	
Numer świadectwa	

Oceniana część budynku		
Rodzaj budynku ¹⁾		zdjęcie budynku
Budynek zajmowany przez organy administracji publicznej, organy wymiaru sprawiedliwości oraz prokuraturę ²⁾	tak/nie	
Adres budynku		
Numery lokali mieszkalnych dla których sporządzono świadectwo wzorcowe/liczba egzemplarzy świadectwa wzorcowego ³⁾		
Rok oddania do użytkowania budynku		
Metoda określenia charakterystyki energetycznej ⁴⁾		
Powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza A_f (m ²)		
Powierzchnia użytkowa części budynku (m ²)		

Ważne do (rrrr-mm-dd)	
-----------------------	--

Ocena charakterystyki energetycznej części budynku ^{5) 6)}	
Miara charakterystyki energetycznej	Oceniana część budynku
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	EU = ... kWh/(m ² ·rok)
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową ⁷⁾	EK = ... kWh/(m ² ·rok)
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną ⁷⁾	EP = ... kWh/(m ² ·rok)
Jednostkowa wielkość emisji CO ₂	E _{CO2} = ... t CO ₂ /(m ² ·rok)
Udział odnawialnych źródeł energii w energii końcowej	U _{oze} = ... %

Obliczeniowa roczna ilość zużywanego nośnika energii przez część budynku ⁸⁾			
System techniczny	Rodzaj nośnika energii	Ilość nośnika energii	Jednostka/(m ² ·rok)
Ogrzewczy	1)		
	n)		
Przygotowania ciepłej wody użytkowej	1)		
	n)		
Chłodzenia	1)		
	n)		
Wbudowanej instalacji oświetlenia ⁷⁾	1)		
	n)		

Sporządzający świadectwo:	
Imię i nazwisko:	Podpis i pieczęćka
Nr wpisu do rejestru:	
Data wystawienia:	

Numer świadectwa

Podstawowe parametry techniczno-użytkowe części budynku

Liczba kondygnacji części budynku			
Kubatura części budynku [m ³]			
Kubatura o regulowanej temperaturze części budynku [m ³]			
Podział powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w zależności od temperatury wewnętrznej ⁹⁾			
Rodzaj konstrukcji			
Osłona części budynku	Przegroda	Opis	Współczynnik przenikania ciepła U_C lub U [W/(m ² ·K)]
			uzyskany wymagany ¹⁰⁾
	1)		
	2)		
	3)		
	4)		
	n)		
System ogrzewczy	Elementy składowe systemu	Opis	Sprawność
	Wytwarzanie ciepła		
	Przesył ciepła		
	Akumulacja ciepła		
	Regulacja i wykorzystanie ciepła		
System przygotowania ciepłej wody użytkowej	Elementy składowe instalacji	Opis	Sprawność
	Wytwarzanie ciepła		
	Przesył ciepła		
	Akumulacja ciepła		
System chłodzenia	Elementy składowe instalacji	Opis	Sprawność
	Wytwarzanie chłodu		
	Przesył chłodu		
	Akumulacja chłodu		
	Regulacja i wykorzystanie chłodu		
Wentylacja			
System wbudowanej instalacji oświetlenia ⁷⁾			
Inne istotne dane dotyczące części budynku			

Numer świadectwa

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU [kWh/(m²·rok)]

	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane	Suma
[kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU: ... kWh/(m²·rok)**Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK [kWh/(m²·rok)]**

Nośnik energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ⁷⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK: ... kWh/(m²·rok)**Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m²·rok)]**

Nośnik energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ⁷⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² ·rok)]					
Udział [%]					

Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP: ... kWh/(m²·rok)**Zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej w zakresie:**

1) przegród zewnętrznych budynku

2) systemów technicznych w budynku i rodzajów wykorzystywanych źródeł energii

3) innych uwag dotyczących poprawy charakterystyki energetycznej (w tym informacja, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zawartych w świadectwie zaleceń oraz informacja dotycząca kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń)

Objaśnienia

- ¹⁾ Rodzaj budynku:
- a) mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy (należy określić zgodnie z § 3 pkt 4-8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690, z późn. zm.) – oznaczanych jako przepisy techniczno-budowlane (WT),
- b) produkcyjny, magazynowy.
- ²⁾ Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...).
- ³⁾ Dotyczy przypadku, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...).
- ⁴⁾ Należy wpisać: metoda obliczeniowa lub metoda zużyciowa.
- ⁵⁾ Charakterystyka energetyczna części budynku określana jest na podstawie wyznaczenia wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP niezbędnego do zaspokojenia potrzeb energetycznych części budynku w zakresie ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, ciepłej wody użytkowej oraz oświetlenia oraz porównania wartości współczynnika przenikania ciepła dla przegród z wartością współczynnika wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych (WT).
W przypadku części budynku w budynkach nowo wznoszonych uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła powinny być mniejsze od wartości podanych w przepisach techniczno-budowlanych (WT).
W przypadku części budynku w budynkach poddawanych przebudowie uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła przegród podlegających przebudowie powinny być mniejsze od wartości podanych w przepisach techniczno-budowlanych (WT).
- ⁶⁾ Charakterystyka energetyczna określana jest dla warunków klimatycznych odniesienia – stacja (należy wypełnić).
- ⁷⁾ Roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz nieodnawialną pierwotną przez system wbudowanej instalacji oświetlenia nie wyznacza się dla części mieszkalnej.
- ⁸⁾ W przypadku korzystania z metody opartej o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej - z uwagi na standardowe warunki brzegowe, uzyskane wartości zużycia energii nie pozwalają wnioskować o rzeczywistym zużyciu energii części budynku, wartości ilości zużywanego nośnika energii są przybliżone.
- ⁹⁾ Podział powierzchni użytkowej (np. część mieszkalna:m² o temp. $\theta_{int,s,h}=20^{\circ}\text{C}$, część garażowa:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=8^{\circ}\text{C}$, część usługowa:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=20^{\circ}\text{C}$, część techniczna:.....m² o temp. $\theta_{int,s,h}=8^{\circ}\text{C}$).
- ¹⁰⁾ Współczynnik przenikania ciepła musi być spełniony jedynie w przypadku budynku nowo wznoszonego lub poddawanego przebudowie.
1. Niniejsze świadectwo charakterystyki energetycznej części budynku zostało wydane na podstawie dokonanej oceny charakterystyki energetycznej części budynku zgodnie z przepisami ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia ... w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. ...).
2. Świadectwo charakterystyki energetycznej traci ważność po upływie terminu podanego na str. 1 oraz w przypadku, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.
3. Metoda oparta o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej określenia charakterystyki energetycznej odnosi się do standardowego sposobu użytkowania i standardowych warunków klimatycznych, natomiast metoda oparta na faktycznie zużytej ilości energii odnosi się do konkretnego sposobu użytkowania części budynku, w związku z czym mogą powstawać różnice w wynikach końcowych między obliczeniami sporządzonymi różnymi metodami.
1. Zapotrzebowanie na energię w świadectwie charakterystyki energetycznej jest wyrażane poprzez roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną, roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz roczne zapotrzebowanie na energię użytkową. Dane do obliczeń określa się na podstawie budowlanej dokumentacji technicznej lub obmiaru budynku istniejącego i przyjmuje się standardowe lub faktyczne warunki brzegowe, w zależności od wybranej metody obliczania (np. warunki klimatyczne, zdefiniowany sposób eksploatacji, temperaturę wewnętrzną i wewnętrzne zyski ciepła itp.).
2. Zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną określa efektywność energetyczną części budynku. Uwzględnia ona obok energii końcowej, dodatkowe nakłady nieodnawialnej energii pierwotnej na dostarczenie do granicy budynku każdego wykorzystanego nośnika energii (np. oleju opałowego, gazu, energii elektrycznej, energii odnawialnej itp.). Uzyskane niskie wartości wskazują na nieznaczne zapotrzebowanie i tym samym wysoką efektywność energetyczną i użytkowanie energii chroniące zasoby naturalne i środowisko.
3. Zapotrzebowanie na energię końcową określa roczną ilość energii dla ogrzewania, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz oświetlenia. Zapotrzebowanie na energię końcową jest to ilość energii bilansowanej na granicy budynku, która powinna być dostarczona do budynku przy standardowych lub faktycznych warunkach użytkowania z uwzględnieniem wszystkich strat, aby zapewnić utrzymanie obliczeniowej temperatury wewnętrznej, niezbędnej wentylacji i dostarczenie ciepłej wody użytkowej. Niskie wartości sygnalizują wysokosprawne systemy techniczne w budynku oraz prawdopodobnie niskie opłaty związane z użytkowaniem części budynku.
4. Zapotrzebowanie na energię użytkową określa energię przenoszoną z części budynku do jego otoczenia przez przenikanie, z powietrzem wentylacyjnym, pomniejszoną o użytecznie wykorzystywane zyski ciepła (w przypadku ogrzewania części budynku), zyski ciepła pomniejszone o użytecznie wykorzystywaną energię przenoszoną z części budynku do jego otoczenia przez przenikanie oraz z powietrzem wentylacyjnym (w przypadku chłodzenia części budynku) lub przenoszoną z części budynku do otoczenia ze ściekami. Zapotrzebowanie na energię użytkową jest to ilość energii potrzebnej do użytkowania części budynku zgodnie z jej przeznaczeniem i związana jest z jej obudową. Niskie wartości sygnalizują bardzo dobrą charakterystykę energetyczną przegród, niewielkie straty ciepła przez wentylację oraz optymalne zarządzanie zyskami słonecznymi.

METODOLOGIA WYZNACZANIA CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU LUB CZĘŚCI BUDYNKU OPARTA O NORMATYWNE WARUNKI UŻYTKOWANIA ORAZ DANE KLIMATYCZNE PRZYJĘTE Z BAZY DANYCH KLIMATYCZNYCH NAJBLIŻSZEJ STACJI METEOROLOGICZNEJ

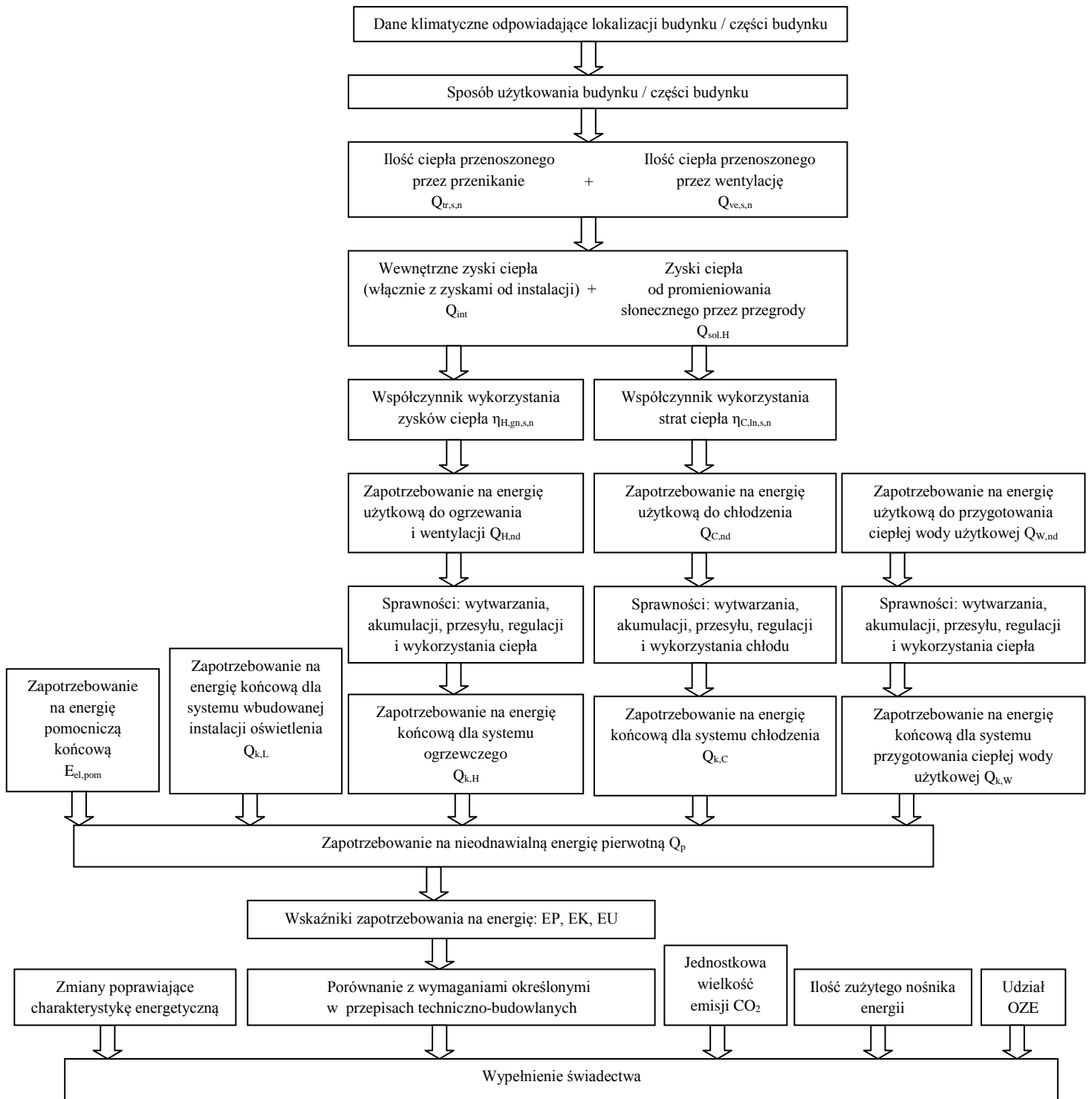
1. Zasady dokonywania obliczeń charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku

1.1. Budynek lub część budynku dzieli się na przestrzenie ogrzewane i nieogrzewane, a przestrzenie ogrzewane na strefy ogrzewane. Podział przestrzeni ogrzewanej na strefy ogrzewane ma miejsce wtedy, gdy obliczeniowa temperatura wewnętrzna, której wartość określona została w § 134 ust. 2 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3, w przyległych strefach ogrzewanych różni się o więcej niż 4 K.

1.2. W obliczeniach charakterystyki energetycznej uwzględnia się zapotrzebowanie na energię w systemach technicznych obsługujących budynek wymienionych w § 2 pkt 8 rozporządzenia oraz zapotrzebowanie na energię do zapewnienia funkcjonowania tych systemów.

1.3. Charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku określają wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię EU, EK i EP.

1.4. Sposób postępowania przy obliczaniu charakterystyki energetycznej przedstawia rys. 1.

Rys. 1. Schemat blokowy obliczania charakterystyki energetycznej

2. Wyznaczanie wskaźników rocznego zapotrzebowania na energię EP, EK i EU

2.1. Charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku określają wartości wskaźników rocznego zapotrzebowania na:

1) nieodnawialną energię pierwotną – EP:

$$EP = Q_p / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (1)$$

2) energię końcową – EK:

$$EK = Q_k / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (2)$$

3) energię użytkową – EU:

$$EU = Q_u / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (3)$$

gdzie:

EP	wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną	$\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$
EK	wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową	$\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$
EU	wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	$\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$
Q_p	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemów technicznych obsługujących budynek dla celów określonych w § 2 pkt 8 rozporządzenia oraz do zapewnienia funkcjonowania tych systemów	kWh/rok
Q_k	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla systemów technicznych obsługujących budynek dla celów określonych w § 2 pkt 8 rozporządzenia oraz do zapewnienia funkcjonowania tych systemów	kWh/rok
Q_u	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza, czyli powierzchnia ogrzewana lub chłodzona	m^2

3. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną Q_p

3.1. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną Q_p w budynku lub części budynku obsługiwanych przez proste systemy techniczne

3.1.1. Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną Q_p wyznacza się według wzoru:

$$Q_p = Q_{p,H} + Q_{p,W} + Q_{p,L} + Q_{p,C} \quad \text{kWh}/\text{rok} \quad (4)$$

gdzie:

$Q_{p,H}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{p,W}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{p,L}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$Q_{p,C}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu chłodzenia	kWh/rok

3.1.2. Zależności podstawowe

$$Q_{p,H} = Q_{k,H} \cdot w_H + E_{el,pom,H} \cdot w_{el} \quad \text{kWh}/\text{rok} \quad (5)$$

$$Q_{p,W} = Q_{k,W} \cdot w_W + E_{el,pom,W} \cdot w_{el} \quad \text{kWh}/\text{rok} \quad (6)$$

$$Q_{p,C} = Q_{k,C} \cdot w_C + E_{el,pom,C} \cdot w_{el} \quad \text{kWh}/\text{rok} \quad (7)$$

$$Q_{p,L} = Q_{k,L} \cdot w_{el} \quad \text{kWh}/\text{rok} \quad (8)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
w_H	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii (lub energii) końcowej do ogrzewania budynku	-
w_W	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii (lub energii) końcowej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku	-
w_C	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii (lub energii) końcowej do chłodzenia budynku	-
$E_{el,pom,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową w systemie ogrzewczym	kWh/rok
$E_{el,pom,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$E_{el,pom,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię budynku pomocniczą końcową w systemie chłodzenia budynku	kWh/rok
w_{el}	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii (lub energii) końcowej na wytworzenie i dostarczenie energii elektrycznej	-

3.1.3. Współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej w_i

Wartości współczynnika nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii (lub energii) końcowej do systemów budynku określa dostawca tego nośnika lub energii. W przypadku braku takich danych należy stosować obliczeniowe wartości współczynnika nakładu podane w tabeli 1.

Tabela 1. Współczynniki nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej w_i na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii lub energii do budynku

L.p.	Sposób zasilania budynku w energię	Nośnik energii końcowej	Współczynnik nakładu w_i
1	Miejscowe wytwarzanie energii w budynku	Olej opałowy	1,10
2		Gaz ziemny	
3		Gaz płynny	
4		Węgiel kamienny	
5		Węgiel brunatny	
6	Ciepło sieciowe z kogeneracji ^{*)}	Węgiel kamienny lub gaz ^{**)}	0,80
7		Biomasa, biogaz	0,15
8	Ciepło sieciowe z ciepłowni lokalnej	Węgiel kamienny	1,30
9		Gaz lub olej opałowy	1,20
10	Energia elektryczna	Sieć elektroenergetyczna systemowa	3,00
11	Lokalne odnawialne źródła	Energia słoneczna	0,00

12	energii	Energia wiatrowa	
13		Energia geotermalna	
14		Biomasa	0,20
15		Biogaz	0,50
^{*)} Skojarzona produkcja energii elektrycznej i ciepła. ^{**)} W przypadku braku potwierdzenia producenta ciepła o wytwarzaniu go w kogeneracji przyjmuje się $w_i=1,2$.			

3.2. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną Q_p w budynku lub części budynku wyposażonych w złożone systemy techniczne

3.2.1. Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną Q_p wyznacza się według wzoru:

$$Q_p = Q_{p,H} + Q_{p,W} + Q_{p,L} + Q_{p,C} \quad \text{kWh/rok} \quad (9)$$

gdzie:

$Q_{p,H}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{p,W}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{p,L}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$Q_{p,C}$	roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną dla systemu chłodzenia	kWh/rok

3.2.2. Zależności podstawowe

$$Q_{p,H} = \sum_i (Q_{k,H,i} \cdot w_{H,i} + E_{el,pom,H,i} \cdot w_{el,i}) \quad \text{kWh/rok} \quad (10)$$

$$Q_{p,W} = \sum_j (Q_{k,W,j} \cdot w_{W,j} + E_{el,pom,W,j} \cdot w_{el,j}) \quad \text{kWh/rok} \quad (11)$$

$$Q_{p,C} = \sum_k (Q_{k,C,k} \cdot w_{C,k} + E_{el,pom,C,k} \cdot w_{el,k}) \quad \text{kWh/rok} \quad (12)$$

$$Q_{p,L} = \sum_l Q_{k,L,l} \cdot w_{el,l} \quad \text{kWh/rok} \quad (13)$$

gdzie:

i	liczba podsystemów w systemie ogrzewczym budynku zasilanych różnymi nośnikami energii lub rodzajami energii	-
j	liczba podsystemów w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	-
k	liczba podsystemów w systemie chłodzenia	-
l	liczba podsystemów w systemie wbudowanej instalacji oświetlenia	-
$Q_{k,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w i-tym podsystemie ogrzewczym budynku	kWh/rok
$Q_{k,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w j-tym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w k-tym podsystemie chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L,l}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w l-tym systemie wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
$w_{H,i}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla i-tego podsystemu ogrzewczego (tabela 1)	-
$w_{W,j}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy	-

	dla j-tego podsystemu przygotowania ciepłej wody użytkowej (tabela 1)	
$w_{C,k}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla k-tego podsystemu chłodzenia (tabela 1)	-
$w_{el,i}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla energii pomocniczej końcowej w i-tym podsystemie ogrzewczym (tabela 1)	-
$w_{el,j}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla energii pomocniczej końcowej w j-tym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej (tabela 1)	-
$w_{el,k}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla energii pomocniczej końcowej w k-tym podsystemie chłodzenia (tabela 1)	-
$w_{el,l}$	współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej właściwy dla l-tego systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (tabela 1)	-
$E_{el,pom,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową w i-tym podsystemie ogrzewczym	kWh/rok
$E_{el,pom,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową w j-tym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$E_{el,pom,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową w k-tym podsystemie chłodzenia	kWh/rok

4. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię końcową Q_k

4.1. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię końcową Q_k w budynku lub części budynku obsługiwanych przez proste systemy techniczne

4.1.1. Roczne zapotrzebowanie na energię końcową Q_k wyznacza się według wzoru:

$$Q_k = Q_{k,H} + Q_{k,W} + Q_{k,L} + Q_{k,C} + E_{el,pom} \quad \text{kWh/rok} \quad (14)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$E_{el,pom}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok

4.1.2. System ogrzewczy

4.1.2.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.1.2.2. Sposób obliczeń

Wartość $Q_{k,H}$ należy obliczać według wzoru:

$$Q_{k,H} = Q_{H,nd} / \eta_{H,tot} \quad \text{kWh/rok} \quad (15)$$

gdzie:

$$\eta_{H,tot} = \eta_{H,g} \cdot \eta_{H,s} \cdot \eta_{H,d} \cdot \eta_{H,e} \quad (16)$$

gdzie:

$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do ogrzewania i wentylacji	kWh/rok
------------	---	---------

$\eta_{H,tot}$	średnia sezonowa sprawność całkowita systemu ogrzewczego budynku – od wytwarzania (konwersji ciepła) w źródle do przekazania go w pomieszczeniach	-
$\eta_{H,g}$	średnia sezonowa sprawność wytwarzania ciepła z nośnika energii lub energii dostarczonej do źródła ciepła obsługującego budynek	-
$\eta_{H,s}$	średnia sezonowa sprawność akumulacji ciepła w elementach pojemnościowych systemu ogrzewczego obsługującego budynek	-
$\eta_{H,d}$	średnia sezonowa sprawność przesyłu (dystrybucji) ciepła ze źródła ciepła do strefy ogrzewanej budynku w systemie ogrzewczym obsługującym budynek	-
$\eta_{H,e}$	średnia sezonowa sprawność regulacji i wykorzystania ciepła w strefie ogrzewanej budynku w systemie ogrzewczym obsługującym budynek	-

4.1.2.3. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności wytwarzania ciepła $\eta_{H,g}$

Wartość $\eta_{H,g}$ powinna zostać określona na podstawie charakterystyki technicznej źródła ciepła określonej przez producenta lub dostawcę.

W budynkach użytkowanych, w których przeprowadzony został przegląd systemu ogrzewczego, sprawność $\eta_{H,g}$ powinna zostać określona na podstawie wyników tego przeglądu.

W przypadku braku wyżej wymienionych danych, obliczeniowe wartości $\eta_{H,g}$ należy wyznaczać według tabeli 2.

Tabela 2. Średnie sezonowe sprawności wytwarzania ciepła $\eta_{H,g}$

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	$\eta_{H,g}$
1	Kotły węglowe wyprodukowane po 2000 r.	0,82
2	Kotły węglowe wyprodukowane w latach 1980-2000 r.	0,65
3	Kotły węglowe wyprodukowane przed 1980 r.	0,60
4	Kotły na biomasę (słoma) wrzutowe z obsługą ręczną o mocy do 100 kW	0,63
5	Kotły na biomasę (drewno: polana, brykiety, zrębki) wrzutowe z obsługą ręczną o mocy do 100 kW	0,65
6	Kotły na biomasę (słoma) wrzutowe z obsługą ręczną o mocy powyżej 100 kW	0,70
7	Kotły na biomasę automatyczne o mocy do 100 kW	0,70
8	Kotły na biomasę (słoma) automatyczne o mocy powyżej 100 kW do 600 kW	0,75
9	Kotły na biomasę (drewno: polana, brykiety, palety, zrębki) automatyczne o mocy powyżej 100 kW do 600 kW	0,85
10	Kotły na biomasę (słoma, drewno) automatyczne z mechanicznym podawaniem paliwa o mocy powyżej 600 kW	0,85
11	Kominki z zamkniętą komorą spalania	0,70
12	Piece kaflowe	0,80
13	Podgrzewacze elektryczne przepływowe	0,94
14	Podgrzewacze elektrotermiczne	1,00
15	Elektryczne grzejniki bezpośrednio: konwektorowe, płaszczyznowe, promiennikowe i podłogowe kablowe	0,99
16	Piece olejowe pomieszczeniowe	0,84
17	Piece gazowe pomieszczeniowe	0,84
18	Kotły na paliwo gazowe lub ciekłe z otwartą komorą spalania (palnikami atmosferycznymi) i dwustawną regulacją procesu spalania	0,86
19	Kotły niskotemperaturowe na paliwo gazowe lub ciekłe z zamkniętą	

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	$\eta_{H,g}$
	komorą spalania i palnikiem modulowanym o mocy nominalnej:	
	– do 50 kW	0,87
	– powyżej 50 do 120 kW	0,91
	– powyżej 120 do 1200 kW	0,94
20	Kotły gazowe kondensacyjne (70/55°C) o mocy nominalnej:	
	– do 50 kW	0,91
	– powyżej 50 do 120 kW	0,92
	– powyżej 120 do 1200 kW	0,95
21	Kotły gazowe kondensacyjne niskotemperaturowe (55/45°C) o mocy nominalnej:	
	– do 50 kW	0,94
	– powyżej 50 do 120 kW	0,95
	– powyżej 120 do 1200 kW	0,98
22	Pompy ciepła typu woda/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	3,60
	Pompy ciepła typu woda/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	4,00
23	Pompy ciepła typu glikol/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	3,50
	Pompy ciepła typu glikol/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	4,00
24	Pompy ciepła typu bezpośrednie odparowanie w gruncie/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	3,50
	Pompy ciepła typu bezpośrednie odparowanie w gruncie/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	4,00
25	Pompy ciepła typu bezpośrednie odparowanie w gruncie/bezpośrednie skraplanie w instalacji płaszczyznowego ogrzewania, sprężarkowe, napędzane elektrycznie	4,00
26	Pompy ciepła typu powietrze/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	2,60
	Pompy ciepła typu powietrze/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane elektrycznie	3,00
27	Pompy ciepła typu powietrze/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane gazem	1,30
	Pompy ciepła typu powietrze/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane gazem	1,40
28	Pompy ciepła typu powietrze/woda (55/45°C), absorpcyjne, napędzane gazem	1,30
	Pompy ciepła typu powietrze/woda (35/28°C), absorpcyjne, napędzane gazem	1,40
29	Pompy ciepła typu glikol/woda (55/45°C), sprężarkowe, napędzane gazem	1,40
	Pompy ciepła typu glikol/woda (35/28°C), sprężarkowe, napędzane gazem	1,60
30	Pompy ciepła typu glikol/woda (55/45°C), absorpcyjne, napędzane gazem	1,40
	Pompy ciepła typu glikol/woda (35/28°C), absorpcyjne, napędzane gazem	1,60
31	Pompy ciepła typu powietrze/powietrze, sprężarkowe, napędzane elektrycznie	3,00

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	$\eta_{H,g}$
32	Pompy ciepła typu powietrze/powietrze, sprężarkowe, napędzane gazem	1,30
33	Pompy ciepła typu powietrze/powietrze, absorpcyjne, napędzane gazem	1,30
34	Węzeł ciepłowniczy kompaktowy z obudową o mocy nominalnej: – do 100 kW – powyżej 100 kW	0,98 0,99
35	Węzeł ciepłowniczy kompaktowy bez obudowy o mocy nominalnej: – do 100 kW – 100 - 300 kW – powyżej 300 kW	0,91 0,93 0,95

W przypadku pomp ciepła: współczynnik wydajności sezonowej (SPF).
W przypadku innych źródeł ciepła (za wyjątkiem zasilanych energią elektryczną): sprawność odniesiona do wartości opałowej paliwa.

4.1.2.4. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania ciepła $\eta_{H,e}$
Wartość średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania ciepła dla budynku $\eta_{H,e}$ należy obliczać według wzoru:

$$\eta_{H,e} = \eta_{H,e}' + 0,03 \cdot X - 0,03 \quad (17)$$

gdzie:

X	stosunek sumy mocy cieplnej grzejników zlokalizowanych korzystnie ze względu na wykorzystanie ciepła do sumy mocy cieplnej wszystkich grzejników w budynku (ustalany na podstawie projektu systemu ogrzewczego), gdzie grzejnik zlokalizowany korzystnie oznacza grzejnik usytuowany przy ścianie zewnętrznej (stosunek liczony dla grzejników płytowych oraz członowych, w pozostałych przypadkach X=1,00)	-
$\eta_{H,e}'$	obliczeniowa wartość średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania ciepła (tabela 3)	-

Tabela 3. Obliczeniowe wartości średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania ciepła $\eta_{H,e}'$

Lp.	Rodzaj instalacji, grzejników i regulacji	$\eta_{H,e}'$
1	Elektryczne grzejniki bezpośrednie: konwektorowe, płaszczyznowe i promiennikowe z regulatorem proporcjonalnym P	0,91
2	Elektryczne grzejniki bezpośrednie: konwektorowe, płaszczyznowe i promiennikowe z regulatorem proporcjonalno-całkującym PI	0,94
3	Elektryczne grzejniki akumulacyjne z regulatorem proporcjonalnym P	0,88
4	Elektryczne grzejniki akumulacyjne z regulatorem proporcjonalno-całkującym-różniczkującym PID z optymalizacją	0,91
5	Elektryczne ogrzewanie podłogowe z regulatorem dwustawnym	0,88
6	Elektryczne ogrzewanie podłogowe z regulatorem proporcjonalno-całkującym PI	0,90
7	Ogrzewanie piecowe lub z kominka	0,70
8	Ogrzewanie wodne z grzejnikami członowymi lub płytowymi w przypadku regulacji centralnej bez automatycznej regulacji miejscowej	0,77
9	Ogrzewanie wodne z grzejnikami członowymi lub płytowymi w przypadku automatycznej regulacji miejscowej	0,82
10	Ogrzewanie wodne z grzejnikami członowymi lub płytowymi w przypadku regulacji centralnej i miejscowej z zaworem termostatycznym	0,88

	o działaniu proporcjonalnym z zakresem proporcjonalności P - 2K	
11	Ogrzewanie wodne z grzejnikami członowymi lub płytowymi w przypadku regulacji centralnej i miejscowej z zaworem termostatycznym o działaniu proporcjonalnym z zakresem proporcjonalności P - 1K	0,89
12	Ogrzewanie wodne z grzejnikami członowymi lub płytowymi w przypadku regulacji centralnej i miejscowej z zaworem termostatycznym o działaniu proporcjonalno-całkującym z funkcjami adaptacyjną i optymalizującą	0,93
13	Ogrzewanie wodne podłogowe w przypadku regulacji centralnej bez regulacji miejscowej	0,76
14	Ogrzewanie wodne podłogowe w przypadku regulacji centralnej i miejscowej z regulatorem dwustawnym lub proporcjonalnym P	0,89
15	Ogrzewanie wodne płaszczyznowe w przypadku regulacji centralnej bez regulacji miejscowej, dla temperatury zasilania <30°C	0,85

4.1.2.5. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności przesyłu (dystrybucji) ciepła $\eta_{H,d}$

Wartość średniej sezonowej sprawności przesyłu (dystrybucji) ciepła $\eta_{H,d}$ należy obliczać według wzoru:

$$\eta_{H,d} = \frac{Q_{H,nd} + \Delta Q_{H,e}}{Q_{H,nd} + \Delta Q_{H,e} + \Delta Q_{H,d}} \quad (18)$$

gdzie:

$$\Delta Q_{H,e} = Q_{H,nd} \cdot (1/\eta_{H,e} - 1) \quad \text{kWh/rok} \quad (19)$$

$$\Delta Q_{H,d} = \sum_i (l_{zi} \cdot q_{li} \cdot t_{sG}) \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (20)$$

$$l_{zi} = l_i + \Delta l \quad \text{m} \quad (21)$$

gdzie:

$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do ogrzewania i wentylacji	kWh/rok
$\Delta Q_{H,e}$	sezonowe straty ciepła w systemie ogrzewczym w wyniku niedoskonałej regulacji i przekazywania ciepła w ogrzewanych pomieszczeniach	kWh/rok
$\Delta Q_{H,d}$	sezonowe straty ciepła w instalacji przesyłu ciepła	kWh/rok
$\eta_{H,e}$	średnia sezonowa sprawność regulacji i wykorzystania ciepła w strefie ogrzewanej budynku w systemie ogrzewczym obsługującym budynek	-
l_{zi}	zastępcza długość i-tego odcinka sieci dystrybucji nośnika ciepła	m
q_{li}	jednostkowa strata ciepła odcinka sieci dystrybucji nośnika ciepła (tabela 5)	W/m
t_{sG}	czas trwania sezonu ogrzewczego	h
l_i	rzeczywista długość odcinka sieci dystrybucji nośnika ciepła	m
Δl	dodatek do długości l_i ze względu na straty ciepła zainstalowanej armatury (tabela 4)	m

Tabela 4. Dodatek Δl dla zaworów zainstalowanych na sieci przesyłowej nośnika ciepła

Zawory z kołnierzami	Dodatek Δl [m]	
	Średnica zewnętrzna przewodu $d \leq 100$ mm	Średnica zewnętrzna przewodu $d > 100$ mm
Niezaizolowane cieplnie	4,0	6,0
Zaizolowane cieplnie	1,5	2,5

Tabela 5. Jednostkowe straty ciepła przewodów dystrybucji nośnika ciepła q_l [W/m]

Projektowe parametry systemu ogrzewczego	Grubość izolacji termicznej przewodów ^{*)}	W strefie nieogrzewanej budynku				W strefie ogrzewanej budynku			
		DN ^{**)} 10-15	DN 20-32	DN 40-65	DN 80-100	DN 10-15	DN 20-32	DN 40-65	DN 80-100
90/70°C stałe	nieizolowane	39,3	65,0	106,8	163,2	34,7	57,3	94,2	144,0
	½ grubości wg WT	20,1	27,7	38,8	52,4	17,8	24,4	34,2	46,2
	grubość wg WT	10,1	12,6	12,1	12,1	8,9	11,1	10,7	10,7
	2 x grubość wg WT	7,6	8,1	8,1	8,1	6,7	7,1	7,1	7,1
90/70°C regulowane	nieizolowane	24,3	40,1	66,0	100,8	19,6	32,5	53,4	81,6
	½ grubości wg WT	12,4	17,1	24,0	32,4	10,1	13,9	19,4	26,2
	grubość wg WT	6,2	7,8	7,5	7,5	5,0	6,3	6,0	6,0
	2 x grubość wg WT	4,7	5,0	5,0	5,0	3,8	4,0	4,0	4,0
70/55°C regulowane	nieizolowane	18,5	30,6	50,3	76,8	13,9	22,9	37,7	57,6
	½ grubości wg WT	9,5	13,0	18,3	24,7	7,1	9,8	13,7	18,5
	grubość wg WT	4,7	5,9	5,7	5,7	3,6	4,4	4,3	4,3
55/45°C regulowane	nieizolowane	14,4	23,9	39,3	60,0	9,8	16,2	26,7	40,8
	½ grubości wg WT	7,4	10,2	14,3	19,3	5,0	6,9	9,7	13,1
	grubość wg WT	3,7	4,6	4,4	4,4	2,5	3,1	3,0	3,0
35/28°C regulowane	nieizolowane	8,1	13,4	22,0	33,6	3,5	5,7	9,4	14,4
	½ grubości wg WT	4,1	5,7	8,0	10,8	1,8	2,4	3,4	4,6
	grubość wg WT	2,1	2,6	2,5	2,5	0,9	1,1	1,1	1,1
	2 x grubość wg WT	1,6	1,7	1,7	1,7	0,7	0,7	0,7	0,7

^{*)} Grubości izolacji podane w przepisach, o których mowa w §2 pkt 3, oznaczonych jako „WT”.

^{**)} DN - średnica nominalna przewodu [mm].

W przypadku braku danych do obliczeń według wzoru (18) wartość średniej sezonowej sprawności przesyłu (dystrybucji) ciepła $\eta_{H,d}$ należy wyznaczyć z tabeli 6.

Tabela 6. Średnie sezonowe sprawności przesyłu (dystrybucji) ciepła wartości $\eta_{H,d}$

Lp.	Rodzaj instalacji ogrzewczej	$\eta_{H,d}$
1	Źródło ciepła w pomieszczeniu (ogrzewanie elektryczne, piec kaflowy, kominek)	1,00
2	Ogrzewanie mieszkaniowe (wytwarzanie ciepła w przestrzeni lokalu)	1,00

	mieszkalnego)	
3	Ogrzewanie centralne wodne z lokalnego źródła ciepła usytuowanego w ogrzewanym budynku, z zaizolowanymi przewodami, armaturą i urządzeniami, które są zainstalowane w strefie ogrzewanej budynku	0,96
4	Ogrzewanie centralne wodne z lokalnego źródła ciepła usytuowanego w ogrzewanym budynku, z zaizolowanymi przewodami, armaturą i urządzeniami, które są zainstalowane w strefie nieogrzewanej budynku	0,90
5	Ogrzewanie centralne wodne z lokalnego źródła ciepła usytuowanego w ogrzewanym budynku, z przewodami, armaturą i urządzeniami bez izolacji cieplnej, które są zainstalowane w strefie nieogrzewanej budynku	0,80
6	Ogrzewanie powietrzne	0,95

4.1.2.6. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności akumulacji ciepła w elementach pojemnościowych systemu grzewczego $\eta_{H,s}$

Wartość średniej sezonowej sprawności akumulacji ciepła w elementach pojemnościowych systemu grzewczego $\eta_{H,s}$ wyznacza się według wzoru:

$$\eta_{H,s} = \frac{Q_{H,nd} + \Delta Q_{H,e} + \Delta Q_{H,d}}{Q_{H,nd} + \Delta Q_{H,e} + \Delta Q_{H,d} + \Delta Q_{H,s}} \quad (22)$$

gdzie:

$$\Delta Q_{H,s} = \sum_i (V_s \cdot q_s \cdot t_{sG}) \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (23)$$

gdzie:

$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do ogrzewania i wentylacji	kWh/rok
$\Delta Q_{H,e}$	sezonowe straty ciepła w systemie grzewczym w wyniku niedoskonałej regulacji i przekazywania ciepła w ogrzewanym pomieszczeniach	kWh/rok
$\Delta Q_{H,s}$	sezonowe straty ciepła w elementach pojemnościowych systemu grzewczego	kWh/rok
$\Delta Q_{H,d}$	sezonowe straty ciepła w instalacji przesyłu ciepła	kWh/rok
V_s	pojemność zbiornika buforowego	dm ³
q_s	jednostkowa strata ciepła zbiornika buforowego (tabela 7)	W/dm ³
t_{sG}	czas trwania sezonu grzewczego	h

Tabela 7. Jednostkowe straty ciepła zbiornika buforowego (zasobnika ciepła) w systemie grzewczym q_s [W/dm³]

Lokalizacja zbiornika buforowego	Pojemność [dm ³]	Projektowe parametry termiczne 70/55 °C lub wyższe			Projektowe parametry termiczne 55/45 °C lub niższe		
		Grubość izolacji termicznej					
		100 mm	50 mm	20 mm	100 mm	50 mm	20 mm
W strefie nieogrzewanej budynku	100	0,89	1,4	2,7	0,5	0,8	1,6
	200	0,7	1,1	2,1	0,4	0,7	1,3
	500	0,5	0,8	1,6	0,3	0,5	1,0
	1000	0,4	0,6	1,3	0,2	0,4	0,8
	2000	0,3	0,5	1,0	0,2	0,3	0,6
W strefie ogrzewanej budynku	100	0,7	1,1	2,2	0,4	0,6	1,1
	200	0,6	0,9	1,7	0,3	0,4	0,9
	500	0,4	0,7	1,3	0,2	0,3	0,6
	1000	0,3	0,5	1,0	0,2	0,3	0,5
	2000	0,2	0,4	0,8	0,1	0,2	0,4

W przypadku braku danych do obliczeń według wzoru (22), wartość średniej sezonowej sprawności akumulacji ciepła w systemie ogrzewczym $\eta_{H,s}$ należy wyznaczyć z tabeli 8.

Tabela 8. Średnie sezonowe sprawności układu akumulacji ciepła w systemie ogrzewczym $\eta_{H,s}$

Lp.	Parametry termiczne zbiornika buforowego i jego usytuowanie	$\eta_{H,s}$
1	Zbiornik buforowy w systemie grzewczym o parametrach 70/55 °C w strefie ogrzewanej budynku	0,93
2	Zbiornik buforowy w systemie grzewczym o parametrach 70/55 °C w strefie nieogrzewanej budynku	0,90
3	Zbiornik buforowy w systemie grzewczym o parametrach 55/45 °C w strefie ogrzewanej budynku	0,95
4	Zbiornik buforowy w systemie grzewczym o parametrach 55/45 °C w strefie nieogrzewanej budynku	0,93
5	System bez zbiornika buforowego	1,00

4.1.3. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

4.1.3.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.1.3.2. Sposób obliczeń

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej $Q_{k,W}$ wyznacza się według wzoru:

$$Q_{k,W} = Q_{W,nd} / \eta_{W,tot} \quad \text{kWh/rok} \quad (24)$$

gdzie:

$$\eta_{W,tot} = \eta_{W,g} \cdot \eta_{W,s} \cdot \eta_{W,d} \cdot \eta_{W,e} \quad (25)$$

gdzie:

$Q_{W,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$\eta_{W,tot}$	średnia roczna sprawność całkowita systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej obsługującego budynek	-
$\eta_{W,g}$	średnia roczna sprawność wytwarzania ciepła z nośnika energii lub energii dostarczonej do źródła ciepła do przygotowania ciepłej wody użytkowej obsługującego budynek	-
$\eta_{W,s}$	średnia roczna sprawność akumulacji ciepła w elementach pojemnościowych systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej obsługującego budynek	-
$\eta_{W,d}$	średnia roczna sprawność przesyłu (dystrybucji) ciepła ze źródła ciepła do zaworów czerpalnych w budynku	-
$\eta_{W,e}$	średnia roczna sprawność wykorzystania (przyjmuje się 1,0)	-

4.1.3.3. Wyznaczanie średniej rocznej sprawności wytwarzania ciepła $\eta_{W,g}$

Wartość $\eta_{W,g}$ powinna zostać określona na podstawie charakterystyki technicznej źródła ciepła określonej przez producenta.

W przypadku braku wyżej wymienionych danych, obliczeniowe wartości $\eta_{W,g}$ należy wyznaczać z tabeli 9.

Tabela 9. Średnie sezonowe sprawności wytwarzania ciepła w źródłach w systemach przygotowania ciepłej wody użytkowej $\eta_{W,g}$

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	$\eta_{W,g}$
1	Przepływowy podgrzewacz gazowy z zapłonem elektrycznym	0,85

2	Przepływowy podgrzewacz gazowy z zapłonem płomieniem dyżurnym	0,50
3	Kotły stałotemperaturowe wyprodukowane przed 1980 r. (tylko ciepła woda)	0,40
4	Kotły stałotemperaturowe dwufunkcyjne (ogrzewanie i ciepła woda)	0,65
5	Kotły niskotemperaturowe o mocy do 50 kW	0,83
6	Kotły niskotemperaturowe o mocy ponad 50 kW	0,88
7	Kotły kondensacyjne o mocy do 50 kW opalane gazem ziemnym lub olejem opałowym lekkim	0,85
8	Kotły kondensacyjne o mocy ponad 50 kW opalane gazem ziemnym lub olejem opałowym lekkim	0,88
9	Elektryczny podgrzewacz akumulacyjny (z zasobnikiem bez strat)	0,96
10	Elektryczny podgrzewacz przepływowy	0,99
11	Pompa ciepła typu woda/woda, sprężarkowa, napędzana elektrycznie	3,00
12	Pompa ciepła typu glikol/woda, sprężarkowa, napędzana elektrycznie	3,00
13	Pompa ciepła typu bezpośrednie odparowanie w gruncie/woda, sprężarkowa, napędzana elektrycznie	3,00
14	Pompa ciepła typu powietrze/woda, sprężarkowa, napędzana elektrycznie	2,60
15	Pompa ciepła typu powietrze/woda, sprężarkowa, napędzana gazem	1,20
16	Pompa ciepła typu powietrze/woda, absorpcyjna, napędzana gazem	1,20
17	Pompa ciepła typu glikol/woda, sprężarkowa, napędzana gazem	1,30
18	Pompa ciepła typu glikol/woda, absorpcyjna, napędzana gazem	1,30
19	Węzeł cieplny kompaktowy z obudową o mocy nominalnej: – do 100 kW – powyżej 100 kW	0,98 0,99
20	Węzeł cieplny kompaktowy bez obudowy o mocy nominalnej: – do 100 kW – powyżej 100 kW	0,91 0,93
21	Węzeł cieplny kompaktowy z obudową (ogrzewanie i ciepła woda użytkowa) o mocy nominalnej: – do 100 kW – powyżej 100 kW	0,97 0,98
22	Węzeł cieplny kompaktowy bez obudowy (ogrzewanie i ciepła woda użytkowa) o mocy nominalnej: – do 100 kW – powyżej 100 kW	0,90 0,91
W przypadku pomp ciepła: szacowany sezonowy współczynnik efektywności (SCOP). W przypadku innych źródeł ciepła (za wyjątkiem zasilanych energią elektryczną): sprawność odniesiona do wartości opałowej paliwa.		

4.1.3.4. Wyznaczanie średniej rocznej sprawności przesyłu ciepła $\eta_{W,d}$

Wartość średniej rocznej sprawności przesyłu ciepła $\eta_{W,d}$ wyznacza się według wzoru:

$$\eta_{W,d} = \frac{Q_{W,nd}}{Q_{W,nd} + \Delta Q_{W,d}} \quad (26)$$

gdzie:

$$\Delta Q_{W,d} = \sum_i (l_{zi} \cdot q_{li} \cdot t_{sG}) \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (27)$$

$$l_{zi} = l_i + \Delta l \quad \text{m} \quad (28)$$

gdzie:

$\Delta Q_{W,d}$	roczne straty ciepła w sieci przesyłowej ciepłej wody	kWh/rok
------------------	---	---------

l_{zi}	zastępcza długość i-tego odcinka sieci przesyłowej ciepłej wody	m
q_{li}	jednostkowa strata ciepła odcinka sieci przesyłowej ciepłej wody (tabela 10)	W/m
t_{sG}	czas trwania sezonu ogrzewczego	h
l_i	rzeczywista długość odcinka sieci przesyłowej ciepłej wody	m
Δl	dodatek do długości l_i ze względu na straty ciepła zainstalowanej armatury (tabela 11)	m

Tabela 10. Jednostkowe straty ciepła przewodów ciepłej wody użytkowej q_l [W/m]

Temperatura ciepłej wody i rodzaj przepływu	Grubość izolacji termicznej przewodów	W strefie nieogrzewanej budynku				W strefie ogrzewanej budynku			
		DN 10-15	DN 20-32	DN 40-65	DN 80-100	DN 10-15	DN 20-32	DN 40-65	DN 80-100
Przewody ciepłej wody użytkowej- przepływ zmienny 55°C	nieizolowane	24,9	33,2	47,7	68,4	14,9	19,9	28,6	41,0
	½ grubości wg WT *)	5,7	8,8	13,5	20,7	3,4	5,3	8,1	12,4
	grubość wg WT	4,1	4,6	4,6	4,6	2,5	2,7	2,7	2,7
	2x grubość wg WT	3,0	3,4	3,2	3,2	1,8	2,0	1,9	1,9
Przewody cyrkulacyjne – stały przepływ 55°C	nieizolowane	53,5	71,3	102,5	147,1	37,3	49,8	71,5	102,6
	½ grubości wg WT	12,3	18,9	29,0	44,6	8,6	13,2	20,2	31,1
	grubość wg WT	8,8	9,8	9,8	9,8	6,1	6,8	6,8	6,8
	2x grubość wg WT	6,5	7,2	6,9	6,9	4,5	5,1	4,8	4,8

*) Grubości izolacji podane w przepisach, o których mowa w §2 pkt 3, oznaczonych jako „WT”.

**) DN - średnica nominalna przewodu [mm].

Tabela 11. Dodatek Δl dla zaworów zainstalowanych na sieci przesyłowej nośnika ciepła

Zawory z kołnierzami	Dodatek Δl [m]	
	Średnica zewnętrzna przewodu $d \leq 100$ mm	Średnica zewnętrzna przewodu $d > 100$ mm
Niezaizolowane cieplnie	4,0	6,0
Zaizolowane cieplnie	1,5	2,5

W przypadku braku danych do obliczeń według wzoru (26), wartość średniej rocznej sprawności przesyłu w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej $\eta_{w,d}$ należy wyznaczać z tabeli 12.

Tabela 12. Średnie roczne sprawności przesyłu w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej $\eta_{w,d}$

Lp.	Rodzaj systemu ciepłej wody	$\eta_{w,d}$
1	Miejscowe podgrzewanie wody, systemy bez obiegów cyrkulacyjnych	
1.1	Podgrzewanie wody bezpośrednio przy punktach poboru	1,00
1.2	Podgrzewanie wody dla grupy punktów poboru w jednym lokalu mieszkalnym	0,80
2	Mieszkaniowe węzły cieplne	
	Kompaktowy węzeł cieplny dla pojedynczego lokalu mieszkalnego bez obiegu cyrkulacyjnego	0,85
3	Centralne podgrzewanie wody – systemy bez obiegów cyrkulacyjnych	
	Systemy przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach jednorodzinnych	0,60
4	Centralne podgrzewanie wody – systemy z obiegami cyrkulacyjnymi z pionami instalacyjnymi nieizolowanymi i izolowanymi przewodami rozprowadzającymi	
4.1	Liczba punktów poboru ciepłej wody do 30	0,60
4.2	Liczba punktów poboru ciepłej wody od 31 do 100	0,50
4.3	Liczba punktów poboru ciepłej wody ponad 100	0,40
5	Centralne podgrzewanie wody – systemy z obiegami cyrkulacyjnymi z pionami instalacyjnymi i przewodami rozprowadzającymi izolowanymi	
5.1	Liczba punktów poboru ciepłej wody do 30	0,70
5.2	Liczba punktów poboru ciepłej wody od 31 do 100	0,60
5.3	Liczba punktów poboru ciepłej wody ponad 100	0,50
6	Centralne podgrzewanie wody – systemy z obiegami cyrkulacyjnymi z ograniczeniem czasu pracy, z pionami instalacyjnymi i przewodami rozprowadzającymi izolowanymi	
6.1	Liczba punktów poboru ciepłej wody do 30	0,80
6.2	Liczba punktów poboru ciepłej wody od 31 do 100	0,70
6.3	Liczba punktów poboru ciepłej wody ponad 100	0,60

4.1.3.5. Wyznaczanie średniej rocznej sprawności akumulacji ciepła $\eta_{w,s}$

Wartość średniej rocznej sprawności akumulacji ciepła $\eta_{w,s}$ wyznacza się według wzoru:

$$\eta_{w,s} = \frac{Q_{w,nd} + \Delta Q_{w,d}}{Q_{w,nd} + \Delta Q_{w,d} + \Delta Q_{w,s}} \quad (29)$$

gdzie:

$$\Delta Q_{w,s} = \sum_i (V_S \cdot q_S \cdot t_{sG}) \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (30)$$

gdzie:

$\Delta Q_{w,s}$	roczne straty ciepła w zasobnikach ciepłej wody	kWh/rok
V_S	pojemność zasobnika ciepła	dm ³
q_S	jednostkowa strata zasobnika ciepła (tabela 13)	W/dm ³
t_{sG}	czas trwania sezonu ogrzewczego	h

Tabela 13. Jednostkowe straty ciepła zbiornika buforowego (zasobnika ciepła) w systemie q_s [W/dm^3]

Lokalizacja bufora zbiornika buforowego	Pojemność [dm^3]	Projektowe parametry termiczne 70/55 °C lub wyższe			Projektowe parametry termiczne 55/45 °C lub niższe		
		Grubość izolacji termicznej					
		100 mm	50 mm	20 mm	100 mm	50 mm	20 mm
W strefie nieogrzewanej budynku	100	0,89	1,4	2,7	0,5	0,8	1,6
	200	0,7	1,1	2,1	0,4	0,7	1,3
	500	0,5	0,8	1,6	0,3	0,5	1,0
	1000	0,4	0,6	1,3	0,2	0,4	0,8
	2000	0,3	0,5	1,0	0,2	0,3	0,6
W strefie ogrzewanej budynku	100	0,7	1,1	2,2	0,4	0,6	1,1
	200	0,6	0,9	1,7	0,3	0,4	0,9
	500	0,4	0,7	1,3	0,2	0,3	0,6
	1000	0,3	0,5	1,0	0,2	0,3	0,5
	2000	0,2	0,4	0,8	0,1	0,2	0,4

W przypadku braku danych do obliczeń według wzoru (29), wartość średniej sezonowej sprawności akumulacji ciepła w systemie przygotowania ciepłej wody $\eta_{w,s}$ należy wyznaczać według tabeli 14.

Tabela 14. Średnie sezonowe wartości sprawności akumulacji ciepła w systemie przygotowania ciepłej wody $\eta_{w,s}$

Lp.	Standard zasobnika ciepłej wody	$\eta_{w,s}$
1	Zasobnik wyprodukowany do 1995 r.	0,60
2	Zasobnik wyprodukowany w latach 1995-2000	0,65
3	Zasobnik wyprodukowany w latach 2001-2005	0,80
4	Zasobnik wyprodukowany po 2005 r.	0,85

4.1.4. System chłodzenia

4.1.4.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.1.4.2. Sposób obliczeń

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu chłodzenia $Q_{k,c}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{k,c} = Q_{C,nd} / \eta_{C,tot} \quad \text{kWh/rok} \quad (31)$$

gdzie:

$$\eta_{C,tot} = SEER \cdot \eta_{C,s} \cdot \eta_{C,d} \cdot \eta_{C,e} \quad (32)$$

gdzie:

$Q_{C,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do chłodzenia	kWh/rok
$\eta_{C,tot}$	średnia roczna całkowita sprawność systemu chłodzenia budynku	-
$SEER$	średni sezonowy współczynnik efektywności energetycznej wytwarzania chłodu z nośnika energii doprowadzanego do budynku (energii końcowej)	-
$\eta_{C,s}$	średnia sezonowa sprawność akumulacji chłodu w elementach pojemnościowych systemu chłodzenia budynku	-
$\eta_{C,d}$	średnia roczna sprawność przesyłu (dystrybucji) chłodu w budynku	-
$\eta_{C,e}$	średnia roczna sprawność regulacji i wykorzystania chłodu w strefie chłodzonej budynku	-

4.1.4.3. Wyznaczanie wartości średniego sezonowego współczynnika efektywności energetycznej wytwarzania chłodu z nośnika energii doprowadzanej do budynku SEER

$$SEER = SEER_{ref} \cdot (1 + \sum_{i=1}^n c_i) \quad (33)$$

gdzie:

$SEER_{ref}$	wartość referencyjna średniego współczynnika efektywności energetycznej wytwarzania chłodu z nośnika energii doprowadzanej do budynku (energii końcowej)	-
c_i	współczynniki korekcyjne w zależności od systemu chłodzenia (tabela 16)	-

Jako wartość $SEER_{ref}$ dla agregatów do schładzania cieczy należy przyjmować wartość średniego europejskiego współczynnika efektywności chłodzenia (ESEER) na podstawie specyfikacji technicznej wyrobu (ewentualnie zgodnie z wytycznymi Eurovent).

Wartość $SEER_{ref}$ dla systemów chłodzenia z bezpośrednim schładzaniem powietrza należy obliczać zgodnie z poniższym wzorem:

$$SEER_{ref} = 1,25 \cdot EER_{ref} \quad (34)$$

gdzie:

EER_{ref}	wartość wskaźnika efektywności EER w warunkach referencyjnych parametrów powietrza: powietrze wlotowe do chłodnicy: 27/19°C WB (WB - temperatura termometru mokrego powietrza), powietrze wlotowe do skraplacza: 35°C, określane na podstawie specyfikacji technicznej wyrobu (ewentualnie zgodnie z wytycznymi Eurovent)	-
-------------	---	---

W przypadku braku powyższych danych, wartość $SEER_{ref}$ należy przyjmować zgodnie z tabelą 15.

Tabela 15. Wartości referencyjne średniego współczynnika efektywności energetycznej wytwarzania chłodu $SEER_{ref}$

Lp.	Rodzaj systemu chłodzenia	$SEER_{ref}$
1	Agregaty do schładzania cieczy ze skraplaczem chłodzonym powietrzem ^{*)}	
1.1	Sprężarki spiralne typu scroll + czynnik R407C	3,8
1.2	Sprężarki spiralne typu scroll + czynnik R410A	4,0
1.3	Sprężarki spiralne typu scroll + inny czynnik	3,6
1.4	Sprężarki śrubowe + czynnik R407C	3,1
1.5	Sprężarki śrubowe + czynnik R134a	3,5
1.6	Sprężarki śrubowe + inny czynnik	3,0
1.7	Sprężarki + czynniki inne niż w lp. 1.1-1.6	2,8
2	Agregaty do schładzania cieczy ze skraplaczem chłodzonym cieczą ^{**)}	
2.1	Sprężarki spiralne typu scroll + czynnik R407C	5,0
2.2	Sprężarki spiralne typu scroll + czynnik R410A	5,6
2.3	Sprężarki spiralne typu scroll + inny czynnik	4,7
2.4	Sprężarki śrubowe + czynnik R407C	4,5
2.5	Sprężarki śrubowe + czynnik R134a	5,4
2.6	Sprężarki śrubowe + inny czynnik	4,2
2.7	Sprężarki + czynniki inne niż w lp. 2.1-2.6	3,9
3	Systemy chłodzenia z bezpośrednim schładzaniem powietrza	
3.1	Klimatyzator (split lub monoblok, $\Phi_0 < 12$ kW) + R407C	3,3
3.2	Klimatyzator (split lub monoblok, $\Phi_0 < 12$ kW) + R410A	3,9
3.3	Klimatyzator (split lub monoblok, $\Phi_0 < 12$ kW) + inny czynnik	3,0
3.4	System multisplit ze zmiennym przepływem czynnika (VRV, VRF)	4,1

3.5	Agregat skraplający + chłodnica w centrali o wydajności chłodniczej > 12 kW + R407C	3,0
3.6	Agregat skraplający + chłodnica w centrali o wydajności chłodniczej > 12 kW + R410A	3,4
3.7	Agregat skraplający + chłodnica w centrali o wydajności chłodniczej > 12 kW + inny czynnik	2,8
3.8	Centrala klimatyzacyjna dachowa („roof top”) + R407C	3,2
3.9	Centrala klimatyzacyjna dachowa („roof top”) + R410A	3,7
4	Rewersyjna pompa ciepła typu solanka/woda z wymiennikiem gruntowym jako dolnym źródłem ciepła, wyposażona w funkcję chłodzenia pasywnego (tylko dla trybu chłodzenia) ^{***})	10,0
5	Agregaty absorpcyjne (tylko dla trybu chłodzenia) ^{****})	0,8
^{*)} Warunki referencyjne (przy obliczeniach SEER _{ref}): – po stronie parowacza: woda o temperaturze 12/7°C (wlot/wylot), – po stronie skraplacza: temperatura powietrza otaczającego: 35°C. ^{**}) Warunki referencyjne (przy obliczeniach SEER _{ref}): – po stronie parowacza: woda o temperaturze 12/7°C (wlot/wylot), – po stronie skraplacza: woda o temperaturze 30/35°C (wlot/wylot). ^{***}) Podaną wartość należy stosować tylko w przypadku, gdy urządzenie to jest jedynym systemem chłodzenia w strefie. ^{****}) Wartość SEER _{ref} odniesiona do ciepła jako nośnika energii napędowej.		

W każdym innym przypadku niż wymienionym w tabeli 15, wartość wskaźnika SEER_{ref} należy oszacować jako stosunek efektu chłodniczego pracy urządzenia (kWh lub MJ) do części energii napędowej zużytej na ten cel (kWh lub GJ), która nie służy w tym samym czasie do produkcji ciepła lub energii elektrycznej.

Tabela 16. Wartości współczynników korekcyjnych w zależności od systemu chłodzenia c_i

Lp.	Rodzaj systemu chłodzenia	c_i
1	Agregaty do schładzania cieczy	
1.1	Schładzanie cieczy do temperatury wyższej od +10°C (belki chłodzące, klimakonwektory bez osuszania powietrza)	+ 0,10
1.2	Schładzanie roztworu glikolu zamiast wody	- 0,03
1.3	Elektroniczny zawór rozprężny ^{*)}	+ 0,04
1.4	Free-cooling z czynnikiem pośredniczącym z chłodnicą wentylatorową, współpracujący z agregatem chłodniczym – tylko w przypadku schładzania cieczy do temperatury wyższej niż +10 °C	+ 0,15
1.5	Free-cooling z czynnikiem pośredniczącym z chłodzeniem pasywnym (wymiennik gruntowy), współpracujący z agregatem chłodniczym	+ 0,30
1.6	Nadążna regulacja wartości zadanej temperatury cieczy schładzanej w agregacie	+ 0,07
1.7	Skraplacz chłodzony cieczą z chłodnicą wentylatorową „suchą”	- 0,20
1.8	Skraplacz chłodzony cieczą z chłodnicą wentylatorową „mokrą” (wymiennik zraszany, obieg zamknięty)	- 0,05
1.9	Skraplacz chłodzony wodą schładzaną w chłodnicy wyparnej (obieg otwarty)	0,00
2	Agregaty do bezpośredniego schładzania powietrza, związane z ich specyficznym wyposażeniem technicznym	
2.1	Klimatyzatory ze skraplaczem chłodzonym wodą o temperaturze niższej niż 35°C	+ 0,15
2.2	Elektroniczny zawór rozprężny	+ 0,04
2.3	Free-cooling bezpośredni (powietrzem zewnętrznym, poprzez centralę	+ 0,50

	wentylacyjno-klimatyzacyjną)	
2.4	Klimatyzacja precyzyjna	+ 0,03
*)Podaną wartość c_i przyjmować tylko w przypadku, gdy wartości $SEER_{ref}$ są określone na podstawie tabeli 15.		

4.1.4.4. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności akumulacji chłodu $\eta_{C,s}$

Ilości ciepła przeniesionego z przestrzeni chłodzonej do elementów pojemnościowych systemu chłodzenia zlokalizowanych wewnątrz strefy chłodzonej budynku należy wliczać do wewnętrznych strat ciepła.

Zyski ciepła elementów pojemnościowych w systemie chłodzenia należy obliczać w taki sam sposób jak straty ciepła elementów pojemnościowych w systemach ogrzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej.

W przypadku braku takich obliczeń, obliczeniowe wartości $\eta_{C,s}$ należy wyznaczać z tabeli 17.

Tabela 17. Obliczeniowe wartości sprawności urządzeń do akumulacji chłodu $\eta_{C,s}$

Lp.	Parametry zasobnika buforowego i jego usytuowanie	$\eta_{C,s}$
1	Zbiornik buforowy w systemie chłodzenia o temperaturach zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 6 do 8 °C, wewnątrz strefy chłodzonej	0,94
2	Zbiornik buforowy w systemie chłodzenia o temperaturach zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 6 do 8 °C, poza strefą chłodzoną	0,92
3	Zbiornik buforowy w systemie chłodzenia o temperaturach zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 12 do 16 °C, wewnątrz strefy chłodzonej	0,96
4	Zbiornik buforowy w systemie chłodzenia o temperaturach zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 12 do 16 °C, poza strefą chłodzoną	0,94
5	Brak zbiornika buforowego	1,00

4.1.4.5. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności przesyłu chłodu $\eta_{C,d}$

Ilości ciepła przeniesionego z przestrzeni chłodzonej do instalacji przesyłania chłodu w systemie chłodzenia zlokalizowanej wewnątrz strefy chłodzonej budynku należy wliczać do wewnętrznych strat ciepła.

Zyski ciepła instalacji przesyłania chłodu w systemie chłodzenia należy obliczać w taki sam sposób jak straty ciepła elementów pojemnościowych w systemach ogrzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej.

W przypadku braku takich obliczeń, obliczeniowe wartości $\eta_{C,d}$ należy wyznaczać z tabeli 18.

Tabela 18. Obliczeniowe wartości sprawności przesyłu chłodu $\eta_{C,d}$

Lp.	Rodzaj systemu chłodzenia	$\eta_{C,d}$
1	Chłodzenie bezpośrednio zdecentralizowane	
1.1	Klimatyzator monoblokowy ze skraplaczem chłodzonym powietrzem	1,00
1.2	Klimatyzator monoblokowy ze skraplaczem chłodzonym wodą	1,00
1.3	Klimatyzator rozdzielczy (split) ze skraplaczem chłodzonym powietrzem	1,00
1.4	Klimatyzator rozdzielczy (split) ze skraplaczem chłodzonym wodą	1,00
1.5	Klimatyzator rozdzielczy (duo-split) ze skraplaczem chłodzonym powietrzem	0,98
1.6	Klimatyzator rozdzielczy (duo-split) ze skraplaczem chłodzonym wodą	0,98
1.7	System VRV	0,95
2	Chłodzenie bezpośrednio scentralizowane	
	Jednoprzewodowa instalacja powietrzna	0,90
3	System chłodzenia z cieczą pośredniczącą	

a) układ prosty (bez podziału na obiegi), temperatury zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 6 do 8 °C	0,92
b) układ z podziałem na obiegi pierwotny i wtórny, temperatury zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 6 do 8 °C	0,96
c) układ zasilający klimakonwektory bez osuszania powietrza (np. belki chłodzące - temperatury zasilania cieczy chłodzącej w przedziale od 12 do 16 °C)	0,98

4.1.4.6. Wyznaczanie średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania chłodu $\eta_{C,e}$

Tabela 19. Obliczeniowe wartości średniej sezonowej sprawności regulacji i wykorzystania chłodu $\eta_{C,e}$

Lp.	Rodzaj instalacji i jej wyposażenie	$\eta_{C,e}$
1	Instalacje hydrauliczne systemu chłodzenia wyposażone w zawory regulacyjne 2-drogowe, zainstalowane przy chłodnicach powietrza:	
	a) regulacja skokowa	0,92
	b) regulacja ciągła	0,94
2	Instalacje hydrauliczne systemu chłodzenia wyposażone w zawory regulacyjne 3-drogowe, zainstalowane przy chłodnicach powietrza:	
	a) regulacja skokowa	0,94
	b) regulacja ciągła	0,96
3	Instalacje hydrauliczne systemu chłodzenia wyposażone w zawory regulacyjne 2-drogowe z automatycznym równoważeniem ciśnień (typu PIBCV), zainstalowane przy chłodnicach powietrza, oraz elektronicznie sterowaną pompę:	
	a) regulacja skokowa	0,96
	b) regulacja ciągła	0,98

4.1.5. Systemy wbudowanej instalacji oświetlenia

4.1.5.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków, za wyjątkiem budynków mieszkalnych.

4.1.5.2. Zasada obliczeń i dane do obliczeń

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię końcową do oświetlenia budynku z wbudowanej instalacji oświetlenia $Q_{k,L}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{k,L} = LENI \cdot A_L \quad \text{kWh/rok} \quad (35)$$

gdzie:

$LENI$	liczbowy wskaźnik energii oświetlenia obliczany w odniesieniu do kategorii budynków w sposób i z użyciem wartości obliczeniowych według PN-EN 15193:2010	kWh/(m ² ·rok)
A_L	powierzchnia w budynku obsługiwana przez system wbudowanej instalacji oświetlenia, równa powierzchni przyjętej do obliczenia wskaźnika LENI	m ²

4.1.6. Roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową $E_{el,pom}$ do utrzymania w ruchu systemów technicznych

4.1.6.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.1.6.2. Sposób obliczeń

$$E_{el,pom} = E_{el,pom,H} + E_{el,pom,W} + E_{el,pom,C} \quad \text{kWh/rok} \quad (36)$$

gdzie:

$E_{el,pom,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu ogrzewczego	kWh/rok
$E_{el,pom,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$E_{el,pom,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu chłodzenia	kWh/rok

4.1.6.3. System ogrzewczy

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu ogrzewczego $E_{el,pom,H}$ oblicza się według wzoru:

$$E_{el,pom,H} = \sum_i q_{el,H,i} \cdot t_{el,i} \cdot A_f \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (37)$$

gdzie:

$q_{el,H,i}$	zapotrzebowanie na moc elektryczną do napędu i-tego urządzenia pomocniczego w systemie ogrzewczym odniesione do powierzchni ogrzewanej budynku (tabela 20)	W/m ²
$t_{el,i}$	czas działania urządzenia pomocniczego i-tego urządzenia w systemie ogrzewczym w ciągu roku (tabela 20)	h/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

4.1.6.4. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej $E_{el,pom,W}$ oblicza się według wzoru:

$$E_{el,pom,W} = \sum_j q_{el,W,j} \cdot t_{el,j} \cdot A_f \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (38)$$

gdzie:

$q_{el,W,j}$	zapotrzebowanie na moc elektryczną do napędu j-tego urządzenia pomocniczego w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej odniesione do powierzchni ogrzewanej w budynku (tabela 20)	W/m ²
$t_{el,j}$	czas działania urządzenia pomocniczego j-tego urządzenia w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej w ciągu roku (tabela 20)	h/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

4.1.6.5. System chłodzenia

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemu chłodzenia $E_{el,pom,C}$ oblicza się według wzoru:

$$E_{el,pom,C} = \sum_k q_{el,C,k} \cdot t_{el,k} \cdot A_{fC} \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/rok} \quad (39)$$

gdzie:

$q_{el,C,k}$	zapotrzebowanie na moc elektryczną do napędu k-tego urządzenia pomocniczego w systemie chłodzenia odniesione do powierzchni chłodzonej w budynku (tabela 20)	W/m ²
$t_{el,k}$	czas działania urządzenia pomocniczego k-tego urządzenia w systemie chłodzenia w ciągu roku (tabela 20)	h/rok
A_{fC}	powierzchnia obsługiwana przez system chłodzenia w budynku	m ²

4.1.6.6. Dane do obliczeń

Czas działania urządzeń pomocniczych w systemie ogrzewczym i systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej o ciągłym działaniu, np. wentylatorów wyciągowych w przypadku

wentylacji mechanicznej wywiewnej lub pomp cyrkulacyjnych w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej, należy przyjmować: $t_{el,i(j)} = 8760$ h.

Czas działania urządzeń pomocniczych w systemach ogrzewczych i chłodzenia o działaniu ciągłym, np. pomp obiegowych, należy przyjmować jako równe czasom trwania odpowiednio okresu ogrzewczego L_H lub chłodniczego L_C w budynku. Wartości L_H i L_C należy wyznaczać według PN-EN ISO 13790:2009.

Czas działania urządzeń pomocniczych w wyżej wymienionych systemach o działaniu okresowym należy przyjmować na podstawie założonego profilu działania tych urządzeń.

W przypadku braku wyżej wymienionych danych, obliczeniowe wartości czasu działania urządzeń należy wyznaczać z tabeli 20.

Wartości: $q_{el,H,i}$, $q_{el,W,j}$, $q_{el,C,k}$ należy obliczać na podstawie mocy zainstalowanych urządzeń biorąc pod uwagę współczynniki korekcyjne uwzględniające strukturę sieci przewodów, jej zrównoważenie hydrauliczne i sposób sterowania.

W przypadku braku wyżej wymienionych danych obliczeniowe wartości zapotrzebowania na moc elektryczną urządzeń pomocniczych należy przyjmować z tabeli 20.

Tabela 20. Średnie zapotrzebowanie na moc elektryczną do napędu urządzeń pomocniczych w systemach ogrzewczych, przygotowania ciepłej wody użytkowej i chłodzenia q_{el} oraz czas działania urządzenia pomocniczego t_{el}

Lp.	Rodzaj urządzenia pomocniczego	q_{el} [W/m ²]	t_{el} [h/rok]
1	Pompy obiegowe w systemie ogrzewczym z grzejnikami członowymi lub płytowymi, przy granicznej temperaturze ogrzewania 12°C w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,30	5700
2	Pompy obiegowe w systemie ogrzewczym z grzejnikami członowymi lub płytowymi, przy granicznej temperaturze ogrzewania 10°C w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,15	4700
3	Pompy obiegowe w systemie ogrzewczym z grzejnikami podłogowymi przy granicznej temperaturze ogrzewania 15°C w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,50	6700
4	Pompy cyrkulacyjne w systemie ciepłej wody o działaniu ciągłym w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,15	8760
5	Pompy cyrkulacyjne w systemie ciepłej wody o pracy przerywanej do 4 godzin na dobę w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,04	7300
6	Pompy cyrkulacyjne w systemie ciepłej wody o pracy przerywanej do 8 godzin na dobę w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,04	5840
7	Pompa ładująca zasobnik ciepłej wody w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,25	270
8	Pompa ładująca zasobnik ciepłej wody w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,20	580
9	Pompa ładująca zasobnik buforowy w systemie ogrzewczym budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,20	1500
10	Pompa ładująca zasobnik buforowy w systemie ogrzewczym budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,04	1500

Lp.	Rodzaj urządzenia pomocniczego	q_{el} [W/m ²]	t_{el} [h/rok]
11	Napęd pomocniczy i regulacja kotła do podgrzewu ciepłej wody w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	1,40	310
12	Napęd pomocniczy i regulacja kotła do podgrzewu ciepłej wody w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,50	410
13	Napęd pomocniczy i regulacja kotła do ogrzewania w budynku o powierzchni A_f do 250 m ²	0,50	2520
14	Napęd pomocniczy i regulacja kotła do ogrzewania w budynku w budynku o powierzchni A_f ponad 250 m ²	0,15	3900
15	Napęd pomocniczy pompy ciepła woda/woda w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	0,70	400
16	Napęd pomocniczy pompy ciepła glikol/woda w systemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	0,45	400
17	Napęd pomocniczy pompy ciepła woda/woda w systemie ogrzewczym	0,70	1600
18	Napęd pomocniczy pompy ciepła glikol/woda w systemie ogrzewczym	0,45	1600
19	Regulacja węzła cieplnego obsługującego systemy ogrzewcze i przygotowania ciepłej wody użytkowej	0,09	8760
20	Pompy i regulacja instalacji solarnej w budynku o powierzchni A_f do 500 m ²	0,40	1530
21	Pompy i regulacja instalacji solarnej w budynku o powierzchni A_f ponad 500 m ²	0,30	1530
22	Wentylatory w centrali nawiewno-wywiewnej, krotność wymiany powietrza do 0,6 h ⁻¹	0,50	8760x β ^{*)}
23	Wentylatory w centrali nawiewno-wywiewnej, krotność wymiany powietrza ponad 0,6 h ⁻¹	1,30	8760x β ^{*)}
24	Wentylator w centrali wywiewnej, krotność wymiany powietrza do 0,6 h ⁻¹	0,40	8760x β ^{*)}
25	Wentylator w centrali wywiewnej, krotność wymiany powietrza ponad 0,6 h ⁻¹	0,90	8760x β ^{*)}
26	Wentylatory miejscowego systemu wentylacyjnego	2,40	8760x β ^{*)}
*) β -Udział czasu działania wentylatorów w czasie roku.			

4.2. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię końcową Q_k w budynku lub części budynku obsługiwanych przez złożone systemy techniczne

4.2.1. Roczne zapotrzebowanie na energię końcową Q_k wyznacza się według wzoru:

$$Q_k = Q_{k,H} + Q_{k,W} + Q_{k,L} + Q_{k,C} + E_{el,pom} \quad \text{kWh/rok} \quad (40)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$E_{el,pom}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok

4.2.2. System ogrzewczy

4.2.2.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.2.2.2. Sposób obliczeń

Wartość $Q_{k,H}$ należy obliczać według wzoru:

$$Q_{k,H} = \sum_i Q_{k,H,i} \quad \text{kWh/rok} \quad (41)$$

gdzie:

$$Q_{k,H,i} = X_i \cdot Q_{H,nd} / \eta_{H,tot,i} \quad \text{kWh/rok} \quad (42)$$

gdzie:

$Q_{k,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla i-tego podsystemu ogrzewczego	kWh/rok
X_i	udział w rocznym zapotrzebowaniu na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji budynku zapewniany przez i-ty podsystem ogrzewczy, suma udziałów równa się 1	-
$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji budynku (wyznacza się zgodnie z pkt 5)	kWh/rok
$\eta_{H,tot,i}$	średnia sezonowa sprawność całkowita i-tego podsystemu ogrzewczego (wyznacza się zgodnie z pkt 5)	-

4.2.3. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

4.2.3.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.2.3.2. Sposób obliczeń

Wartość $Q_{k,W}$ należy obliczać według wzoru:

$$Q_{k,W} = \sum_j Q_{k,W,j} \quad \text{kWh/rok} \quad (43)$$

gdzie:

$$Q_{k,W,j} = X_j \cdot Q_{W,nd} / \eta_{W,tot,j} \quad \text{kWh/rok} \quad (44)$$

gdzie:

$Q_{k,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla j-tego podsystemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
X_j	udział w rocznym zapotrzebowaniu na energię użytkową do przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku w roku zapewniany przez j-ty podsystem przygotowania ciepłej wody użytkowej, suma udziałów równa się 1	-
$Q_{W,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do przygotowania ciepłej wody użytkowej w ciągu roku w budynku (wyznacza się zgodnie z pkt 5)	kWh/rok
$\eta_{W,tot,j}$	średnia sezonowa sprawność całkowita j-tego podsystemu przygotowania ciepłej wody użytkowej (wyznacza się zgodnie z pkt 5)	-

4.2.4. System chłodzenia

4.2.4.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.2.4.2. Sposób obliczeń

Wartość $Q_{k,C}$ należy obliczać według wzoru:

$$Q_{k,C} = \sum_k Q_{k,C,k} \quad \text{kWh/rok} \quad (45)$$

gdzie:

$$Q_{k,C,k} = X_k \cdot Q_{C,nd} / \eta_{C,tot,k} \quad \text{kWh/rok} \quad (46)$$

gdzie:

$Q_{k,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla k-tego podsystemu chłodzenia	kWh/rok
X_k	udział w rocznym zapotrzebowaniu na energię użytkową do chłodzenia budynku zapewniany przez k-ty podsystem chłodzenia, suma udziałów równa się 1	-
$Q_{C,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do chłodzenia budynku (wyznacza się zgodnie z pkt 5)	kWh/rok
$\eta_{C,tot,k}$	średnia sezonowa sprawność całkowita k-tego podsystemu chłodzenia (wyznacza się zgodnie z pkt 4)	-

4.2.5. System wbudowanej instalacji oświetlenia

4.2.5.1. Zakres stosowania metody

Metodę należy stosować do systemów obsługujących wszystkie kategorie budynków.

4.2.5.2. Sposób obliczeń

Wartość $Q_{k,L}$ należy obliczać według wzoru:

$$Q_{k,L} = \sum_l Q_{k,L,l} \quad \text{kWh/rok} \quad (47)$$

gdzie:

$$Q_{k,L,l} = X_l \cdot Q_{k,L} \quad \text{kWh/rok} \quad (48)$$

gdzie:

$Q_{k,L,l}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla l-tego podsystemu wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
X_l	udział w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową przez system wbudowanej instalacji oświetlenia zapewniany przez l-ty podsystem wbudowanej instalacji oświetlenia, suma udziałów równa się 1	-
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system wbudowanej instalacji oświetlenia (wyznacza się zgodnie z pkt 4.1.5.)	kWh/rok

4.2.6. Roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową $E_{el,pom}$ do utrzymania w ruchu systemów technicznych

Roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową $E_{el,pom}$ do utrzymania w ruchu systemów technicznych wyznacza się zgodnie z pkt 4.6.

5. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową Q_u w budynku lub części budynku

5.1. Sposób obliczeń

Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową Q_u wyznacza się według wzoru:

$$Q_u = Q_{H,nd} + Q_{W,nd} + Q_{C,nd} \quad \text{kWh/rok} \quad (49)$$

gdzie:

$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do ogrzewania i wentylacji	kWh/rok
$Q_{W,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{C,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do chłodzenia	kWh/rok

5.2. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji $Q_{H,nd}$

5.2.1. Sposób obliczeń

Obliczenia $Q_{H,nd}$ wykonuje się metodą miesięcznych bilansów energetycznych według zasad podanych w PN-EN ISO 13790:2009.

5.2.2. Wyznaczanie całkowitego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji w budynku $Q_{H,nd}$

Wartość całkowitego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji w budynku $Q_{H,nd}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{H,nd} = \sum_s Q_{H,nd,s} \quad \text{kWh/rok} \quad (50)$$

gdzie:

$Q_{H,nd,s}$	zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji w strefie ogrzewanej budynku	kWh/rok
s	liczba stref ogrzewanych w budynku	-

5.2.3. Wyznaczanie zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji w strefie ogrzewanej budynku $Q_{H,nd,s}$

Wartość zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji w strefie ogrzewanej budynku $Q_{H,nd,s}$ oblicza się według wzoru

$$Q_{H,nd,s} = \sum_n Q_{H,nd,s,n} \quad \text{kWh/rok} \quad (51)$$

gdzie:

$$Q_{H,nd,s,n} = Q_{H,ht,s,n} - \eta_{H,gn,s,n} \cdot Q_{H,gn,s,n} \quad \text{kWh/m-c} \quad (52)$$

gdzie:

$Q_{H,nd,s,n}$	zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania i wentylacji w n-tym miesiącu roku w strefie ogrzewanej budynku	kWh/m-c
$Q_{H,ht,s,n}$	całkowita ilość ciepła przeniesionego ze strefy ogrzewanej budynku do otoczenia lub do przyległych budynków w n-tym miesiącu roku	kWh/m-c
$\eta_{H,gn,s,n}$	współczynnik wykorzystania zysków ciepła w strefie ogrzewanej budynku w n-tym miesiącu roku, określany według PN-EN ISO 13790:2009	-
$Q_{H,gn,s,n}$	całkowite zyski ciepła w strefie ogrzewanej budynku w n-tym miesiącu roku	kWh/m-c

W obliczeniach wykonywanych według wzoru (51) uwzględnia się składniki $Q_{H,nd,s,n} > 0$.

5.2.4. Obliczanie całkowitej ilości ciepła przeniesionego z przestrzeni ogrzewanej budynku do otoczenia lub do przyległych budynków $Q_{H,ht,s,n}$

Wartość całkowitej ilości ciepła przeniesionego z przestrzeni ogrzewanej budynku do otoczenia lub do przyległych budynków $Q_{H,ht,s,n}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{H,ht,s,n} = Q_{tr,s,n} + Q_{ve,s,n} \quad \text{kWh/m-c} \quad (53)$$

gdzie:

$Q_{tr,s,n}$	całkowita ilość ciepła przeniesionego z przestrzeni ogrzewanej budynku do otoczenia lub przyległych stref przez przenikanie w n-tym miesiącu roku	kWh/m-c
$Q_{ve,s,n}$	całkowita ilość ciepła przeniesionego z przestrzeni ogrzewanej	kWh/m-c

	budynku do otoczenia lub przyległych stref przez wentylację w n-tym miesiącu roku	
--	---	--

5.2.4.1. Obliczanie całkowitej ilości ciepła przenoszonego z przestrzeni ogrzewanej budynku do otoczenia lub przyległych stref przez przenikanie $Q_{tr,s,n}$

Wartość całkowitej ilości ciepła przenoszonego z przestrzeni ogrzewanej budynku do otoczenia lub przyległych stref przez przenikanie w n-tym miesiącu roku wyznacza się według wzoru:

$$Q_{tr,s,n} = H_{tr,s} \cdot (\theta_{int,s,H} - \theta_{e,n}) \cdot t_M \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/m-c} \quad (54)$$

gdzie:

$$H_{tr,s} = H_{tr,ie} + H_{tr,iue} + H_{tr,ij} + H_{tr,ig} \quad \text{W/K} \quad (55)$$

gdzie:

$H_{tr,s}$	całkowity współczynnik przenoszenia ciepła przez przenikanie dla strefy ogrzewanej budynku	W/K
$\theta_{int,s,H}$	wartość średnia temperatury nastawionej w strefie ogrzewanej budynku obliczana według PN-EN ISO 13790:2009 ^{*)}	°C
$\theta_{e,n}$	wartość średniej miesięcznej temperatury powietrza zewnętrznego według danych klimatycznych z najbliższej względem lokalizacji budynku stacji meteorologicznej podawanych w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	°C
t_M	liczba godzin w miesiącu	h
$H_{tr,ie}$	współczynnik przenoszenia ciepła z przestrzeni ogrzewanej budynku (i) bezpośrednio do środowiska zewnętrznego (e) obliczany według PN-EN 12831:2006 (podstawowa metoda obliczania)	W/K
$H_{tr,iue}$	współczynnik przenoszenia ciepła z przestrzeni ogrzewanej budynku (i) do otoczenia (e) przez przestrzenie nieogrzewane przyległe do strefy ogrzewanej (u) obliczany według PN-EN 12831:2006 (podstawowa metoda obliczania)	W/K
$H_{tr,ig}$	współczynnik przenoszenia ciepła z przestrzeni ogrzewanej budynku (i) do gruntu (g) obliczany według PN-EN 12831:2006 (podstawowa metoda obliczania)	W/K
$H_{tr,ij}$	współczynnik przenoszenia ciepła z przestrzeni ogrzewanej budynku (i) do przyległej przestrzeni ogrzewanej w budynku lub w przyległym budynku (j) obliczany według PN-EN 12831:2006 (podstawowa metoda obliczania)	W/K

^{*)} Wartości temperatury wewnętrznej $\theta_{int,s,H}$ w ogrzewanych pomieszczeniach strefy ogrzewanej budynku należy przyjmować zgodnie z obowiązującymi wymaganiami (§ 134 ust. 2 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3).

W przypadku zastosowania w budynku elementów specjalnych, takich jak: przestrzenie słonecznie nieklimatyzowane, elementy nieprzezroczyste z izolacją transparentną, wentylowane ściany słoneczne oraz wentylowane elementy obudowy, wpływ takich komponentów obudowy budynku na wartość współczynnika $H_{tr,ie}$ należy obliczać w sposób podany w PN-EN ISO 13790:2009.

Dla przestrzeni nieogrzewanych z zyskami ciepła wartość średniej miesięcznej temperatury w przyległej przestrzeni nieogrzewanej $\theta_{u,n}$ należy obliczać z bilansu strat i zysków ciepła, przy założeniu, że współczynnik wykorzystania zysków ciepła jest równy 1.

W celu określenia statusu przestrzeni okresowo ogrzewanej (np. klatki schodowej) w n-tym miesiącu roku należy:

- 1) Obliczyć w podany wyżej sposób średnią miesięczną temperaturę w tej przestrzeni $\theta_{u,n}$.
- 2) Jeśli obliczona średnia miesięczna temperatura $\theta_{u,n}$ jest niższa od temperatury określonej w § 134 ust. 2 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3, przestrzeń ta jest ogrzewana.
- 3) Jeśli obliczona średnia miesięczna temperatura $\theta_{u,n}$ jest wyższa od temperatury określonej w § 134 ust. 2 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3, przestrzeń tę należy traktować jako przestrzeń nieogrzewaną.

5.2.4.2. Sposób obliczania ilości ciepła przenoszonego z przestrzeni ogrzewanej do otoczenia lub przyległych stref przez wentylację $Q_{ve,s,n}$

Wartość ilości ciepła przenoszonego z przestrzeni ogrzewanej do otoczenia lub przyległych stref przez wentylację $Q_{ve,s,n}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{ve,s,n} = H_{ve,s} \cdot (\theta_{int,s,H} - \theta_{e,n}) \cdot t_M \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/m-c} \quad (56)$$

gdzie:

$$H_{ve,s} = \rho_a \cdot c_a \cdot \sum_k b_{ve,k} \cdot V_{ve,k,n} \quad \text{W/K} \quad (57)$$

gdzie:

$H_{ve,s}$	współczynnik przenoszenia ciepła przez wentylację z przestrzeni ogrzewanej do otoczenia lub przyległej przestrzeni nieogrzewanej	W/K
$\theta_{int,s,H}$	wartość średnia temperatury nastawionej w strefie ogrzewanej budynku obliczana według PN-EN ISO 13790:2009*)	°C
$\theta_{e,n}$	wartość średniej miesięcznej temperatury powietrza zewnętrznego według danych klimatycznych z najbliższej względem lokalizacji budynku stacji meteorologicznej podawanych w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	°C
t_M	liczba godzin w miesiącu	h
$\rho_a \cdot c_a$	pojemność cieplna powietrza równa 1200 J/(m ³ ·K)	J/(m ³ ·K)
$b_{ve,k}$	czynnik korekty temperatury dla strumienia k (określany zgodnie z pkt 5.5. lub zgodnie z PN-EN ISO 13790:2009)	-
$V_{ve,k,n}$	uśredniony w czasie strumień powietrza zewnętrznego k w strefie ogrzewanej s (określany zgodnie z pkt 5.5. lub zgodnie z PN-EN ISO 13790:2009)	m ³ /s
k	identyfikator strumienia powietrza k = 1 – odnosi się do podstawowego (wymaganego) strumienia powietrza wentylacyjnego w okresie użytkowania budynku k = 2 – odnosi się do dodatkowego strumienia powietrza wentylacyjnego w okresie użytkowania budynku, zależnego od rodzaju systemu wentylacyjnego i szczelności budynku k = 3 – odnosi się do podstawowego (wymaganego) strumienia powietrza wentylacyjnego w okresie, kiedy budynek nie jest użytkowany k = 4 – odnosi się do dodatkowego strumienia powietrza wentylacyjnego w okresie, kiedy budynek nie jest użytkowany, zależnego od rodzaju systemu wentylacyjnego i szczelności budynku	-

*) Wartości temperatury wewnętrznej $\theta_{int,s,H}$ w ogrzewanych pomieszczeniach strefy ogrzewanej budynku należy przyjmować zgodnie z obowiązującymi wymaganiami (§ 134 ust. 2 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3).

5.2.5. Obliczenia całkowitych miesięcznych zysków ciepła $Q_{H,gn,s,n}$

Wartość całkowitych miesięcznych zysków ciepła $Q_{H,gn,s,n}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{H,gn,s,n} = Q_{sol,H} + Q_{int,H} \quad \text{kWh/m-c} \quad (58)$$

gdzie:

$Q_{sol,H}$	miesięczne zyski ciepła od promieniowania słonecznego przez okna i powierzchnie oszklone	kWh/m-c
$Q_{int,H}$	miesięczne wewnętrzne zyski ciepła	kWh/m-c

5.2.5.1. Obliczenia miesięcznych zysków ciepła od promieniowania słonecznego $Q_{sol,H}$

Wartość miesięcznych zysków ciepła od promieniowania słonecznego $Q_{sol,H}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{sol,H} = \sum_1^i C_i \cdot A_i \cdot I_i \cdot F_{sh,gl} \cdot F_{sh} \cdot g_{gl} \quad \text{kWh/m-c} \quad (59)$$

gdzie:

C_i	udział pola powierzchni oszklenia do całkowitego pola powierzchni okna (wartość średnia wynosi 0,7)	-
A_i	pole powierzchni okna, drzwi balkonowych lub powierzchni oszklonej w świetle otworu w przegrodzie	m ²
I_i	energia promieniowania słonecznego w rozpatrywanym miesiącu na płaszczyznę, w której usytuowane jest okno lub powierzchnia oszklona, według danych klimatycznych z najbliższej względem lokalizacji budynku stacji meteorologicznej podawanych w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	kWh/(m ² ·m-c)
$F_{sh,gl}$	czynnik redukcyjny ze względu na zacienienie dla ruchomych urządzeń zacięniających według PN-EN ISO 13790:2009	-
F_{sh}	czynnik redukcyjny ze względu na zacienienie od przegród zewnętrznych według PN-EN ISO 13790:2009	-
g_{gl}	całkowita przepuszczalność energii promieniowania słonecznego dla przezroczystej części elementu według PN-EN ISO 13790:2009	-

Zyski od nasłonecznienia przez specjalne elementy obudowy budynku, takie jak elementy nieprzezroczyste z izolacją transparentną, wentylowane ściany słoneczne, wentylowane elementy obudowy i przyległe przestrzenie słoneczne należy obliczać metodami podanymi w PN-EN ISO 13790:2009.

5.2.5.2. Obliczenia miesięcznych wewnętrznych zysków ciepła $Q_{int,H}$

Miesięczne wewnętrzne zyski ciepła $Q_{int,H}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{int,H} = q_{int} \cdot A_f \cdot t_M \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/m-c} \quad (60)$$

gdzie:

q_{int}	obciążenie cieplne pomieszczeń strefy ogrzewanej budynku zyskami wewnętrznymi (tabela 26)	W/m ²
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²
t_M	liczba godzin w miesiącu	h

5.3. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do przygotowania ciepłej wody użytkowej $Q_{W,nd}$

Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do przygotowania ciepłej wody użytkowej $Q_{W,nd}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{W,nd} = V_{Wi} \cdot A_f \cdot c_W \cdot \rho_W \cdot (\theta_W - \theta_0) \cdot k_R \cdot t_R / 3600 \quad \text{kWh/rok} \quad (61)$$

gdzie:

V_{Wi}	jednostkowe dobowe zapotrzebowanie na ciepłą wodę użytkową (w typowych przypadkach należy określać zgodnie z pkt 5.5., w pozostałych przypadkach na podstawie dokumentacji projektowej lub pomiarów zużycia w obiekcie istniejącym) uzależnione od powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w strefie ogrzewanej budynku	$\text{dm}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{dzień})$
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2
c_W	ciepło właściwe wody $c_W = 4,19 \text{ kJ}/(\text{kg K})$	$\text{kJ}/(\text{kg K})$
ρ_W	gęstość wody $\rho_W = 1 \text{ kg}/\text{dm}^3$	kg/m^3
θ_W	obliczeniowa temperatura ciepłej wody w zaworze czerpalnym $\theta_W = 55 \text{ }^\circ\text{C}$	$^\circ\text{C}$
θ_0	obliczeniowa temperatura wody przed podgrzaniem $\theta_0 = 10 \text{ }^\circ\text{C}$	$^\circ\text{C}$
k_R	współczynnik korekcyjny ze względu na przerwy w użytkowaniu ciepłej wody (w typowych przypadkach należy określać zgodnie z pkt 5.5.; w pozostałych przypadkach - k_R jest to stosunek liczby dni użytkowania ciepłej wody do liczby dni w roku t_R , np. $k_R = 1,0$ oznacza użytkowanie bez przerw urlopowych, wyjazdów i innych uzasadnionych sytuacji, a $k_R = 0,9$ oznacza 328 dni użytkowania ciepłej wody)	-
t_R	liczba dni w roku $t_R = 365$ dni	dzień

5.4. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia $Q_{C,nd}$

5.4.1. Metoda obliczeń

Obliczenia rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia $Q_{C,nd}$ wykonuje się metodą miesięcznych bilansów energetycznych według zasad podanych w PN-EN ISO 13790:2009.

5.4.2. Wyznaczanie całkowitego zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia w budynku $Q_{C,nd}$

Wartość rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia budynku $Q_{C,nd}$ wyznacza się według wzoru:

$$Q_{C,nd} = \sum_1^z Q_{C,nd,z} \quad \text{kWh/rok} \quad (62)$$

gdzie:

$Q_{C,nd}$	zapotrzebowanie na energię użytkową do chłodzenia w budynku (w przypadku chłodzenia z przerwami lub z osłabieniem należy obliczać według PN-EN ISO 13790:2009)	kWh/rok
$Q_{C,nd,z}$	zapotrzebowanie na energię użytkową do chłodzenia w strefie chłodzonej budynku	kWh/rok
z	liczba stref chłodzonych w budynku	-

5.4.3. Wyznaczanie zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia w strefie chłodzonej budynku w przypadku chłodzenia ciągłego $Q_{C,nd,z}$

Wartość zapotrzebowania na energię użytkową do chłodzenia w strefie chłodzonej budynku w przypadku chłodzenia ciągłego $Q_{C,nd,z}$ wyznacza się według wzoru:

$$Q_{C,nd,z} = \sum_n Q_{C,nd,z,n} \quad \text{kWh/rok} \quad (63)$$

gdzie:

$$Q_{C,nd,z,n} = Q_{C,gn,z,n} - \eta_{C,ln,z,n} \cdot Q_{C,ht,z,n} \quad \text{kWh/m-c} \quad (64)$$

gdzie:

$Q_{C,nd,z,n}$	zapotrzebowanie na ciepło do chłodzenia w n-tym miesiącu roku w strefie chłodzonej budynku	kWh/m-c
$Q_{C,gn,z,n}$	całkowite zyski ciepła w strefie chłodzonej budynku w n-tym miesiącu roku	kWh/m-c
$\eta_{C,ln,z,n}$	bezwymiarowy czynnik wykorzystania strat ciepła w strefie chłodzonej w n-tym miesiącu roku, określony według PN-EN ISO 13790:2009	-
$Q_{C,ht,z,n}$	całkowita ilość ciepła przenoszona przez przenikanie i wentylację w strefie chłodzonej budynku w n-tym miesiącu roku (obliczenia przeprowadza się jak w pkt 5.2.4.)	kWh/m-c

W obliczeniach wykonywanych według wzoru (63) uwzględnia się składniki $Q_{C,nd,z,n} > 0$.

5.4.4. Obliczenia całkowitych miesięcznych zysków ciepła $Q_{C,gn,z,n}$

$$Q_{C,gn,z,n} = Q_{sol,C} + Q_{int,C} \quad \text{kWh/m-c} \quad (65)$$

gdzie:

$Q_{sol,C}$	miesięczne zyski ciepła od promieniowania słonecznego przez okna i powierzchnie oszklone dla przestrzeni chłodzonej	kWh/m-c
$Q_{int,C}$	miesięczne wewnętrzne zyski ciepła w przestrzeni chłodzonej	kWh/m-c

5.4.4.1. Obliczenia miesięcznych zysków ciepła od nasłonecznienia $Q_{sol,C}$

Wartość miesięcznych zysków ciepła od nasłonecznienia dla przestrzeni chłodzonej $Q_{sol,C}$ oblicza się według wzoru:

$$Q_{sol,C} = \sum_1^i C_i \cdot A_i \cdot I_i \cdot F_{sh,gl} \cdot F_{sh} \cdot g_{gl} \quad \text{kWh/m-c} \quad (66)$$

gdzie:

C_i	udział pola powierzchni oszklenia do całkowitego pola powierzchni okna (wartość średnia wynosi 0,7)	-
A_i	pole powierzchni okna, drzwi balkonowych lub powierzchni oszklonej w świetle otworu w przegrodzie	m ²
I_i	wartość energii promieniowania słonecznego w rozpatrywanym miesiącu na płaszczyznę, w której usytuowane jest okno lub powierzchnia oszklona, według danych klimatycznych z najbliższej względem lokalizacji budynku stacji meteorologicznej podawanych w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	kWh/(m ² m-c)
$F_{sh,gl}$	czynnik redukcyjny oszklenia z ewentualnym urządzeniem ochrony przeciwsłonecznej według PN-EN ISO 13790:2009	-
F_{sh}	czynnik korekcyjny zacienienia według załącznika G do PN-EN ISO 13790:2009	-

g_{gl}	całkowita przepuszczalność energii słonecznej według PN-EN ISO 13790:2009	-
----------	---	---

5.4.4.2. Obliczenia miesięcznych wewnętrznych zysków ciepła w przestrzeni chłodzonej

$Q_{int,C}$

$$Q_{int,C} = q_{int} \cdot A_{fC} \cdot t_M \cdot 10^{-3} \quad \text{kWh/m-c} \quad (67)$$

gdzie:

q_{int}	obciążenie cieplne pomieszczeń przestrzeni chłodzonej budynku zyskami wewnętrznymi (w typowych przypadkach należy określać zgodnie z tabelą 26, w pozostałych zgodnie z PN-EN ISO 13790:2009)	W/m ²
A_{fC}	powierzchnia chłodzona	m ²
t_M	liczba godzin w miesiącu	h

5.5. Dane specyficzne w zależności od kategorii budynku

5.5.1. Wyznaczanie wartości uśrednionego w czasie strumienia powietrza zewnętrznego k w strefie ogrzewanej budynku $V_{ve,k,n}$

Tabela 21. Zestawienie wartości $b_{ve,k}$ i $V_{ve,k,n}$ dla wentylacji o działaniu ciągłym w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej – opieki zdrowotnej

Lp.	Wentylacja	k	$b_{ve,k}$	$V_{ve,1,n}$	$V_{ve,2,n}$
				m ³ /s	m ³ /s
1	Wentylacja grawitacyjna	1	1	V_0	-
		2	1	-	V_{inf}
2	Wentylacja mechaniczna wywiewna	1	1	V_{ex}	-
		2	1	-	$V_{x,ex}$
3	Wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna	1	$1 - \eta_{oc}$	V_{su}	-
		2	1	-	$V_{x,su}$

Tabela 22. Zestawienie wartości $b_{ve,k}$ i $V_{ve,k,n}$ dla wentylacji o działaniu okresowym w budynkach użyteczności publicznej (z wyłączeniem budynków opieki zdrowotnej), w budynkach magazynowych, produkcyjnych użytkowanych z przerwami oraz gospodarczych nieprzeznaczonych do hodowli zwierząt

Lp.	Wentylacja	k	$b_{ve,k}$	$V_{ve,1,n}$	$V_{ve,2,n}$	$V_{ve,3,n}$	$V_{ve,4,n}$
				m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s	m ³ /s
1	Wentylacja grawitacyjna	1	β	V_0	-	-	-
		2	β	-	V_{inf}	-	-
		3	$(1 - \beta)$	-	-	$0,2 \cdot V_0$	-
		4	$(1 - \beta)$	-	-	-	V_{inf}
2	Wentylacja mechaniczna wywiewna działająca okresowo	1	β	V_{ex}	-	-	-
		2	β	-	$V_{x,ex}$	-	-
		3	$(1 - \beta)$	-	-	$0,1 \cdot V_{ex}$	-
		4	$(1 - \beta)$	-	-	-	V_{inf}
3	Wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna działająca okresowo	1	$(\beta) \cdot (1 - \eta_{oc,n})$	V_{su}	-	-	-
		2	β	-	$V_{x,su}$	-	-
		3	$(1 - \beta)$	-	-	0	-
		4	$(1 - \beta)$	-	-	-	V_{inf}

gdzie:

V_0, V_{ex}, V_{su}	średnia wartość podstawowego strumienia powietrza zewnętrznego w strefie ogrzewanej budynku	m^3/s
V_{inf}	średnia wartość dodatkowego strumienia powietrza infiltrującego przez nieszczelności, spowodowanego działaniem wiatru i waporu termicznego w pomieszczeniach w przypadku wentylacji grawitacyjnej i w przypadku wyłączonej wentylacji mechanicznej	m^3/s
$V_{x,ex}$	średnia wartość dodatkowego strumienia powietrza infiltrującego przez nieszczelności przy pracy wentylatorów w przypadku wentylacji mechanicznej wywiewnej spowodowany działaniem wiatru i waporu termicznego, obliczany w sposób podany w załączniku C do PN-EN ISO 13789:2008 (strumień oznaczony jako \dot{V}_x); jeśli w budynku nie została przeprowadzona próba szczelności to w obliczeniach należy przyjmować obliczeniową wartość $n_{50,obl} = 4 h^{-1}$	m^3/s
$V_{x,su}$	średnia wartość dodatkowego strumienia powietrza infiltrującego przez nieszczelności przy pracy wentylatorów w przypadku wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej, obliczany w sposób podany w załączniku C do PN-EN ISO 13789:2008 (strumień oznaczony jako \dot{V}_x); jeśli w budynku nie została przeprowadzona próba szczelności to w obliczeniach należy przyjmować obliczeniową wartość $n_{50,obl} = 4 h^{-1}$	m^3/s
$\eta_{oc,n}$	łączna miesięczna skuteczność zastosowania urządzenia do odzysku ciepła z powietrza wywiewanego przy wstępnym podgrzaniu powietrza nawiewanego w gruntowym wymienniku ciepła (wzór (68))	-
β	udział czasu wykorzystania budynku w miesiącu, podczas którego należy zapewnić podstawowy strumień powietrza wentylacyjnego (pkt 5.5.2.)	-

$$\eta_{oc,n} = [1 - (1 - \eta_{oc1,n}) \cdot (1 - \eta_{GWC,n})] \quad (68)$$

gdzie:

$\eta_{oc1,n}$	skuteczność odzysku ciepła z powietrza wywiewanego	-
$\eta_{GWC,n}$	skuteczność gruntowego wymiennika ciepła (w przypadku braku gruntowego wymiennika ciepła $\eta_{GWC,n} = 0$)	-

Miesięczną skuteczność odzysku ciepła z powietrza wywiewanego $\eta_{oc1,n}$ należy określać w sposób podany w PN-EN ISO 13790:2009.

Miesięczną skuteczność wstępnego podgrzania powietrza zewnętrznego w gruntowym wymienniku ciepła $\eta_{GWC,n}$ należy określić na podstawie deklaracji producenta lub budowlanej dokumentacji technicznej.

Wartości $V_{ve,1,n}$ w budynkach wyposażonych w wentylację grawitacyjną lub mechaniczną wywiewną należy wyznaczać ze wzoru:

$$V_{ve,1,n} = V_{ve,1,s} \cdot A_{f,s} \quad m^3/s \quad (69)$$

gdzie:

$V_{ve,1,s}$	obliczeniowy podstawowy strumień powietrza zewnętrznego odniesiony do powierzchni strefy ogrzewanej s (tabela 23-25)	$m^3/(s \cdot m^2)$
--------------	--	---------------------

$A_{f,s}$	powierzchnia pomieszczeń strefy s o regulowanej temperaturze powietrza	m^2
-----------	--	-------

Dodatkowy strumień powietrza infiltrującego V_{inf} należy określać w sposób następujący:

- na podstawie wyników próby szczelności budynku:

$$V_{inf} = 0,05 \cdot n_{50} \cdot V / 3600 \quad m^3/s \quad (70)$$

- przy braku próby szczelności:

$$V_{inf} = n \cdot V / 3600 \quad m^3/s \quad (71)$$

gdzie:

n_{50}	krotność wymiany powietrza w budynku zmierzona przy różnicy ciśnienia 50 Pa (w przypadku braku danych wartość przyjmować zgodnie z załącznikiem C do PN-EN 13789:2008)	h^{-1}
V	kubatura pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^3
n	krotność wymiany powietrza w budynku spowodowana infiltracją powietrza przez nieszczelności obudowy budynku w warunkach eksploatacyjnych	h^{-1}

We wzorze (71) należy przyjmować:

$n = 0,2$ – w budynkach wzniesionych po 1995 r. oraz w budynkach wzniesionych wcześniej, w których po roku 1995 wymienione zostały okna i drzwi balkonowe,

$n = 0,3$ - w pozostałych budynkach.

Tabela 23. Obliczeniowe wartości podstawowego strumienia powietrza zewnętrznego $V_{ve,1,s}$ odniesione do powierzchni strefy ogrzewanej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wyposażonym w wentylację grawitacyjną lub wentylację mechaniczną wywiewną lub lokalu mieszkalnym w takim budynku

Lp.	Strefa ogrzewana lub okresowo ogrzewana	$V_{ve,1,s}$
		$m^3/(s \cdot m^2)$
1	lokale mieszkalne w przypadku wentylacji ciągłej	$0,32 \cdot 10^{-3}$
2	lokale mieszkalne w przypadku wentylacji mechanicznej z osłabieniem w nocy	$0,28 \cdot 10^{-3}$
3	klatki schodowe w budynkach wybudowanych przed 1990 r., nie poddanych termomodernizacji, bez wiatrołapu	$0,43 \cdot 10^{-3}$
4	klatki schodowe w budynkach wybudowanych przed 1990 r., nie poddanych termomodernizacji, z wiatrołapem	$0,22 \cdot 10^{-3}$
5	klatki schodowe w budynkach wybudowanych przed 1990 r. po termomodernizacji oraz budynki wybudowane po 1990 r., bez wiatrołapu	$0,22 \cdot 10^{-3}$
6	klatki schodowe w budynkach wybudowanych przed 1990 r. po termomodernizacji oraz budynki wybudowane po 1990 r., z wiatrołapem	$0,07 \cdot 10^{-3}$

Tabela 24. Obliczeniowe wartości podstawowego strumienia powietrza zewnętrznego $V_{ve,1,s}$ odniesione do powierzchni strefy ogrzewanej w budynku mieszkalnym jednorodinnym wyposażonym w wentylację grawitacyjną lub wentylację mechaniczną wywiewną

Lp.	Strefa ogrzewana lub okresowo ogrzewana	$V_{ve,1,s}$
		$m^3/(s \cdot m^2)$
1	Pomieszczenia mieszkalne i pomocnicze (w tym wewnętrzna klatka schodowa) w przypadku wentylacji ciągłej	$0,31 \cdot 10^{-3}$
2	Pomieszczenia mieszkalne i pomocnicze (w tym wewnętrzna klatka schodowa) w przypadku wentylacji mechanicznej z osłabieniem w nocy	$0,27 \cdot 10^{-3}$

Tabela 25. Obliczeniowe wartości podstawowego strumienia powietrza zewnętrznego $V_{ve,1,s}$ odniesione do powierzchni strefy ogrzewanej w budynkach użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, magazynowych i produkcyjnych wyposażonych w wentylację grawitacyjną lub wentylację mechaniczną wywiewną

Rodzaj budynku		$V_{ve,1,s}$ [m ³ /(s·m ²)]
Użyteczności publicznej	biurowy, oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki	0,56 · 10 ⁻³
	opieki zdrowotnej, gastronomii	0,42 · 10 ⁻³
	handlu, usług	0,33 · 10 ⁻³
	sportu	0,42 · 10 ⁻³
Zamieszkania zbiorowego		0,42 · 10 ⁻³
Magazynowy		0,08 · 10 ⁻³
Produkcyjny		indywidualnie w zależności od rodzaju produkcji i profilu użytkowania

W budynkach wyposażonych w wentylację nawiewno-wywiewną wartości strumienia powietrza zewnętrznego w poszczególnych miesiącach $V_{ve,1,s}$ należy określać z zależności:

$$V_{ve,1,s} = r_n \cdot V_{ve,1,s,n} \quad \text{m}^3/\text{s} \quad (72)$$

gdzie:

$V_{ve,1,s,n}$	strumień powietrza zewnętrznego odpowiadający przyjętym w budowlanej dokumentacji technicznej instalacji wentylacji warunkom eksploatacji strefy budynku obsługiwanej przez wentylację nawiewno-wywiewną	m ³ /s
r_n	stopień zmniejszenia strumienia powietrza zewnętrznego w n-tym miesiącu	-

W przypadku wentylacji nawiewno-wywiewnej działającej ze stałym strumieniem powietrza zewnętrznego wartość r_n wynosi 1. W przypadku wentylacji działającej z regulowanym ręcznie lub automatycznie strumieniem powietrza zewnętrznego, wartość r_n ustala się uwzględniając sposób regulacji tego strumienia oraz profil użytkowania strefy budynku obsługiwanej przez wentylację nawiewno-wywiewną. W przypadku braku tych informacji należy przyjmować $r_n = 0,75$.

5.5.2. Wartości udziału czasu działania wentylatorów wentylacji mechanicznej w miesiącu sezonu ogrzewczego równy wykorzystaniu budynku w miesiącu β

Wartości udziału czasu działania wentylatorów wentylacji mechanicznej w miesiącu sezonu ogrzewczego β , podczas którego należy zapewnić podstawowy strumień powietrza zewnętrznego, określa się na podstawie sposobu użytkowania budynku, z uwzględnieniem wymagania podanego w § 150 ust. 6 przepisów, o których mowa w § 2 pkt 3.

W przypadku braku danych odnośnie sposobu użytkowania budynku, czas wykorzystania budynku β należy określić zgodnie z załącznikiem G do PN-EN ISO 13790:2009.

5.5.3. Obliczeniowa wartość średniego obciążenia cieplnego pomieszczeń zyskami wewnętrznymi w strefach ogrzewanych q_{int}

Tabela 26. Obliczeniowe wartości obciążenia cieplnego pomieszczeń zyskami wewnętrznymi q_{int} w strefach ogrzewanych

Rodzaj budynku		$q_{int,m}$ [W/m ²]
Mieszkalny	wielorodzinny: -lokale mieszkalne	7,1
	-klatki schodowe	1,0
	jednorodzinny	6,8
Użyteczności publicznej	biurowy	$(20,0 \cdot P_1 + 8,0 \cdot (1 - P_1)) \cdot \beta + (2,0 \cdot P_1 + 1,0 \cdot (1 - P_1)) \cdot (1 - \beta)$ *)**)
	oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki	$12,0 \cdot \beta + 1,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
	opieki zdrowotnej	8,0
	gastronomii	$10,0 \cdot \beta + 1,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
	sportu	$9,0 \cdot \beta + 1,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
	handlu, usług	$10,0 \cdot \beta + 1,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
Zamieszkania zbiorowego		$6,0 \cdot \beta + 2,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
Magazynowy		$2,0 \cdot \beta + 1,0 \cdot (1 - \beta)$ **)
Produkcyjny		indywidualnie w zależności od rodzaju produkcji i profilu użytkowania
<p>*) P_1 - Udział powierzchni pomieszczeń biurowych w powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku biurowym. $(1 - P_1)$ - Udział powierzchni pomieszczeń pomocniczych w powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza w budynku biurowym. Przy typowym scenariuszu użytkowania budynków biurowych ($P_1 = 0,6$ i $\beta = 0,3$): $q_{int} = 5,7$ W/m². **) β - udział czasu działania wentylatorów wentylacji mechanicznej w miesiącu sezonu ogrzewczego równy wykorzystaniu budynku w miesiącu (pkt 5.5.2.).</p>		

5.5.4. Wartości współczynnika korekcyjnego ze względu na przerwy w użytkowaniu ciepłej wody k_R oraz obliczeniowego jednostkowego zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową V_{wi}

Tabela 27. Współczynnik korekcyjny ze względu na przerwy w użytkowaniu ciepłej wody k_R oraz obliczeniowe jednostkowe zapotrzebowanie na ciepłą wodę użytkową V_{wi}

Rodzaj budynku		k_R	V_{wi} [dm ³ /(m ² ·dzień)]
mieszkalny	wielorodzinny	0,90	2,00 (ryczałtowe rozliczenie za ciepłą wodę) 1,60 (rozliczenie według indywidualnego zużycia)
	jednorodzinny	0,90	1,40
użyteczności publicznej	biurowy	0,70	0,35
	oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki	0,55	0,80
	opieki zdrowotnej	1,00	6,50
	gastronomii	0,80	2,50
	sportu	0,33 ÷ 0,50	0,25
	handlu, usług	0,78	0,60

zamieszkania zbiorowego	0,60	3,75
magazynowy	0,70	0,10
produkcyjny	indywidualnie w zależności od rodzaju produkcji i profilu użytkownika	

6. Wyznaczanie jednostkowej wielkości emisji CO₂

6.1. Wyznaczanie jednostkowej wielkości emisji CO₂ w budynku lub części budynku obsługiwanych przez proste systemy techniczne

6.1.1. Zależności podstawowe

$$E_{CO_2} = (E_{CO_2,H} + E_{CO_2,W} + E_{CO_2,C} + E_{CO_2,L} + E_{CO_2,pom}) / A_f \quad \text{t CO}_2/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (73)$$

gdzie:

$$E_{CO_2,H} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot Q_{k,H} \cdot W_{e,H} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (74)$$

$$E_{CO_2,W} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot Q_{k,W} \cdot W_{e,W} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (75)$$

$$E_{CO_2,C} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot Q_{k,C} \cdot W_{e,C} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (76)$$

$$E_{CO_2,L} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot Q_{k,L} \cdot W_{e,L} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (77)$$

$$E_{CO_2,pom} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot (E_{el,pom,H} \cdot W_{e,pom,H} + E_{el,pom,W} \cdot W_{e,pom,W} + E_{el,pom,C} \cdot W_{e,pom,C}) \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (78)$$

gdzie:

$E_{CO_2,H}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez system ogrzewczy	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,W}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,C}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez system chłodzenia	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,L}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez system wbudowanej instalacji oświetlenia	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,pom}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw do utrzymania w ruchu systemów technicznych	t CO ₂ /rok
$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
$E_{el,pom,H}$, $E_{el,pom,W}$, $E_{el,pom,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych: ogrzewczego, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz chłodzenia	kWh/rok
$W_{e,H}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla systemu ogrzewczego obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,W}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,C}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla systemu chłodzenia obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,L}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,pom,H}$, $W_{e,pom,W}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla utrzymania w ruchu systemów technicznych obliczany zgodnie z pkt	t CO ₂ /TJ

$W_{e,pom,L}$	6.1.2.	
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

6.1.2. Wyznaczanie wartości wskaźnika emisji CO₂ W_e

W zdefiniowanych przypadkach należy stosować wartości wskaźnika emisji CO₂ W_e podane w tabeli 28.

Wartości wskaźnika emisji CO₂ W_e dla energii elektrycznej z sieci elektroenergetycznej systemowej oraz dla ciepła sieciowego określa wytwórca lub dostawca tego nośnika lub energii.

W pozostałych przypadkach, wartości wskaźnika emisji CO₂ W_e należy przyjmować na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. UE L 181 z 12.07.2012, str. 30).

Tabela 28. Wartości wskaźnika emisji CO₂ W_e w zależności od rodzaju spalanego paliwa

L.p.	Sposób zasilania budynku w energię	Nośnik energii końcowej	Wskaźnik emisji CO ₂ W_e [t CO ₂ /TJ]
1	Miejscowe wytwarzanie energii w budynku	Olej opałowy lekki	74,1
2		Olej opałowy ciężki	77,4
3		Gaz ziemny	56,1
4		Gaz płynny	63,1
5		Węgiel kamienny	98,3
6		Węgiel brunatny	101,0
7	Lokalne odnawialne źródła energii	Energia słoneczna	0,0
8		Energia wiatrowa	
9		Energia geotermalna	
10		Biomasa	
11		Biogaz	

6.2. Wyznaczanie jednostkowej wielkości emisji CO₂ w budynku lub części budynku obsługiwanych przez złożone systemy techniczne

6.2.1. Zależności podstawowe

$$E_{CO_2} = (E_{CO_2,H} + E_{CO_2,W} + E_{CO_2,C} + E_{CO_2,L} + E_{CO_2,pom}) / A_f \quad \text{t CO}_2/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (79)$$

gdzie:

$$E_{CO_2,H} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot \sum_i Q_{k,H,i} \cdot W_{e,H,i} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (80)$$

$$E_{CO_2,W} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot \sum_j Q_{k,W,j} \cdot W_{e,W,j} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (81)$$

$$E_{CO_2,C} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot \sum_k Q_{k,C,k} \cdot W_{e,C,k} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (82)$$

$$E_{CO_2,L} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot \sum_l Q_{k,L,l} \cdot W_{e,L,l} \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (83)$$

$$E_{CO_2,pom} = 36 \cdot 10^{-7} \cdot \left(\sum_i E_{el,pom,H,i} \cdot W_{e,pom,H,i} + \sum_j E_{el,pom,W,j} \cdot W_{e,pom,W,j} + \sum_k E_{el,pom,C,k} \cdot W_{e,pom,C,k} \right) \quad \text{t CO}_2/\text{rok} \quad (84)$$

gdzie:

$E_{CO_2,H}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez podsystemy ogrzewcze	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,W}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez podsystemy przygotowania ciepłej wody użytkowej	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,C}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez podsystemy chłodzenia	t CO ₂ /rok
$E_{CO_2,L}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw przez	t CO ₂ /rok

	podsystemy wbudowanej instalacji oświetlenia	
$E_{CO_2,pom}$	wielkość emisji CO ₂ pochodząca z procesu spalania paliw do utrzymania w ruchu podsystemów technicznych	t CO ₂ /rok
$Q_{k,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w i-tym podsystemie ogrzewczym budynku	kWh/rok
$Q_{k,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w j-otym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w k-tym podsystemie chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L,l}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w l-tym systemie wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
$E_{el,pom,H,i}$ $E_{el,pom,W,j}$ $E_{el,pom,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok
$W_{e,H,i}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla i-tego podsystemu ogrzewczego obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,W,j}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla j-tego podsystemu przygotowania ciepłej wody użytkowej obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,C,k}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla k-tego podsystemu chłodzenia obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,L,l}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla l-tego podsystemu wbudowanej instalacji oświetlenia obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
$W_{e,pom,H,i}$ $W_{e,pom,W,j}$ $W_{e,pom,C,k}$	wskaźnik emisji w zależności od rodzaju spalanego paliwa dla utrzymania w ruchu podsystemów technicznych obliczany zgodnie z pkt 6.1.2.	t CO ₂ /TJ
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7. Wyznaczanie obliczeniowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii

7.1. Wyznaczanie obliczeniowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii w budynku lub części budynku obsługiwanych przez proste systemy techniczne

7.1.1. System ogrzewczy

7.1.1.1.W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_H = Q_{k,H} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (85)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.1.1.2.W przypadku innego nośnika energii

$$C_H = \frac{Q_{k,H} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_o} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (86)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy	kWh/rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m ³ lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.1.2. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

7.1.2.1. W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_W = Q_{k,W} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (87)$$

gdzie:

$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.1.2.2. W przypadku innego nośnika energii

$$C_W = \frac{Q_{k,W} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_o} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (88)$$

gdzie:

$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m^3 lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.1.3. System chłodzenia

7.1.3.1. W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_C = Q_{k,C} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (89)$$

gdzie:

$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system chłodzenia	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.1.3.2. W przypadku innego nośnika energii

$$C_C = \frac{Q_{k,C} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_o} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (90)$$

gdzie:

$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system chłodzenia	kWh/rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m^3 lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.1.4. System wbudowanej instalacji oświetlenia

$$C_L = Q_{k,L} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (91)$$

gdzie:

$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.1.5. Ilość zużywanej energii elektrycznej do utrzymania w ruchu systemów technicznych

$$C_{el,pom} = E_{el,pom} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (92)$$

gdzie:

$E_{el,pom}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.2. Wyznaczanie obliczeniowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii w budynku lub części budynku obsługiwanych przez złożone systemy techniczne

7.2.1. Systemy ogrzewcze

7.2.1.1. W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_H = \sum_i Q_{k,H,i} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (93)$$

gdzie:

$Q_{k,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w i-tym podsystemie ogrzewczym	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.2.1.2. W przypadku innego nośnika energii

$$C_H = \sum_i \frac{Q_{k,H,i} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_{o,i}} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (94)$$

gdzie:

$Q_{k,H,i}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w i-tym podsystemie ogrzewczym	kWh/rok
$W_{o,i}$	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa dla i-tego podsystemu ogrzewczego	MJ/m ³ lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.2.2. Systemy przygotowania ciepłej wody użytkowej

7.2.2.1. W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_W = \sum_j Q_{k,W,j} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (95)$$

gdzie:

$Q_{k,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w j-tym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.2.2.2. W przypadku innego nośnika energii

$$C_W = \sum_j \frac{Q_{k,W,j} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_{o,j}} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (96)$$

gdzie:

$Q_{k,W,j}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w j-tym podsystemie przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$W_{o,j}$	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa dla j-tego podsystemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	MJ/m ³ lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²

7.2.3. Systemy chłodzenia

7.2.3.1. W przypadku energii elektrycznej i ciepła sieciowego

$$C_C = \sum_k Q_{k,C,k} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (97)$$

gdzie:

$Q_{k,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w k-tym podsystemie chłodzenia	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.2.3.2.W przypadku innego nośnika energii

$$C_C = \sum_k \frac{Q_{k,C,k} \cdot 3,6}{A_f \cdot W_{o,k}} \quad \text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (98)$$

gdzie:

$Q_{k,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w k-tym podsystemie chłodzenia	kWh/rok
$W_{o,k}$	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa dla k-tego podsystemu chłodzenia	MJ/m^3 lub MJ/kg
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.2.4. Systemy wbudowanej instalacji oświetlenia

7.2.4.1.W przypadku energii elektrycznej

$$C_L = \sum_l Q_{k,L,l} / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (99)$$

gdzie:

$Q_{k,L,l}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową w l-tym systemie wbudowanej instalacji oświetlenia	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

7.2.5. Ilość zużywanej energii elektrycznej do utrzymania w ruchu systemów technicznych

$$C_{el,pom} = (\sum_i E_{el,pom,H,i} + \sum_j E_{el,pom,W,j} + \sum_k E_{el,pom,C,k}) / A_f \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (100)$$

gdzie:

$E_{el,pom,H,i}$ $E_{el,pom,W,j}$ $E_{el,pom,C,k}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2

8. Wyznaczanie udziału odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową w budynku lub części budynku

$$U_{oze} = \left(\frac{Q_{k,H,oze}}{Q_{k,H}} + \frac{Q_{k,W,oze}}{Q_{k,W}} + \frac{Q_{k,C,oze}}{Q_{k,C}} + \frac{Q_{k,L,oze}}{Q_{k,L}} + \frac{E_{el,pom,oze}}{E_{el,pom}} \right) \cdot 100\% \quad \% \quad (101)$$

gdzie:

U_{oze}	udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową	%
$Q_{k,H,oze}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla systemu ogrzewczego pokrywane przez odnawialne źródła energii, w przypadku pomp ciepła wyznaczone ze wzoru: $Q_{k,H,oze} = Q_{H,nd} \cdot \left(1 - \frac{1}{\eta_{H,g}}\right)$	kWh/rok
$Q_{k,W,oze}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla systemu	kWh/rok

	przygotowania ciepłej wody użytkowej pokrywane przez odnawialne źródła energii, w przypadku pomp ciepła wyznaczone ze wzoru: $Q_{k,W,oze} = Q_{W,nd} \cdot \left(1 - \frac{1}{\eta_{W,g}}\right)$	
$Q_{k,C,oze}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla systemu chłodzenia pokrywane przez odnawialne źródła energii, w przypadku pomp ciepła wyznaczone ze wzoru: $Q_{k,C,oze} = Q_{C,nd} \cdot \left(1 - \frac{1}{SEER}\right)$	kWh/rok
$Q_{k,L,oze}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia pokrywane przez odnawialne źródła energii	kWh/rok
$E_{el,pom,oze}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową dla utrzymania w ruchu systemów technicznych pokrywane przez odnawialne źródła energii	kWh/rok
$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok
$Q_{k,C}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu chłodzenia	kWh/rok
$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$E_{el,pom}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową dla utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok

9. Sposób obliczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku

9.1. Ogólne zasady postępowania przy obliczaniu charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku

9.1.1. Jeżeli w budynku występują procesy technologiczne, to nie oblicza się zużycia energii w tych procesach, również nie uwzględnia się zużycia energii przez instalacje obsługujące te procesy technologiczne, natomiast zyski ciepła od tych procesów dolicza się do wewnętrznych zysków ciepła pomieszczeń.

9.2. Ogólne zasady postępowania przy wypełnianiu świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku

9.2.1. Uzyskane podczas wyznaczania charakterystyki energetycznej wartości są zamieszczane w świadectwie charakterystyki energetycznej, sporządzonym według wzoru określonego w załączniku nr 1, 2 lub 3 do rozporządzenia.

9.2.2. Uzyskany w wyniku obliczeń wskaźnik rocznego zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną EP dla budynku porównuje się z odpowiednią wartością maksymalną EP dla budynku nowego wynikającą z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3. Zgodnie z przepisami, o których mowa w §2 pkt 3, tylko w przypadku budynku nowego uzyskany wskaźnik EP musi być mniejszy niż wartość maksymalna wskaźnika EP wynikająca z wymagań zawartych w tych przepisach.

9.2.3. Dla części budynku uzyskanej wartości wskaźnika EP nie porównuje się z wartością maksymalną wskaźnika EP wynikającą z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3.

9.2.4. Wartości współczynnika przenikania ciepła dla przegród w budynku lub części budynku porównuje się z odpowiednimi wartościami współczynnika przenikania ciepła dla

przegród dla budynku nowego wynikającymi z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3. Zgodnie z przepisami, o których mowa w § 2 pkt 3, uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła dla przegród muszą być mniejsze od tych wartości umieszczonych w przepisach w przypadku budynku nowego oraz podlegającego przebudowie, jeśli w zakresie przebudowy zmienia się charakterystyka tych przegród.

9.2.5. W świadectwie charakterystyki energetycznej należy zawrzeć zalecenia dotyczące opłacalnej pod względem kosztów poprawy charakterystyki energetycznej budynku oraz informację, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zawartych w świadectwie zaleceń oraz informację dotyczącą kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń.

9.2.6. W świadectwie charakterystyki energetycznej należy wskazać sposób obliczenia charakterystyki energetycznej: metoda oparta o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej (metoda obliczeniowa) czy metoda oparta na faktycznie zużytej ilości energii (metoda zużyciowa).

9.2.7. Przy wypełnianiu pól na 3 stronie świadectwa charakterystyki energetycznej dotyczących wskaźników EU, EK i EP w zależności od celu ich zużycia, należy uzyskane wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, końcową i pierwotną odpowiednio dla systemu ogrzewczego, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia, wbudowanej instalacji oświetlenia i dla urządzeń pomocniczych podzielić przez A_f , czyli powierzchnię pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza. Wartości rocznego zapotrzebowania na energię końcową i pierwotną dla urządzeń pomocniczych dla systemów technicznych podzielone przez wartość A_f należy wykazać w odpowiednich polach dotyczących celu ich zużycia.

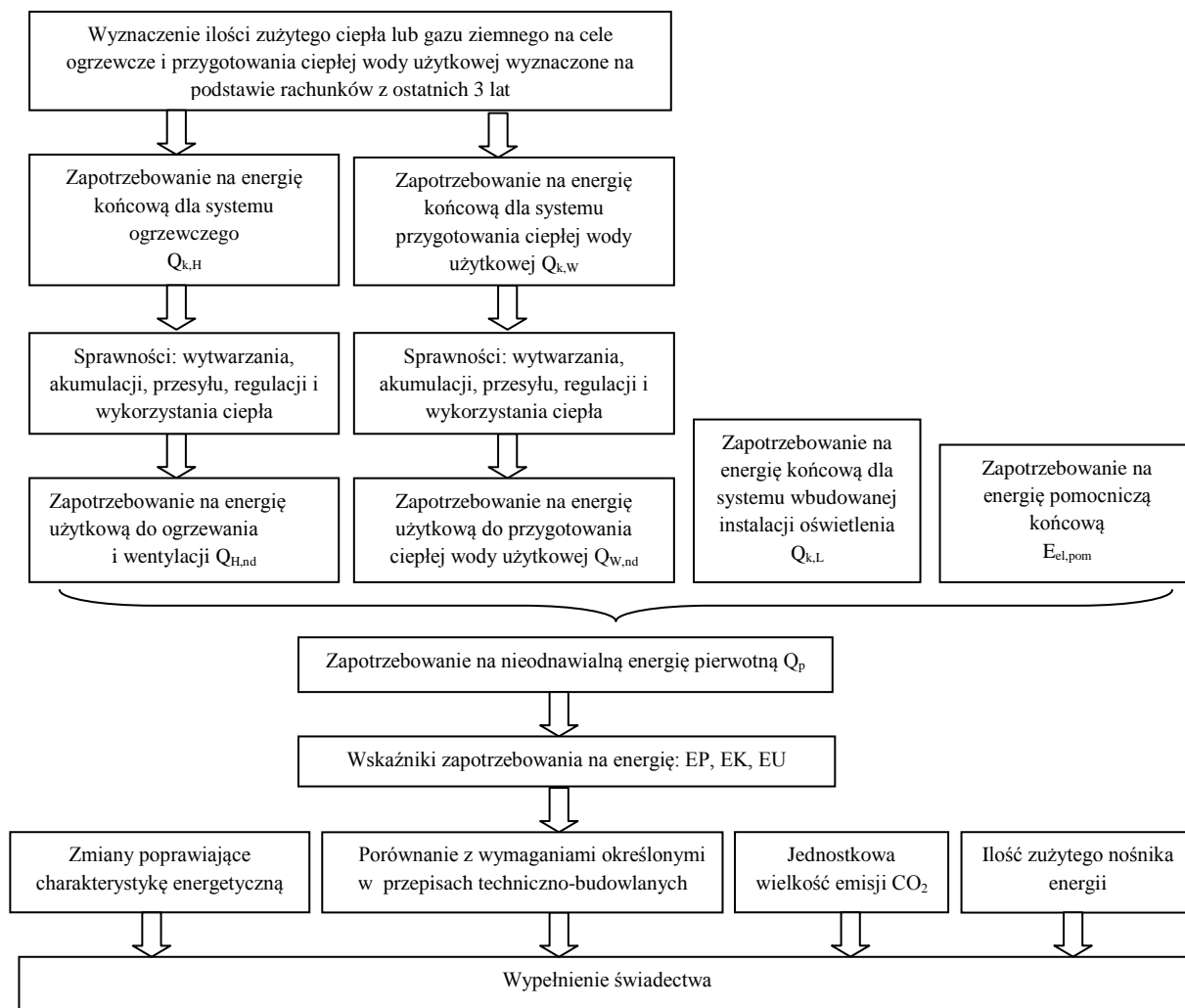
METODOLOGIA WYZNACZANIA CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU LUB CZĘŚCI BUDYNKU OPARTA NA FAKTYCZNIE ZUŻYTEJ ILOŚCI ENERGII

1. Zasady dokonywania obliczeń charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku metodą opartą na faktycznie zużytej ilości energii

1.1. Metoda dotyczy istniejących budynków lub części budynku:

- 1) które, na potrzeby:
 - a) ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej lub
 - b) ogrzewania lub
 - c) przygotowania ciepłej wody użytkowej są zasilane z sieci ciepłowniczej lub gazowej,
- 2) dla których istnieje system opomiarowania zużycia ciepła lub gazu ziemnego;
- 3) dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło lub gaz ziemny z co najmniej ostatnich 3 lat, rachunki te powinny wskazywać rzeczywiste zużycie ciepła lub gazu;
- 4) dla których w ciągu okresu, o którym mowa w lit. c, nie przeprowadzono robót budowlanych wpływających na charakterystykę energetyczną budynku;
- 5) które nie są wyposażone w system chłodzenia;
- 6) w których do przygotowywania posiłków nie jest używany gaz ziemny (za wyjątkiem sytuacji, gdy istnieją rachunki z co najmniej ostatnich 3 lat za zakupiony gaz ziemny w celu przygotowania posiłków);
- 7) dla których znana jest powierzchnia o regulowanej temperaturze.

1.2. Sposób postępowania przy obliczaniu charakterystyki energetycznej przedstawia rys. 2.

Rys. 2. Schemat blokowy obliczania charakterystyki energetycznej

2. Wyznaczanie jednostkowej wartości wskaźników rocznego zapotrzebowania na energię EP, EK oraz EU

2.1. Wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP, wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK oraz wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU należy wyznaczyć zgodnie z pkt 2 załącznika nr 4.

2.2. Wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU nie jest wyznaczana w przypadku, o którym mowa w pkt 4.4.

3. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną Qp

Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną Qp należy wyznaczyć zgodnie z pkt 3 załącznika nr 4.

4. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię końcową Qk

4.1. Sposób obliczania

Roczne zapotrzebowanie na energię końcową Qk wyznacza się według wzoru:

$$Q_k = Q_{k,H} + Q_{k,W} + Q_{k,L} + E_{el,pom} \quad \text{kWh/rok} \quad (1)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu ogrzewczego	kWh/rok
$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok

$Q_{k,L}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową dostarczaną do budynku dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia (z wyłączeniem budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych)	kWh/rok
$E_{el,pom}$	roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową do utrzymania w ruchu systemów technicznych	kWh/rok

4.2. System ogrzewczy

Roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy wyznacza się na podstawie dostępnych rachunków. Wartość $Q_{k,H}$ wyrażona w jednostkach kWh/rok jest średnią zużycia ciepła lub gazu ziemnego z co najmniej 3 lat poprzedzających wydanie świadectwa charakterystyki energetycznej.

1) dla sieci ciepłowniczej:

$$Q_{k,H} = \frac{\sum C_{H,l}}{l} \quad \text{kWh/rok} \quad (2)$$

gdzie:

$C_{H,l}$	zużycie ciepła na cele ogrzewcze wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	kWh/rok
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło	-

2) dla gazu ziemnego:

$$Q_{k,H} = \frac{\sum C_{H,l} \cdot W_o}{3,6 \cdot l} \quad \text{kWh/rok} \quad (3)$$

gdzie:

$C_{H,l}$	zużycie gazu ziemnego na cele ogrzewcze wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m ³ /rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m ³
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupiony gaz ziemny	-

4.3. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

Roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznacza się na podstawie dostępnych rachunków. Wartość $Q_{k,W}$ wyrażona w jednostkach kWh/rok jest średnią zużycia ciepła lub gazu ziemnego z co najmniej 3 lat poprzedzających wydanie świadectwa.

1) dla sieci ciepłowniczej:

$$Q_{k,W} = \frac{\sum C_{W,l}}{l} \quad \text{kWh/rok} \quad (4)$$

gdzie:

$C_{W,l}$	zużycie ciepła na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	kWh/rok
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło	-

2) dla gazu ziemnego:

$$Q_{k,W} = \frac{\sum C_{W,l} \cdot W_o}{3,6 \cdot l} \quad \text{kWh/rok} \quad (5)$$

gdzie:

$C_{W,l}$	zużycie gazu ziemnego na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m^3/rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m^3
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupiony gaz ziemny	-

4.4. System ogrzewczy i system przygotowania ciepłej wody użytkowej

Roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy oraz system przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznacza się na podstawie dostępnych rachunków, na których nie wyszczególniono zużycia źródła energii na poszczególne cele. Wartość $Q_{k,H+W}$ wyrażona w jednostkach kWh/rok jest średnią zużycia ciepła lub gazu ziemnego z co najmniej 3 lat poprzedzających wydanie świadectwa.

1) dla sieci ciepłowniczej:

$$Q_{k,H+W} = \frac{\sum C_{H+W,l}}{l} \quad \text{kWh/rok} \quad (6)$$

gdzie:

$C_{H+W,l}$	zużycie ciepła na cele ogrzewcze i przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla danego roku	kWh/rok
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło	-

2) dla gazu ziemnego:

$$Q_{k,H+W} = \frac{\sum C_{H+W,l} \cdot W_o}{3,6 \cdot l} \quad \text{kWh/rok} \quad (7)$$

gdzie:

$C_{H+W,l}$	zużycie gazu ziemnego na cele ogrzewcze i przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m^3/rok
W_o	wartość opałowa paliwa podawana przez dostawcę tego paliwa	MJ/m^3
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupiony gaz ziemny	-

4.5. System wbudowanej instalacji oświetlenia

Roczne zapotrzebowanie na energię końcową do oświetlenia $Q_{k,L}$ wyznacza się jak w pkt 4 załącznika nr 4 (za wyjątkiem budynków mieszkalnych).

4.6. Roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową $E_{el,pom}$ do utrzymania w ruchu systemów technicznych

Roczne zapotrzebowanie na energię pomocniczą końcową wyznacza się zgodnie z pkt 4 załącznika nr 4.

5. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową Q_u

5.1. Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową Q_u wyznacza się według wzoru:

$$Q_u = Q_{H,nd} + Q_{W,nd} \quad \text{kWh/rok} \quad (8)$$

gdzie:

$Q_{H,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do ogrzewania i wentylacji	kWh/rok
$Q_{W,nd}$	roczne zapotrzebowanie na energię użytkową budynku do przygotowania ciepłej wody użytkowej	kWh/rok

5.2. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji $Q_{H,nd}$

$$Q_{H,nd} = Q_{k,H} \cdot \eta_{H,tot} \quad \text{kWh/rok} \quad (9)$$

gdzie:

$Q_{k,H}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy wyznaczone zgodnie z pkt 4	kWh/rok
$\eta_{H,tot}$	średnia sezonowa sprawność całkowita systemu ogrzewczego budynku – od wytwarzania (konwersji ciepła) w źródle do przekazania go w pomieszczeniach wyznaczana zgodnie z pkt 4 załącznika nr 4	-

5.3. Wyznaczanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do przygotowania ciepłej wody użytkowej $Q_{W,nd}$

$$Q_{W,nd} = Q_{k,W} \cdot \eta_{W,tot} \quad \text{kWh/rok} \quad (10)$$

gdzie:

$Q_{k,W}$	roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczona zgodnie z pkt 4	kWh/rok
$\eta_{W,tot}$	średnia roczna sprawność całkowita systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej obsługującego budynek wyznaczana zgodnie z pkt 4 załącznika nr 4	-

5.4. Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową Q_u nie jest wyznaczane w przypadku, o którym mowa w pkt 4.4.

6. Wyznaczanie jednostkowej wielkości emisji CO₂

Jednostkową wielkość emisji CO₂ należy wyznaczyć zgodnie z pkt 6 załącznika nr 4.

7. Wyznaczanie obliczeniowej jednostkowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii

7.1. System ogrzewczy

$$C_H = \frac{\sum C_{H,l}}{l \cdot A_f} \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (11)$$

gdzie:

$C_{H,l}$	zużycie ciepła sieciowego lub gazu ziemnego na cele ogrzewcze wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m ³ /rok kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło sieciowe lub gaz ziemny	-

7.2. System przygotowania ciepłej wody użytkowej

$$C_W = \frac{\sum C_{W,l}}{l \cdot A_f} \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (12)$$

gdzie:

$C_{W,l}$	zużycie ciepła sieciowego lub gazu ziemnego na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m ³ /rok kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m ²
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło sieciowe lub gaz ziemny	-

7.3. System ogrzewczy i system przygotowania ciepłej wody użytkowej

$$C_{H+W} = \frac{\sum C_{H+W,l}}{l \cdot A_f} \quad \text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \text{ lub } \text{m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{rok}) \quad (13)$$

gdzie:

$C_{H+W,l}$	zużycie ciepła sieciowego lub gazu ziemnego na cele ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej wyznaczone na podstawie rachunku dla l-tego roku	m^3/rok kWh/rok
A_f	powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	m^2
l	ilość kolejnych lat, dla których istnieją rachunki za zakupione ciepło sieciowe lub gaz ziemny	-

7.4. System wbudowanej instalacji oświetlenia

Obliczeniową jednostkową roczną ilość zużywanego nośnika energii dla systemu wbudowanej instalacji oświetlenia oblicza się zgodnie z pkt 7 załącznika nr 4.

7.5. Obliczeniowa jednostkowa ilość zużywanej energii elektrycznej do utrzymania w ruchu systemów technicznych

Ilość zużywanego nośnika energii do utrzymania w ruchu systemów technicznych oblicza się zgodnie z pkt 7.1.5. załącznika nr 4.

8. Sposób obliczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku

8.1. Ogólne zasady postępowania przy obliczaniu charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku

8.1.1. Jeżeli budynek posiada system ogrzewczy oraz system przygotowania ciepłej wody użytkowej, które są zasilane jednym nośnikiem energii, tj. gazem ziemnym lub ciepłem sieciowym, i na fakturach za zakupiony nośnik energii nie jest wyszczególniony cel jego zakupu (ogrzewanie oraz ciepła woda użytkowa):

- 1) roczne zapotrzebowanie na energię końcową przez system ogrzewczy oraz system przygotowania ciepłej wody użytkowej jest wyznaczane wspólnie;
- 2) roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną przez system ogrzewczy oraz system przygotowania ciepłej wody użytkowej jest wyznaczane wspólnie;
- 3) roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej nie jest wyznaczane.

8.1.2. Jeżeli w budynku występują procesy technologiczne, to nie oblicza się zużycia energii w tych procesach, również nie uwzględnia się zużycia energii przez instalacje obsługujące te procesy technologiczne, natomiast zyski ciepła od tych procesów dolicza się do wewnętrznych zysków ciepła pomieszczeń.

8.2. Ogólne zasady postępowania przy wypełnianiu świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku

8.2.1. Uzyskane podczas wyznaczania charakterystyki energetycznej wartości są zamieszczane w świadectwie charakterystyki energetycznej, sporządzonym według wzoru określonego w załączniku nr 1, 2 lub 3 do rozporządzenia.

8.2.2. Jeżeli budynek posiada system ogrzewczy oraz system przygotowania ciepłej wody użytkowej, które są zasilane jednym nośnikiem energii, tj. gazem ziemnym lub ciepłem sieciowym, i na fakturach za zakupiony nośnik energii nie jest wyszczególniony cel jego zakupu (ogrzewanie oraz ciepła woda użytkowa):

- 1) komórki w świadectwie charakterystyki energetycznej dotyczące wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK dla ogrzewania i wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej są scalone;

- 2) komórki w świadectwie charakterystyki energetycznej dotyczące wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP dla ogrzewania i wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej są scalone;
- 3) komórki w świadectwie charakterystyki energetycznej dotyczące wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU są niewypełnione.

8.2.3. Uzyskany w wyniku obliczeń wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP dla budynku porównuje się z odpowiednią wartością maksymalną EP dla budynku nowego wynikającą z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3. Zgodnie z przepisami, o których mowa w § 2 pkt 3, tylko w przypadku budynku nowego uzyskany wskaźnik EP musi być mniejszy niż wartość maksymalna wskaźnika EP wynikająca z wymagań zawartych w tych przepisach.

8.2.4. Dla części budynku uzyskanej wartości wskaźnika EP nie porównuje się z wartością maksymalną wskaźnika EP wynikającą z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3.

8.2.5. Wartości współczynnika przenikania ciepła dla przegród w budynku lub części budynku porównuje się z odpowiednimi wartościami współczynnika przenikania ciepła dla przegród dla budynku nowego wynikającymi z wymagań zawartych w przepisach, o których mowa w § 2 pkt 3. Zgodnie z przepisami, o których mowa w § 2 pkt 3, uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła dla przegród muszą być mniejsze od tych wartości umieszczonych w przepisach w przypadku budynku nowego oraz podlegającego przebudowie, jeśli w zakresie przebudowy zmienia się charakterystyka tych przegród.

8.2.6. W świadectwie charakterystyki energetycznej należy zawrzeć zalecenia dotyczące opłacalnej pod względem kosztów poprawy charakterystyki energetycznej budynku oraz informację, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zawartych w świadectwie zaleceń oraz informację dotyczącą kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń.

8.2.7. W świadectwie charakterystyki energetycznej należy wskazać sposób obliczenia charakterystyki energetycznej: metoda oparta o normatywne warunki użytkowania oraz dane klimatyczne przyjęte z bazy danych klimatycznych najbliższej stacji meteorologicznej czy metoda oparta na faktycznie zużytej ilości energii.

8.2.8. Przy wypełnianiu pól na 3 stronie świadectwa charakterystyki energetycznej dotyczących wskaźników EU, EK i EP w zależności od celu ich zużycia, należy uzyskane wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, końcową i pierwotną odpowiednio dla systemu ogrzewczego, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia, wbudowanej instalacji oświetlenia i dla urządzeń pomocniczych podzielić przez A_f , czyli powierzchnię pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza. Wartości rocznego zapotrzebowania na energię końcową i pierwotną dla urządzeń pomocniczych dla systemów technicznych podzielone przez wartość A_f należy wykazać w odpowiednich polach dotyczących celu ich zużycia.

UZASADNIENIE

Potrzeba procedowania projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej wynika z uchylecia dotychczasowych przepisów, wydanych na podstawie art. 55 a ustawy Prawo budowlane.

Celem projektowanej regulacji jest dostosowanie zasad wyznaczania metodologii charakterystyki energetycznej budynku lub jego części oraz nowych wzorów takich świadectw do brzmienia ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.

Zasady te dotychczas były określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej, wydanym na podstawie art. 55a ustawy Prawo budowlane, wdrażającym art. 3 oraz wytyczne do załącznika I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str.13).

Projekt rozporządzenia zostaje wydany na podstawie art. 17 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...).

Projektowana regulacja nie ma wpływu na ograniczenie uznaniowości i uproszczenie stosowanych procedur.

Projekt rozporządzenia podlega wyłączeniu z procedury notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych

władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 3.07.1998 r., s. 42; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Janusz Żbik, Podsekretarz Stanu w MIR</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu (22) 5225114</p>	<p>Data sporządzenia 31.03.2014</p> <p>Źródło: Projekt ustawy o charakterystyce energetycznej budynków</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia zostanie wydany na podstawie art. 17 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...). Zgodnie z art. 52 ww. ustawy, rozporządzenie wydane na podstawie art. 55a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.) zachowuje swoją ważność do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia wskazuje sposób wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub jego części oraz sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt swoim zakresem nie różni się od uchylanego rozporządzenia wydanego na podstawie art. 55a ustawy Prawo budowlane.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej	10299+115663+10790 Łącznie: 136752 osób	Rejestr osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin oraz ukończyły odpowiednie studia podyplomowe, prowadzony na podstawie art. 5 ust. 14 ustawy Prawo budowlane; Miesięcznik Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa „Inżynier budownictwa” Nr 06 (107) czerwiec 2013 r.; strona internetowa Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej- rejestr architektów	Zmiana zakresu czynności prowadzących do wyznaczenia charakterystyki energetycznej. Jednakże, wpływ ten nie będzie się wiązał z dodatkowymi kosztami zarówno po stronie sporządzającego, jak i zlecającego wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz przekazany do zaopiniowania przez ośrodki akademickie, jednostki naukowo-badawcze, stowarzyszenia i zrzeszenia branżowe, środowiska wykonawców, projektantów, audytorów energetycznych, rzeczoznawców majątkowych, związków spółdzielczości, deweloperów, przedstawicieli właścicieli lub zarządców budynków.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania		Brak.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia ze względu na swój zakres nie ma wpływu na wymienione powyżej jednostki.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0					
	(dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0					
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich												

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt rozporządzenia ze względu na swój zakres nie ma wpływu na wymienione powyżej jednostki.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu	Brak wpływu.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Z chwilą wejścia w życie przepisów.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej
do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części²⁾**

Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części, o której mowa w art. 18 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna osoby uprawnionej do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części, o której mowa w § 1, za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej.

2. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie rzeczy, wyrządzonych przez ubezpieczonego małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010).

w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym pożyciu;

- 2) wyrządzonych przez ubezpieczonego po utracie uprawnień do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;
- 4) powstałych wskutek działań wojennych, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

3. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2, bez możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności związanych ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych polskich 25 000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

MINISTER INFRASTRUKTURY

I ROZWOJU

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia wraz z projektami innych aktów wykonawczych do ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) tworzy pakiet projektowanych aktów transponujących postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010), zwanej dalej „dyrektywą 2010/31/UE”.

Zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 21 ust. 1 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, osoba sporządzająca świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, o której mowa w art. 18 ustawy jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części.

W art. 21 ust. 2 niniejszej ustawy zostało zawarto upoważnienie dla ministra do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do wydania rozporządzenia.

Projektowane przepisy rozporządzenia określają szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części, za szkody wyrządzone w związku ze sporządzaniem świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres zadań realizowanych przez osobę sporządzającą wspomniane świadectwo. Ponadto zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy, kto nie spełni obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, będzie podlegać karze grzywny.

Wydaje się, że przedmiotowa sankcja zapewni skuteczne przestrzeganie i egzekwowanie obowiązku ubezpieczenia, który jest istotnym elementem zabezpieczenia interesów osób korzystających z usług osób uprawnionych do sporządzania świadectw. Dokument ten ma istotne

znaczenie przy kupnie nieruchomości, stąd ważne, by istniała realna możliwość zaspokojenia roszczeń odszkodowawczych powstałych w wyniku jego nieprawidłowego sporządzenia.

W § 2 projektu rozporządzenia określono zakres ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu czasowego ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger). Ubezpieczenie OC nie może bowiem prawidłowo funkcjonować bez dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te, jako nie podlegające, co do zasady, reasekuracji, wyłączane są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń.

Obowiązek ubezpieczenia będzie powstawał nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania ww. czynności przez osobę uprawnioną do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej, przy czym za „czynności związane ze sporządzeniem świadectwa energetycznego” uważa się (według przepisów wydanych na podstawie art. 3 ust. 1–3 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków) sporządzenie świadectw charakterystyki energetycznej.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC będzie wynosiła równowartość w złotych sumy 25.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC. Suma gwarancyjna tej samej wysokości jest określona w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego (Dz. U. poz. 1620). Ponieważ wielkość ewentualnych szkód powstałych na skutek wykonywania czynności przez osobę sporządzającą świadectwo charakterystyki energetycznej budynku lub

jego części oraz odpowiedzialność z tego tytułu jest zbliżona, taka wysokość sumy gwarancyjnej wydaje się być uzasadniona.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na ograniczenie uznaniowości i uproszczenie stosowanych procedur.

Projekt rozporządzenia podlega wyłączeniu z procedury notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 3.07.1998 r., s. 42; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia..... w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej do sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub jego części</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Janusz Żbik, Podsekretarz Stanu w MIR</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu (22) 5225114</p>	<p>Data sporządzenia 30.03.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt ustawy o charakterystyce energetycznej budynków</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Dostosowanie regulacji w związku z uchynieniem art. 5² ust. 2 ustawy – Prawo budowlane.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istniejące rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby uprawnionej do sporządzania świadectw zachowa moc do momentu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Projekt w swym zakresie nie różni się od rozporządzenia wydanego na podstawie art. 5² ust. 2 ustawy – Prawo budowlane.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W większości krajów UE istnieje obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, m.in. we Francji, w Niemczech, w Wielkiej Brytanii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do sporządzenia świadectw charakterystyki energetycznej	10299+115663+10790 Łącznie: 136752 osób	Rejestr osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin oraz ukończyły odpowiednie studia podyplomowe, prowadzony na podstawie art. 5 ust. 14 ustawy Prawo budowlane;	Każda z tych osób zobowiązana jest do zawarcia umowy ubezpieczenia.

		Miesięcznik Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa „Inżynier budownictwa” Nr 06 (107) czerwiec 2013 r.; strona internetowa Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej- rejestr architektów	
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do konsultacji społecznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich								

(w mln zł, ceny stałe z r.)	przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
	duże przedsiębiorstwa							
W ujęciu niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Obowiązek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej istniał na podstawie art. 5 ² ust. 2 ustawy – Prawo budowlane.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ <u>nie</u> ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ <u>nie dotyczy</u>

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
- sytuacja i rozwój regionalny
- inne:

- demografia
- mienie państwowe

- informatyzacja
- zdrowie

Omówienie wpływu

Brak wpływu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wraz z wejściem w życie przepisów rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Rozporządzenie
Ministra Infrastruktury i Rozwoju¹⁾

z dnia

w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji²⁾

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzory:

- 1) protokołu z kontroli systemu ogrzewania, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...), stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) protokołu z kontroli systemu klimatyzacji, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...), stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).

WZÓR PROTOKOŁU Z KONTROLI SYSTEMU OGRZEWANIA

Adres budynku	
Rodzaj budynku	
Adres budynku	
Dane identyfikacyjne systemu ogrzewania	
Rok oddania do użytkowania	
Rok zainstalowania systemu ogrzewania	
Powierzchnia / kubatura o regulowanej temperaturze	
Sposób użytkowania budynku	<i>ciągły, okresowy Np. Przerwy w weekendy i święta</i>
Strefy temperaturowe	<i>wymienić – temp. wew. Np. pokoje – 20°C, łazienki – 24°C, klatki schodowe – 16°C</i>
Oslabienie nocne (tak/nie)	<i>Na ile godzin i do jakiej temperatury</i>
Data i zakres wykonania prac termomodernizacyjnych	
Świadectwo charakterystyki energetycznej	<i>Podać datę wydania świadectwa charakterystyki energetycznej</i>
Dokumentacja budowlana	<i>Czy jest dostępny projekt budowlany lub inna dokumentacja dotycząca budynku</i>
Typ instalacji ogrzewczej, dokumentacja	<i>Określić typ instalacji ogrzewczej, czy jest aktualny projekt instalacji</i>
Sposób regulacji parametrów instalacji	<i>Np. Ręczna, stała temperatura centralnie, centralna pogodowa, itp.</i>
Ogólna ocena pracy systemu ogrzewania	<i>Czy występują niedogrzewania lub przegrzewanie poszczególnych pomieszczeń</i>
Częstotliwość przeglądów i konserwacji	<i>Kto i jak często prowadzi przeglądy kotłów i instalacji</i>
Kotłownia - dane identyfikacyjne	
Liczba kotłów podstawowych	
Całkowita moc zainstalowana [kW]	
Główne paliwo, wartość opałowa	
Sposób regulacji wydajności kotłowni	
Sposób regulacji parametrów czynnika	
Ilość kotłów rezerwowych	

Alternatywne źródło ciepła	<i>typ, paliwo, wydajność</i>
Całkowite zużycie paliwa	
Zużycie paliwa na cele ogrzewania	
Zużycie paliwa na przygotowanie ciepłej wody	<i>Odczyty w okresie letnim (poza sezonem) lub bezpośredni pomiar, jeżeli zamontowany licznik</i>
Referencyjne zużycie paliwa na cele ogrzewania	<i>Obliczone dla referencyjnej sprawności kotła</i>
Referencyjne zużycie paliwa na przygotowanie ciepłej wody	<i>Obliczone dla referencyjnej sprawności kotła</i>

Kocioł nr (<i>wypełnić dla wszystkich kotłów</i>)		
Przeznaczenie kotła		
Paliwo, wartość opałowa		
Producent		
Typ, model		
Wydajność nominalna [kW]		
Wydajność minimalna [kW]		
Rok produkcji kotła		
Sprawność przy wydajności nominalnej		
Typ paleniska / palnika		
Zakres wydajności paleniska / palnika		
Sposób regulacji wydajności paleniska / palnika		
Nastawy kotła		
	Odczytane	Sugerowane
Temperatura zasilania c.o. [°C]		
Temperatura ciepłej wody [°C]		
Pomiar		
	Zmierzone	Wartość referencyjna
Wydajność kotła [kg/h]		
Temperatura wody na wyjściu z kotła [°C]		
Zawartość O ₂ – CO ₂ w spalinach [%]		
Zawartość CO w spalinach [%]		
Temperatura spalin [°C]		
Temperatura otoczenia [°C]		
Sprawność spalania		
Określenie sprawności eksploatacyjnej kotłowni		

Metoda określenia sprawności	<ol style="list-style-type: none"> 1) Szacunkowa na podstawie typu, stanu technicznego kotła i danych referencyjnych 2) Rejestracja zużycia paliwa i produkcji ciepła (dane użytkownika) 3) Metoda pośrednia (wyznaczenie strat kominowej i pozostałych strat) 4) Metoda bezpośrednia inna – podać jaka
Sprawność eksploatacyjna w sezonie grzewczym	
Referencyjna sprawność w sezonie grzewczym	
Sprawność eksploatacyjna poza sezonem grzewczym	
Referencyjna sprawność poza sezonem grzewczym	
Sprawność eksploatacyjna roczna	
Referencyjna sprawność eksploatacyjna	

Określenie obliczeniowego zapotrzebowania na ciepło	
Średnie zapotrzebowanie na moc paliwa do ogrzewania w sezonie Q_p [kW]	<i>Stosunek energii chemicznej paliwa na ogrzewanie do długości sezonu grzewczego</i>
Średnie zapotrzebowanie na moc cieplną do ogrzewania w sezonie Q_s [kW]	<i>Moc paliwa pomnożona przez sprawność wytwarzania ciepła</i>
Średnia temperatura zewnętrzna sezonu grzewczego t_{es} [°C]	<i>Określa się na podstawie danych klimatycznych</i>
Zewnętrzna temperatura obliczeniowa t_{eo} [°C]	<i>Stosownie do strefy klimatycznej</i>
Temperatura zewnętrzna, przy której nie potrzeba ogrzewania t_{ep} [°C]	<i>Stosownie do lokalnych warunków i konstrukcji budynku</i>
Zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania w warunkach obliczeniowych [kWh/rok] $Q_o = Q_s \frac{t_{ep} - t_{eo}}{t_{ep} - t_{es}}$	
Zapotrzebowanie na moc na przygotowanie ciepłej wody użytkowej [kWh/rok]	<i>Należy określić na podstawie ilości zaopatrywanych osób oraz sposobu przygotowania ciepłej wody użytkowej (schematu technologicznego)</i>
Minimalna wydajność kotłowni [kW]	<i>Suma zapotrzebowania na moc dla ogrzewania i ciepłej wody użytkowej</i>
Instalacja centralnego ogrzewania	
Temperatura obliczeniowa: T_z/T_p [°C]	
Rozdział	<i>dolny - górny, dwu- jednorurowy, pionowy – poziomy</i>

System odpowietrzenia	<i>otwarty / zamknięty</i>
Ilość i rodzaj stref temperaturowych	<i>osłabienie nocne, strefy o podwyższonej, obniżonej temperaturze</i>
Rodzaj dystrybucji	<i>Pompowa / grawitacyjna</i>
Typ i moc pompy obiegowej	
Regulacja hydrauliczna instalacji	<i>Sposób regulacji, ocena działania</i>
Izolacja termiczna przewodów w strefach nieogrzewanych	<i>Stan izolacji</i>
Stan techniczny rurociągów instalacji	<i>Korozja zewnętrzna, przecieki itp.</i>
Sprawność dystrybucji	
Typ grzejników	
Usytuowanie i zabudowa grzejników	
Sprawność wykorzystania ciepła	
Sposób regulacji lokalnej w pomieszczeniach ogrzewanych	<i>Zawory termostaticzne przy grzejnikach, termostat w reprezentatywnym pomieszczeniu, itp.</i>
Sposób regulacji w źródle ciepła	<i>Stała nastawa, regulacja pogodowa, itp.</i>
Programowanie obniżenia temperatury	
Możliwości ingerencji użytkownika w nastawy parametrów regulacji	<i>Źródło: tak / Nie, Odbiorniki: Tak / Nie</i>
Instrukcja obsługi urządzeń regulacyjnych	
Sprawność regulacji	
Sprawność systemu ogrzewania	
Sprawność referencyjna systemu ogrzewania	<i>Przyjąć maksymalne wartości poszczególnych sprawności</i>
Instalacja ciepłej wody użytkowej	
Temperatura ciepłej wody [°C]	<i>Na wyjściu ze źródła ciepła i w punktach czerpalnych</i>
Zapotrzebowanie na moc na przygotowanie ciepłej wody użytkowej [kWh/rok]	<i>Określić na podstawie ilości zaopatrywanych osób oraz sposobu przygotowania ciepłej wody użytkowej (schematu technologicznego)</i>
Sposób wytwarzania ciepłej wody użytkowej	<i>Źródło ciepła</i>
Moc źródła ciepła [kW]	
Rodzaj i moc wymiennika ciepłej wody	
Pojemność zasobnika ciepłej wody [l]	
Sposób regulacji parametrów ciepłej wody	
Zabezpieczenie przed rozwojem bakterii Legionella	<i>Dezynfekcja termiczna lub chemiczna</i>
Rodzaj przewodów cyrkulacyjnych	
Izolacja termiczna przewodów ciepłej wody	
Stan techniczny rurociągów instalacji	
Programowanie pracy obiegu cyrkulacyjnego	<i>Tak / Nie</i>
Podsumowanie i zalecenia	

Ocena całkowitego zużycia energii i sprawności wytwarzania, emisji, dystrybucji i regulacji w odniesieniu do wartości referencyjnych	
Zalecenia dotyczące systemu wytwarzania ciepła	
Zalecenie (niepotrzebne skreślić)	Uzasadnienie
<ol style="list-style-type: none"> 1. Należy wymienić kocioł na nowy o mocy opalany 2. Zamontować automatykę procesu spalania 3. Uszczelnić kocioł i przewody spalinowe 4. Obniżyć wydajność maksymalną kotła poprzez: zmianę nastawy, wymianę dysz itp. 5. Obniżyć nadmiar powietrza do spalania 6. Inne 	
Zalecenia dotyczące instalacji centralnego ogrzewania	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Płukanie rurociągów i grzejników 2. Wymiana rurociągów 3. Wymiana grzejników 4. Zrównoważenie hydrauliczne instalacji 5. Montaż zaworów termostatycznych 6. Likwidacja instalacji odpowietrzającej i montaż odpowietrzników automatycznych 7. Montaż przeponowego naczynia wzbiorczego 8. Montaż licznika ciepła 9. Montaż podzielników ciepła 10. Inne 	
Zalecenia dotyczące instalacji ciepłej wody	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana rurociągów 2. Montaż wodomierzy 3. Wykonanie lub wymiana izolacji termicznej rurociągów 4. Wyrównanie oporów hydraulicznych 5. Zastosowanie pompy cyrkulacyjnej z regulacją 6. Wymiana automatyki i regulatora w węźle ciepłej wody 7. Wymiana armatury zabezpieczającej 8. Zastosowanie pompy ładującej lub ładująco-dezynfekcyjnej 9. Inne 	
Informacje dodatkowe	

Data kontroli	
Termin następnej kontroli	
Podstawa prawna kontroli	
Załączniki	

Informacje o kontrolerze	
Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę	
Numer uprawnień budowlanych osoby przeprowadzającej kontrolę	
Nr wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji	
Telefon, e-mail	
Podpis osoby przeprowadzającej kontrolę	

Właściciel budynku (podpis) :

WZÓR PROTOKOŁU Z KONTROLI SYSTEMU KLIMATYZACJI

Adres budynku			
Rodzaj budynku			
Adres budynku			
Dane identyfikacyjne			
Rok oddania do użytkowania			
Rok zainstalowania systemu klimatyzacji			
Powierzchnia użytkowa obsługiwana przez system podlegający kontroli [m ²]			
Ilość użytkowników obsługiwanych przez system podlegający inspekcji			
Analiza źródła chłodu		Efektywność energetyczna *	Komfort użytkownika **
Rodzaj źródła chłodu	☐ sprężarkowe urządzenie chłodnicze ☐ absorpcyjne urządzenie chłodnicze ☐ inne	-	-
Sposób dostarczenia chłodu do pomieszczenia	☐ split ☐ multi split ☐ VRV ☐ system wodny ☐ system powietrzny ☐ inny	-	-
Moc źródła chłodu obsługującego system podlegający kontroli [kW]	☐ <15 ☐ 15-25 ☐ 25-50 ☐ 50-100 ☐ >100	-	-
Moc chłodnicza przypadająca na powierzchnię użytkową obsługiwaną przez system podlegający kontroli [W/m ²]	☐ <20 ☐ 20-30 ☐ 30-50 ☐ 50-100 ☐ >100	-	-

Rodzaj czynnika chłodniczego	☐ R401, R402,R404, R407, R408, R409, R410, R507, R718 (H ₂ O), R744 (CO ₂) ☐ R123, R143a, R152a, R717 (NH ₃), R290 (propan) ☐ R11, R12, R13, R22, R502 ☐ inny	-	-
Masa czynnika chłodniczego w instalacji [kg]	☐ <3 ☐ 3-30 ☐ 30-300 ☐ >300 ☐ nie dotyczy	-	-
Rodzaj regulacji mocy chłodniczej	☐ on / off ☐ dwustopniowa ☐ trzystopniowa ☐ płynna		
Okres czasu od ostatniego sprawdzenia szczelności instalacji chłodniczej [miesiące]	☐ <3 ☐ 3-6 ☐ 6-12 ☐ >12 ☐ nie dotyczy		
Okres czasu od ostatniego serwisu urządzenia chłodniczego [miesiące]	☐ <6 ☐ 6-12 ☐ >12		
Ocena stanu zewnętrznego urządzeń mechanicznych	☐ bez zastrzeżeń ☐ drobne uszkodzenia ☐ poważne uszkodzenia ☐ widoczna korozja		

Ocena czystości wymienników powietrznych skraplacza	☐ bez zastrzeżeń ☐ nieznacznie zanieczyszczone ☐ zanieczyszczone ☐ bardzo zanieczyszczone ☐ nie dotyczy		-
Stan instalacji freonowej	☐ bez zastrzeżeń ☐ drobne ubytki izolacji ☐ zniszczona izolacja ☐ brak izolacji ☐ wycieki oleju ☐ nie dotyczy		
Ubytek czynnika chłodniczego w ciągu roku [%]	☐ <1 ☐ 1-5 ☐ 5-10 ☐ 10-20 ☐ 20-35 ☐ >35 ☐ nie dotyczy		
Rodzaj systemu klimatyzacji	☐ naturalna ☐ hybrydowa ☐ mechaniczna wywiewna ☐ mechaniczna zbilansowana	-	-
Sumaryczna ilość powietrza wentylacyjnego w warunkach obliczeniowych [m ³ /h]	☐ <5000 ☐ 5000-10000 ☐ 10000-25000 ☐ 25000-50000 ☐ 50000-100000 ☐ >100000	-	-
Nominalna moc elektryczna silników do napędu wentylatorów w systemie podlegającym kontroli [kW]	☐ <0,5 ☐ 0,5-1,0 ☐ 1,0-2,5 ☐ 2,5-5,0 ☐ 5,0-10,0 ☐ >10		

Klimatyzacja		Efektywność energetyczna *	Komfort użytkownika **
Ilość powietrza zewnętrznego na osobę [m ³ /(h·os)]	☐ <20 ☐ 20-30 ☐ 30-50 ☐ 50-100 ☐ >100		
Okres czasu od ostatniego serwisu centrali klimatyzacyjnej [miesiące]	☐ <6 ☐ 6-12 ☐ 12 ☐ nie dotyczy		
Okres czasu od ostatniej kontroli czystości kanałów wentylacyjnych [miesiące]	☐ <12 ☐ 12-24 ☐ >24		
Nastawa temperatury powietrza wewnętrznego dla lata [°C]	☐ <20 ☐ 20-22 ☐ 22-25 ☐ 25-28 ☐ >28 ☐ nie dotyczy		
Nastawa temperatury powietrza wewnętrznego dla zimy [°C]	☐ <18 ☐ 18-20 ☐ 20-22 ☐ 22-25 ☐ >25		
Nastawa wilgotności powietrza wewnętrznego dla lata [% RH]	☐ 20-40 ☐ 40-50 ☐ 50-60 ☐ >60 ☐ nie dotyczy		
Nastawa wilgotności powietrza wewnętrznego dla zimy [% RH]	☐ 20-40 ☐ 40-50 ☐ 50-60 ☐ >60 ☐ nie dotyczy		

Rodzaj urządzenia do odzysku ciepła	☐ wymiennik obrotowy ☐ wymiennik krzyżowy ☐ pompa ciepła ☐ recyrkulacja ☐ brak ☐ inny		
Rodzaj sterowania ilością powietrza wentylacyjnego	☐ on / off ☐ obniżenie nocne ☐ DCV ☐ brak		
Ocena stanu zewnętrznego urządzeń mechanicznych	☐ bez zastrzeżeń ☐ drobne uszkodzenia ☐ poważne uszkodzenia ☐ widoczna korozja ☐ nie dotyczy		
Ocena czystości urządzeń centrali klimatyzacyjnej	☐ bez zastrzeżeń ☐ nieznacznie zanieczyszczone ☐ zanieczyszczone ☐ bardzo zanieczyszczone ☐ nie dotyczy		
Stan kanałów wentylacyjnych	☐ bez zastrzeżeń ☐ drobne ubytki izolacji ☐ zniszczona izolacja ☐ brak izolacji ☐ nieszczelności ☐ korozja		
Rodzaj ochrony przed zyskami słonecznymi	☐ żaluzje ☐ szkło pochłaniające ☐ zacienienia ☐ brak ☐ nie dotyczy		

Rozdział powietrza wentylacyjnego	☐ bez zastrzeżeń ☐ lokalny dyskomfort ☐ nieefektywne usuwanie zanieczyszczeń ☐ nieprawidłowe kierunki przepływu powietrza ☐ nie dotyczy		
Podsumowanie			
Punkty kontroli wymagające interwencji			
Uwagi			
Zalecenia			
Informacje			
Data kontroli			
Termin następnej kontroli			
Podstawa prawna kontroli			
Załączniki			

Informacje o kontrolerze	
Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę	
Numer uprawnień budowlanych osoby przeprowadzającej kontrolę	
Nr wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji	
Telefon, e-mail	
Podpis osoby przeprowadzającej kontrolę	

Właściciel budynku (podpis) :

* Efektywność energetyczna dotyczy: racjonalnego wykorzystania energii, energooszczędności, wpływu na środowisko, itp., (skala oceny od 1 – efektywność bardzo niska do 6 – efektywność najwyższa z możliwych)

** Komfort użytkowania dotyczy: komfortu użytkowania, bezpieczeństwa, niezawodności, itp., (skala oceny od 1 – komfort bardzo niski do 6 – komfort najwyższy z możliwych)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji wydany jest na podstawie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, która transponuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str.13), zwanej dalej „dyrektywą 2010/31/UE”.

Celem projektowanej regulacji jest wprowadzenie wzoru protokołu z kontroli systemu ogrzewania oraz wzoru protokołu z kontroli systemu klimatyzacji. Opracowanie takiego protokołu będzie odbywało się w systemie elektronicznym, po tym jak osoba uprawniona do sporządzenia tych dokumentów po utworzeniu swojego konta. Dotychczas sposób przeprowadzenia kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji uregulowany był w art. 62 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40). Wzory protokołów jednak jak dotąd nie były określone. Przygotowane w ten sposób formularze dostępne będą w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, który funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy o charakterystyce energetycznej budynków (art. 32–39 ustawy).

Projektowana regulacja nie ma wpływu na ograniczenie uznaniowości i uproszczenie stosowanych procedur.

Projekt rozporządzenia podlega wyłączeniu z procedury notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 3.07.1998 r., s. 42; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Janusz Żbik, Podsekretarz Stanu w MIR</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu (22) 5225114</p>	<p>Data sporządzenia 30.03.2014 r.</p> <p>Źródło: Projekt ustawy o charakterystyce energetycznej budynków Nr w wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Określenie wzorów protokołów na potrzeby prowadzenia weryfikacji przez ministra właściwego do spraw budownictwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Protokoły będą opracowywane i generowane w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, który będzie funkcjonował na podstawie art. 32 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. Sposób dokonywania weryfikacji zostanie określonych w przepisach rozporządzenia, wydanego na podstawie art. 38 ww. ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wzór protokołów z kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji istniał już w większości krajów UE, m.in. na Cyprze, w Niemczech, Hiszpanii, Irlandii, Portugalii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do sporządzania protokołów z kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji	ok. 38660	Dane pochodzą z miesięcznika, wydawanego przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa „Inżynier Budownictwa”, Nr 06 (107), czerwiec 2013 r.	Osoby uprawnione będą sporządzać protokoły w systemie teleinformatycznym, na podstawie wzorów niniejszego rozporządzenia.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do konsultacji społecznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Protokoły będą opracowywane w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wraz z wejściem w życie przepisów rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU¹⁾**

z dnia

**w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectwa charakterystyki
energetycznej budynku lub części budynku oraz protokołów z kontroli systemu
ogrzewania i systemu klimatyzacji²⁾**

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia ... o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposoby i zakres dokonywania weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji;
- 2) zasady prowadzenia postępowania weryfikacyjnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) świadectwie charakterystyki energetycznej – należy przez to rozumieć świadectwo, o którym mowa w ustawie o charakterystyce energetycznej budynków;
- 2) protokole z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji – należy przez to rozumieć protokoły o których mowa w rozdziale 3 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków;
- 3) centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków – należy przez to rozumieć rejestr, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków;
- 4) ministrze – należy przez to rozumieć ministra, który kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).

z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

Rozdział 2

Sposoby i zakres dokonywania weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i klimatyzacji

§ 3. 1. Weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji, dokonuje się z urzędu lub na pisemny wniosek.

2. W przypadku weryfikacji dokonywanej z urzędu, wyboru spośród sporządzonych w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, świadectw charakterystyki energetycznej lub protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji, dokonuje się losowo.

3. Wyboru, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się raz w roku i obejmuje on 1% liczby świadectw charakterystyki energetycznej, sporządzonych w roku poprzednim.

4. Postępowanie na wniosek odbywa się zgodnie z zasadami rozdziału 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Weryfikacja świadectwa charakterystyki energetycznej polega na sprawdzeniu:

- 1) prawidłowości i rzetelności kalkulacji danych i wskaźników energetycznych budynku lub części budynku, określających całkowite zapotrzebowanie na energię niezbędną do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem,
- 2) prawidłowości wydanych zaleceń
– stosownie do przepisów dotyczących metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, wydanych na podstawie art. 17 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.

§ 5. Weryfikacja protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji polega na sprawdzeniu:

- 1) prawidłowości i rzetelności dokonanej oceny efektywności energetycznej systemu ogrzewania lub klimatyzacji, w tym przede wszystkim określenia sprawności eksploatacyjnej kotłowni lub urządzeń chłodniczych oraz ich dostosowania do potrzeb budynku, określenia obliczeniowego zapotrzebowania na ciepło,
- 2) prawidłowości wydanych zaleceń

- stosownie do wymagań wzorów określonych w przepisach dotyczących wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, wydanych na podstawie art. 31 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.

Rozdział 3

Postępowanie weryfikacyjne

§ 6. 1 Postępowanie weryfikacyjne zostaje wszczęte z chwilą rozpoczęcia sprawdzania świadectwa charakterystyki energetycznej lub protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji – gdy jest prowadzone z urzędu albo z chwilą wpłynięcia wniosku ze wskazanymi nieprawidłowościami w świadectwie lub protokole – gdy jest prowadzone na wniosek.

§ 7. 1. Do złożenia wniosku w sprawie weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej, uprawnieni są:

- 1) właściciel lub zarządca budynku lub części budynku;
- 2) osoba której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu;
- 3) podmiot który zlecił sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej lub
- 4) podmiot, który je otrzymał w związku ze zbyciem lub najmem budynku lub części budynku.

2. W przypadku weryfikacji protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji, do złożenia wniosku uprawniony jest właściciel lub zarządca budynku, którego dotyczyła kontrola.

3. We wniosku o dokonanie weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej lub protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji, osoba uprawniona do jego złożenia wskazuje czego dotyczą nieprawidłowości. Do wniosku załącza się dokumenty, będące podstawą wskazanych nieprawidłowości. Do wniosku załącza się świadectwo charakterystyki energetycznej lub protokół z kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji, jeżeli nie zostały sporządzone w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.

4. Wniosek nieokreślający czego dotyczą nieprawidłowości, pozostawia się bez rozpoznania.

5. Minister dokonuje weryfikacji niezwłocznie, w terminie pozwalającym na zebranie potrzebnej dokumentacji w zakresie prowadzonego postępowania, nie później niż 3 miesiące od dnia wpłynięcia wniosku .

§ 8. 1. W trakcie trwania postępowania weryfikacyjnego minister może wezwać osobę, która sporządziła świadectwo charakterystyki energetycznej, do dostarczenia:

- 1) dokumentacji budynku lub części budynku, w tym: projektu budowlanego, inwentaryzacji techniczno-budowlanej w przypadku braku budowlanej dokumentacji technicznej lub ich kopii;
 - 2) innych danych, które były brane pod uwagę przy sporządzaniu świadectwa charakterystyki energetycznej.
2. W przypadku braku dokumentacji o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, minister może wezwać właściciela lub zarządcę budynku lub części budynku do dostarczenia tej dokumentacji lub jej kopii.
3. W przypadku weryfikacji protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji do dostarczenia dokumentów, o których mowa w ust. 1, lub ich kopii, minister może wezwać właściciela lub zarządcę budynku, którego dotyczyła kontrola.

§ 9. 1. O wynikach weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej lub protokołu z kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji, informuje się pisemnie osobę, która złożyła wniosek w sprawie wszczęcia weryfikacji.

§ 10. 1. W przypadku stwierdzenia rażących i oczywistych błędów w świadectwie charakterystyki energetycznej, w zakresie, o którym mowa w § 4 pkt 1 lub w protokole z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji, w zakresie, o którym mowa w § 5 pkt 1 niniejszego rozporządzenia, minister wszczyna postępowanie w sprawie wykreślenia osoby uprawnionej z wykazu, o którym mowa odpowiednio w art. 32 ust. 1 pkt 1 lub art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o charakterystyce energetycznej.

§ 11. Z przeprowadzonej rocznej weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji sporządza się protokoły podpisywane przez ministra. Protokoły zawierają liczebne zestawienie prawidłowo i nieprawidłowo sporządzonych odpowiednio: świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji wraz z projektami innych aktów wykonawczych do ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawą o charakterystyce energetycznej budynków (zwane dalej Ustawą) transponuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str.13).

Celem projektowanej regulacji jest uszczegółowienie zasad prowadzenia obowiązkowej weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji, której obowiązek wprowadzony został przez przepisy ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, wdrażającej art. 18 dyrektywy 2010/31/UE oraz wytyczne określone w załączniku II do dyrektywy 2010/31/UE.

W aktualnie obowiązujących przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40), weryfikacja świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji nie była dokonywana. Kontrole świadectw charakterystyki energetycznej jednak mogły odbywać się w ramach prowadzonego postępowania w sprawie utraty uprawnień, jeżeli było ono wszczęte na podstawie art. 5¹ ust. 4 w zw. z art. 5² ust. 1 pkt 2 tj. wówczas gdy osoba uprawniona wykonała świadectwo, nie dochowując należytej staranności, uwzględniając w szczególności rozwój wiedzy technicznej oraz zmiany w przepisach prawa. Dotychczas przeprowadzone były trzy tego typu postępowania, z czego dwa zakończyły się utratą uprawnień.

Projektowana regulacja określa, że weryfikacja powyższych dokumentów będzie odbywać się z urzędu (raz w roku) lub na wniosek. Na potrzeby prowadzenia kontroli z urzędu, został stworzony specjalny program informatyczny usprawniający pracę zarówno osobom dokonującym takiej kontroli, jak i osobom uprawnionym do sporządzania ww. dokumentów. Usprawnienie będzie polegało na automatycznym dostępie ministra do bazy sporządzonych dokumentów, bez konieczności ich przesyłania przez ich autorów. Obowiązek przekazania dokumentów może być aktualny w przypadku wszczynania weryfikacji na wniosek, z uwagi

na to, że dotyczy on wszystkich sporządzonych świadectw i protokołów, a nie tylko tych, opracowanych w systemie teleinformatycznym, który zacznie funkcjonować od dnia wejścia w życie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.

W rozdziale I, obok określenia sposobów dokonywania weryfikacji, wskazano również ich zakres. Treść podlegająca kontroli wynika przede wszystkim z postanowień zawartych w załączniku II do dyrektywy 2010/31/UE, dot. niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu. Zgodnie z przepisami ustawy analizie będzie podlegać przede wszystkim prawidłowość i rzetelność dokonywanych obliczeń. Oczywiste i rażące błędy będą skutkowały wszczęciem postępowania w sprawie utraty uprawnień.

W rozdziale II opisano zasady prowadzenia postępowania weryfikacyjnego. Krąg osób uprawnionych do złożenia wniosku w tej sprawie wynika z przepisów ustawy. Zgodnie z nimi minister będzie miał uprawnienia do żądania przekazania dokumentów będących podstawą opracowania świadectwa lub protokołu. O wynikach weryfikacji informacji prowadzonej z urzędu, informuje się osobę na której wniosek zostało ono wszczęte. Rokrocznie z dokonanych weryfikacji będzie sporządzany protokół.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na ograniczenie uznaniowości i uproszczenie stosowanych procedur.

Projekt rozporządzenia podlega wyłączeniu z procedury notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 3.07.1998 r., s. 42; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie sposobu dokonywania i zakresu weryfikacji świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Janusz Żbik, Podsekretarz Stanu w MIR</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu (22) 5225114</p>	<p>Data sporządzenia 30 marca 2014 r.</p> <p>Źródło: Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak trybu regularnej weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub systemów klimatyzacji, które wynikają z art. 18 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Weryfikacja będzie dokonywana w ramach centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, prowadzonego w systemie teleinformatycznym, w oparciu o przepisy ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. Dokumenty te będą generowane w programie informatycznym i automatycznie zapisywane na serwer, do którego dostęp będzie miał minister. Usprawni to system sprawdzania tych dokumentów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na Słowacji wszystkie protokoły z przeglądów rejestrowane są w Słowackiej Agencji Innowacji i Energii a następnie część z nich sprawdzana jest przez właściwego ministra. Sporządzenie protokołu niezgodnie z postanowieniami dyrektywy może skutkować usunięciem z rejestru wykwalifikowanych ekspertów. Analogicznie w Norwegii, protokoły z kontroli gromadzone są w systemie zarządzanym przez Norweską Dyрекcję Zasobów Wodnych i Energii. Na Cyprze protokoły z kontroli nie są gromadzone w żadnej bazie, ich weryfikacja odbywa się po wezwaniu do przedłożenia tego dokumentu, przez ministra właściwego do spraw energii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do sporządzenia świadectw charakterystyki energetycznej	10299+115663+10790 Łącznie: 136752 osób	Rejestr osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin oraz ukończyły odpowiednie studia podyplomowe, prowadzony na podstawie art. 5 ust. 14 ustawy Prawo budowlane; Miesięcznik Polskiej Izby	Dokumenty sporządzane przez te osoby będą poddawane kontroli.

		Inżynierów Budownictwa „Inżynier budownictwa” Nr 06 (107) czerwiec 2013 r.; strona internetowa Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej- rejestr architektów	
Osoby uprawnione do sporządzania protokołów z kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji	ok. 38660	Dane pochodzą z miesięcznika, wydawanego przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa „Inżynier Budownictwa”, Nr 06 (107), czerwiec 2013 r.	Dokumenty sporządzane przez te osoby będą poddawane kontroli.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie skierowany do konsultacji społecznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ <u>nie</u> ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ <u>tak</u> ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Weryfikacja będzie dokonywana przy pomocy centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, co wyłączy konieczność dostarczania tych dokumentów przez osoby uprawnione.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Weryfikacja będzie dokonywana przy pomocy centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków, co wyłączy konieczność dostarczania tych dokumentów przez osoby uprawnione.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wraz z wejściem życie rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Pierwsza weryfikacja z urzędu zostanie dokonana w ciągu roku od dnia wejścia w życie przepisów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)